Редакційна колегія:
КІРЄЄВ О.І. (голова),
БУРЯК С.В., БАЖАЛ Ю.М., ГАЙДАР Є.Т.,
ГАЛЬ В.М., ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С., ГЕЄЦЬ В.М.,
ГРЕБЕНИК Н.І., ГРУШКО В.І., ДОМБРОВСЬКИ Марек,
ІЛАРІОНОВ А.М., КРАВЕЦЬ В.М.,
КРОТЮК В.Л., КРЮЧКОВА І.В.,
ЛАНДІНА Т.В., МАТВІЄНКО В.П.,
МЕЛЬНИЧУК М.О., МІЩЕНКО В.І.,
МОРОЗ А.М., ОСАДЕЦЬ С.С.,
ПАЛАМАРЧУК А.Б., ПАСІЧНИК В.В.,
ПАТРІКАЦ Л.М., ПЕТРИК О.І.,
ПОДОЛЄВ І.В., РАЄВСЬКИЙ К.Є.,
РИЧАКІВСЬКА В.І., САВЛУК М.І., САВЧЕНКО А.С.,
СЕНИЩ П.М., СМОВЖЕНКО Т.С.,
ФЕДОСОВ В.М., ХОФФМАНН Лутц,
ШЕВЦОВА О.Й., ШЛАПАК О.В.,
ШУМИЛО І.А., ЮЩЕНКО В.А.,
ЯРЕМЕНКО С.О., ЯЦЕНЮК А.П.

Номер підготовлено редакцією періодичних видань НБУ

Головний редактор **ПАТРІКАЦ Л.М.**

Заступник головного редактора **КРОХМАЛЮК Д.І.**

Відділ з випуску журналу "Вісник НБУ"
Начальник відділу **ПАПУША А.В.**

Редактор з питань бухгалтерського обліку, розрахунків та інформаційно-програмного забезпечення **КОМПАНІЄЦЬ С.О.**

Редактор з питань валютного регулювання та міжнародних банківських зв'язків **БАКУН О.В.**

Відповідальний секретар **ЛІПІНСЬКА С.М.**

Головний художник **КОЗИЦЬКА С.Г.**

Літературний редактор **КУХАРЧУК М.В.**

Дизайнери **ПЛАТОНОВА Н.Г., ХАРУК О.В.**

Коректори **СІЛЬВЕРСТОВА А.І., ГОРБАНЬ Н.В., ПОНУР Л.О.**

Оператор **ЛИТВИНОВА Н.В.**

Реклама і розповсюдження:
ГРЕБІШКОВ В.І., ГРИЦЕНКО М.Р.

Фото **НЕГРЕБЕЦЬКОГО В.С.**

Черговий редактор **БАКУН О.В.**

Адреса редакції:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
тел./факс: (044) 524-96-25
тел.: (044) 267-39-44, 267-38-06, 525-38-25
E-mail: litvinova@bank.gov.ua

Журнал зареєстровано Держкомвидавом України 09.06.1994 р., свідоцтво КВ № 691

Засновник і видавець:
Національний банк України.

Адреса: вул. Інститутська, 9, Київ-8, 01008, Україна

Журнал рекомендовано до друку Вченою радою Київського національного економічного університету

Публікації в журналі Вищою атестаційною комісією України визнано фаховими

Видається у комплекті з додатком "Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності"

Передплатний індекс 74132

Дизайн
Редакція періодичних видань НБУ

Надруковано з готового оригінал-макета відділом видавничого обслуговування Господарсько–експлуатаційного управління НБУ

Адреса друкарні:
просп. Науки, 9, Київ-28, 03028, Україна

Формат 60 × 90 / 8. Друк. офсетний.
Фіз. друк. арк. 9.0
Умовн. друк. арк. 9.0. Обл.-вид. арк. 8.3
Тираж 2000 прим.

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі, посилання на "Вісник Національного банку України" обов'язкове. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи думку автора. Відповідальність за точність викладених фактів несе автор, а за зміст рекламних матеріалів — рекламодавець.

© Вісник Національного банку України, 2005

Вісник Національного банку України

6/2005

Щомісячний науково-практичний журнал Національного банку України

Видається з березня 1995 року № 6 (112) ◆ Червень 2005

Здано до друку 25.05.2005 р.

ЗМІСТ

БАНКИ УКРАЇНИ

В.Ющенко	**3**	Привітання з нагоди Дня банківських працівників
С.Компанієць	**11**	Сьогодні, завтра і завжди
	17	Мегабанк: 15 років зростання
Я.Грудзевич, У.Грудзевич	**35**	Розвиток і функціонування малих та середніх банків в Україні у контексті глобалізаційних і євроінтеграційних процесів
	44	Структура активів банків України за станом на 01.04.2005 р.
	50	Структура зобов'язань банків України за станом на 01.04.2005 р.
	54	Структура власного капіталу банків України за станом на 01.04.2005 р.
	60	Фінансові результати діяльності банків України за станом на 01.04.2005 р.
	66	Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені за період із 1 квітня по 1 травня 2005 р., а також зміни і доповнення до переліку операцій, на здійснення яких банки отримали банківську ліцензію та письмовий дозвіл Національного банку України на здійснення операцій, внесені за період із 1 квітня по 1 травня 2005 р.
	68	Основні показники діяльності банків України на 1 травня 2005 року

МАКРОЕКОНОМІКА

О.Петрик	**4**	Перехід до більшої гнучкості обмінного курсу в Україні — виклик часу

Т.Унковська	**12**	Моделювання впливу змін обмінного курсу національної валюти на підприємства експортного, імпортного та внутрішнього секторів економіки
М.Меламед	**18**	Валовий внутрішній продукт України та його податковий потенціал
	43	Основні макроекономічні показники розвитку України у квітні 2000—2005 років

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

	27	Ніхто не забутий

НУМІЗМАТИКА І БОНІСТИКА

А.Папуша	**28**	Високозахищений друк: український внесок
	33	Про введення в обіг ювілейних монет “60 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років”
	34	Про введення в обіг ювілейної монети “Сергій Всехсвятський”
	34	Про введення в обіг пам’ятної монети “Скіфське золото”

НОВІ КНИГИ

А.Гриценко	**31**	Архітектоніка економічного розвитку
О.Сугоняко	**32**	Фундаментальна праця з теорії грошей, фінансових ринків та банківської справи

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

	37	Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за квітень 2005 року)
	38	Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за квітень 2005 року)

БАНКІРИ І МИСТЕЦТВО

М.Бойчук	**40**	Аура добра і любові

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

	69	Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у квітні 2005 року

ФОНДОВИЙ РИНОК

	70	Ринок державних цінних паперів України у квітні 2005 року
АНОТАЦІЇ	**71**	

Президент України

Працівникам банківської системи

Щиро вітаю з Днем банківських працівників багатотисячну когорту українських банкірів.

Завдяки високому професіоналізму, творчому і реформаторському пошуку та наполегливій праці ви завжди знаходитесь на передових позиціях розбудови вітчизняної економіки та фінансового ринку.

Сучасна інфраструктура банківської системи як життєдайні судини економіки забезпечує якісне обслуговування інноваційної діяльності виробників усіх сфер та галузей економіки, сприяє забезпеченню фінансової стабільності держави.

Впевнений, що набутий багаторічний досвід, невтомна праця, надійний кадровий потенціал і надалі будуть слугувати розвитку банківської системи України, а також вагомим зрушенням на шляху зміцнення конкурентоспроможності національної економіки та її міжнародного визнання.

Бажаю Вам і Вашим рідним світлих життєвих обріїв, великого щастя, добра, міцного здоров'я та злагоди.

В.ЮЩЕНКО

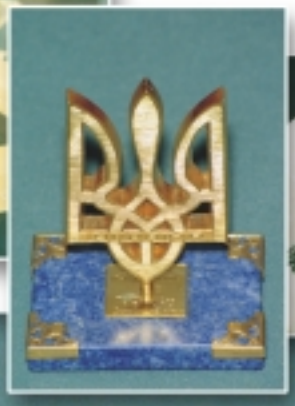

Олександр Петрик

Директор департаменту економічного аналізу та прогнозування Національного банку України

Дослідження

Перехід до більшої гнучкості обмінного курсу в Україні – виклик часу

Україна, як і багато інших країн з новою економікою, постала перед необхідністю вирішення дилеми: підтримувати існуючий де-факто режим прив'язки до долара США (із незначними коливаннями) чи перейти до режиму, за якого обмінний курс коливатиметься у значно ширших межах.

За гнучкішого обмінного курсу Україна зможе проводити більш незалежну монетарну політику, "вмонтовуючи" в економіку своєрідний стабілізатор, який нейтралізуватиме дію внутрішніх і зовнішніх шоків. Водночас в умовах експансійної фіскальної політики та недостатньо стійкої фінансової системи України ще не можна переходити до більшої лібералізації потоків капіталу — досягнута макроекономічна стабільність може наразитися на значні ризики.

Стаття присвячена проблемі існуючого монетарного режиму та аналізу можливості руху монетарної політики Національного банку в бік більшої гнучкості обмінного курсу і необхідних змін в економіці та банківській системі.

Точка зору, викладена в статті, не є офіційною позицією Національного банку України.

Чому питання переходу до більшої гнучкості обмінного курсу постало саме тепер?

По-перше, за суттєвого позитивного сальдо поточного рахунку платіжного балансу України Національний банк змушений для підтримання курсу викуповувати значну кількість іноземної валюти. Зростання чистих міжнародних резервів пов'язано з відповідним зростанням монетарної бази та пропозиції грошей в економіці (див. графік 1).

Стерилізація грошової маси у дуже великих обсягах є надто витратною для Національного банку і для економіки в цілому як із точки зору зменшення прибутку НБУ, так і з огляду на зростання процентних ставок та ефект витіснення. Відтак стерилізаційні заходи не можуть використовуватись упродовж тривалого часу. Тому значне зростання грошової маси при одночасному гальмуванні темпів реального економічного зростання та зменшенні темпів ремонетизації економіки створює інфляційне нависання, яке разом із м'якою фіскальною політикою вже реалізується певною мірою у зростанні як споживчих цін, так і цін виробників (див. графік 2).

Графік 1. **Чисті іноземні активи Національного банку України та їх відношення до ВВП**

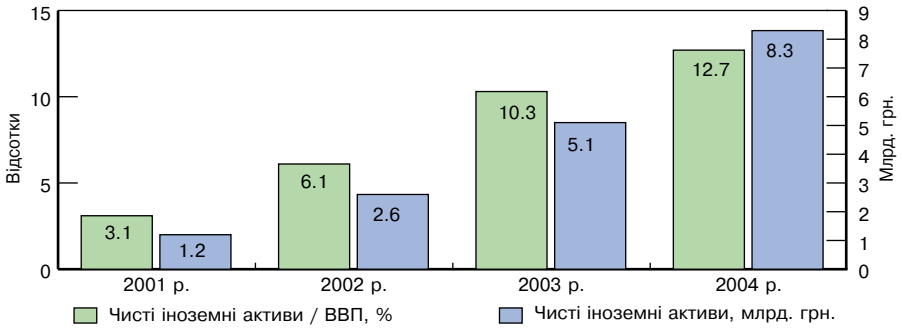

Графік 2. **12-місячна плинна індексу споживчих цін та індексу цін виробників**

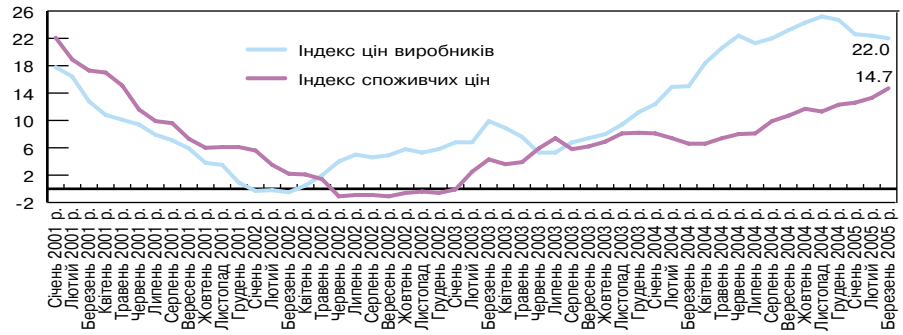

Графік 3. **Відношення експорту й обсягу торгівлі до ВВП**

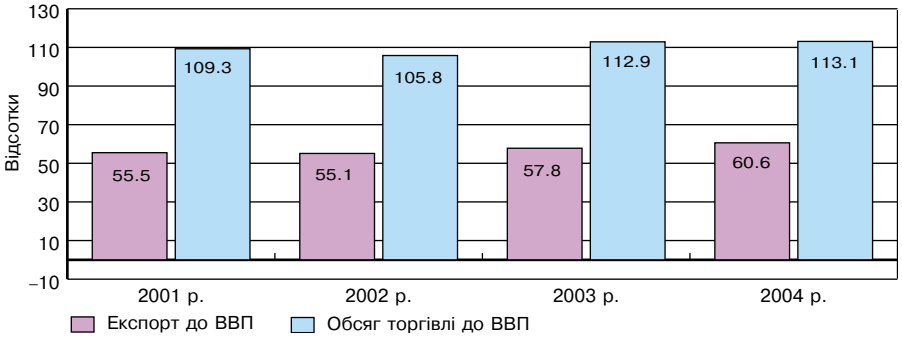

Після приходу нової влади та проголошення орієнтирів на транспарентність економічної політики, зменшення корупції та встановлення однакових правил гри для всіх учасників ринку можна також очікувати на зростання іноземних інвестицій і, зокрема, прямих іноземних інвестицій (ПІІ), що буде додатковим чинником тиску в бік зміцнення гривні. Інше джерело припливу капіталу — купівля нерезидентами державних цінних паперів за внутрішніми запозиченнями уряду та зростання зовнішнього боргу резидентів.

Але вагоміший аргумент на користь більшої гнучкості обмінного курсу гривні — те, що українська економіка є дуже відкритою (відношення експорту до ВВП у 2004 році становило 60.6%, а середнє відношення експорту до ВВП за останні 4 роки перевищувало 55%; відповідно середнє відношення товарообігу до ВВП становило близько 110%) (див. графік 3). Тому економіка України залишається доволі вразливою як до зовнішніх, так і до внутрішніх шоків.

З огляду на це за більш незалежної монетарної політики із гнучкішим обмінним курсом економіка може краще пристосуватися до таких шоків. Попри загальну думку щодо недооцінки реального обмінного курсу гривні, мова має йти не про обов'язкове, а тим більше — планове зміцнення номінального обмінного курсу (як це пропонує бюджетна політика не була досить жорсткою, а самі центральні банки не мали реальної незалежності (новий Закон "Про Національний банк України" ухвалено Верховною Радою лише в 1998 році). Монетарна політика фактично залишалася заручницею бюджетних дисбалансів того періоду.

Незважаючи на подібність корінних причин девальваційних криз, ситуація в Україні не стала такою драматичною, як російська. Відмінності у перебігу криз характеризувалися такими чинниками:

— відносний рівень боргу уряду Росії, а також відносний рівень дефіциту бюджету перевищували відповідні показники в Україні;

— структура зовнішньої торгівлі в Росії явно відрізняється від української і внаслідок цього девальвація в Росії призвела до важчих інфляційних наслідків;

— оскільки банківська система в Україні була менш розвинута, на її балансі не було значної позиції за іноземними запозиченнями, на відміну від банківської системи Росії; це послабило девальваційні наслідки в Україні;

— через нерозвинутість фондового ринку в Україні фактично не працював додатковий канал "втечі" капіталу;

— Україна не оголосила офіційного дефолту облігацій ОВДП, а руйнівні наслідки російського дефолту фактично допомогли переконати інвесторів у необхідності добровільно здійснити конверсію заборгованості;

— НБУ та уряд України уникли декларацій щодо намірів ужити рішучі заходи відносно комерційних банків, натомість запровадивши деякі оперативні заходи реорганізації банківської системи та валютної біржі. Це дало змогу стримати надмірні девальваційні очікування, запобігти масовому вилученню депозитів і спекулятивним атакам;

— фінансова криза в Росії швидко перетворилася на урядову кризу, що фактично сприяло зростанню паніки на валютному та фінансовому ринках. Україна спромоглася запобігти серйозній політичній напрузі.

Дисбаланси між основними економічними змінними як головні причини фінансових криз в Україні та Росії у 1998 році

Корінні причини стрімкого знецінення російського рубля та української гривні у другій половині 1998 року в основному збігаються. Обидві країни зазнали бюджетної кризи, в обох спостерігалося уповільнення процесу структурних і системних реформ. Це було наслідком значних бюджетних дефіцитів, різних бюрократичних обмежень підприємницької діяльності, а також відсутності податкових реформ. Бюджетну кризу посилювало падіння економіки.

Покладатися на монетарну політику як інструмент впливу (з метою утримання ситуації під контролем в умовах значних і стабільних бюджетних дефіцитів) можна було тільки впродовж доволі короткого проміжку часу. Із 1995 року в Росії та з 1996 року в Україні перейшли від процесу фінансування бюджетних дефіцитів через емісію центрального банку до випуску урядових цінних паперів (ДКО) і федеральних облігацій позики в Росії та облігацій внутрішньої державної позики в Україні. Така політика дала змогу уповільнити зростання грошової бази, стабілізувати курси національних валют, знизити інфляцію. Як Росія, так і Україна залучили фінансовий капітал завдяки відносно сприятливим умовам і відчули приплив значних обсягів короткострокового капіталу. Проте інвестори швидко усвідомили нестабільність макроекономічної ситуації в обох країнах. Додатковим чинником, який знизив загальну довіру інвесторів до ринків, що розвиваються, стала серія криз в азіатських країнах. Широкомасштабна втеча капіталів за кордон (яка посилилася внаслідок ефекту поширення) фактично була ініційована нерезидентами, після чого до неї приєдналися резиденти. Вона спричинилася до значних труднощів фінансування державного бюджету і швидкого скорочення міжнародних резервів. Стрімке зниження рівня резервів ще більше підірвало віру інвесторів у спроможність центральних банків захистити національні валюти від стрімкої девальвації. Обидва центральні банки не вдалися до стерилізації грошової бази під час припливу капіталів (і зростання зовнішніх резервів) через скорочення чистих внутрішніх активів. З початком відпливу капіталу різниця у рівнях зовнішніх резервів і грошової бази не дала змоги забезпечити достатньої підтримки національної валюти на випадок спекулятивної атаки (див. графік 4).

Зокрема, Національний банк України практично відновив широкомасштабне бюджетне фінансування шляхом купівлі ОВДП на первинному ринку. Центральні банки фактично не можна звинувачувати у відсутності жорсткої монетарної політики, оскільки

Графік 4. **Монетарна база, чисті внутрішні активи і чисті зовнішні активи**

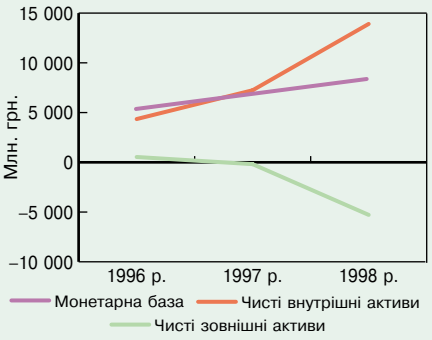

нується деякими політиками), а про більшу гнучкість залежно від ситуації на валютному ринку, стану платіжного балансу тощо. Це спонукає всіх суб'єктів економічної діяльності перебирати на себе частину валютних ризиків і, по-друге, — змусить валютних спекулянтів не розхитувати ринок, а рухати його у потрібному напрямі.

ОСТРАХ ВІЛЬНОГО ПЛАВАННЯ

Дуже часто політики ставляться з упередженістю до запровадження більшої гнучкості обмінного курсу, висуваючи низку аргументів та застережень; така поведінка навіть отримала загальну назву "острах плавання".

Основні аргументи щодо побоювання введення режиму більшої гнучкості обмінного курсу:

— втрата цінової конкурентоспроможності як українських експортерів, так і виробників, які працюють на внутрішній ринок, за рахунок дешевшого імпорту в умовах значної апреціації гривні;

— зростання валютних дисбалансів банківської системи та бізнесу;

— втрата курсового орієнтиру для всіх макроекономічних агентів.

Політика фіксованого обмінного курсу потребує стриманої фіскальної політики. Тому при зростанні внутрішніх запозичень зросте приплив спекулятивного капіталу, і, відповідно, збільшиться ризик валютної кризи. Україна вже мала подібний досвід після російської кризи.

Як свідчить міжнародний досвід, переходити до більшої гнучкості валютного курсу краще за сприятливих макроекономічних умов — значного економічного зростання, фінансової стабільності, зростання сальдо поточного рахунку. Що означає більша гнучкість обмінного курсу в умовах неконвертованості валюти за капітальним рахунком? Це означає, що Національний банк як ключовий учасник валютного ринку може дозволяти змінюватись обмінному курсу в значно ширшому коридорі під впливом змін попиту і пропозиції. Бажання "вчитися плавати" поступово повинно перебороти "острах плавання". Підтримуючи контроль за потоками капіталу, можна контролювати процес плавання, не допускаючи значної нестабільності.

Після приходу опозиції до влади в Україні було проголошено стратегічний напрям на євроінтеграцію. Основними етапами на цьому шляху мають бути: визнання України країною з ринковою економікою, вступ до СОТ, асоційоване членство в ЄС. Усе повніша інтеграція української економіки у світову підвищує чутливість країни до зовнішніх шоків. Це спонукає до проведення більш автономної монетарної політики та відповідно до використання таких ринкових інструментів, як ключова процентна ставка Національного банку України. Обмеженість у використанні процентної ставки як інструменту монетарної політики, по-перше, може призвести до надлишкової ліквідності у банківський системі, по-друге, — ускладнює монетарне управління.

У цьому контексті частина топ-менеджменту України все частіше визнає необхідність запровадження гнучкішої політики обмінного курсу, проте при цьому або асоціює гнучкість лише з апреціацією номінального курсу гривні щодо долара, або визначає таку можливість у віддаленій перспективі.

Але гнучкість обмінного курсу не обов'язково передбачає вільне плавання. Спочатку Україна може дозволити коливатися гривні у ширшому коридорі або прив'язати її до кошика валют (скажімо, долара та євро), а не лише до долара.

Таблиця 1. **Оцінка реального курсу гривні щодо долара США**

Рік	ВВП за паритетом купівельної спроможності на душу населення, доларів США	ВВП на душу населення у поточних цінах, доларів США	Недооцінка національної валюти
1991	6867.3	—	—
1992	6338.6	399.3	0.94
1993	5547.3	266.0	0.95
1994	4392.5	455.4	0.90
1995	3973.6	718.9	0.82
1996	3672.2	872.7	0.76
1997	3667.7	991.1	0.73
1998	3669.6	834.5	0.77
1999	3736.3	632.6	0.83
2000	4076.5	632.4	0.84
2001	4601.9	776.9	0.83
2002	4924.9	874.9	0.82
2003	5312.4	1031.9	0.81
2004	5663.5	1293.1	0.77
2005*	6045.5	1588.7	0.74

* Прогноз.

ЕКСПОРТ І ЗОВНІШНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

Зростання експорту — один із ключових факторів економічного піднесення України. Тому можлива апреціація гривні щодо долара США викликає стурбованість стосовно обмеження експорту і зниження конкурентоспроможності української економіки.

Як контраргументи щодо цих побоювань можна звернути увагу на ряд факторів.

По-перше, зменшення цінової конкурентоспроможності є наслідком, за інших рівних умов, ревальвації реального обмінного курсу, яка в Україні відбувається, швидше, через інфляцію, ніж через апреціацію номінального обмінного курсу. Тому закономірний процес ревальвації реального обмінного курсу у довгостроковій перспективі[1] може, імовірніше, реалізуватися через комбінацію номінальної апреціації та низької інфляції, ніж через значні рівні інфляції.

За різними оцінками [5, 6] реальний курс гривні щодо долара значно недооцінений. Так, наприклад, за паритетом купівельної спроможності (ПКС) недооцінка гривні щодо долара США становить більш як 70% (див. таблицю 1). *(Звичайно, закон однієї ціни є дещо ідеалізованою економічною абстракцією. Він не завжди підтверджується практикою. Серед причин — витрати на доставку та зберігання, застосування торговельних обмежень, тарифів, квот, субсидій, різних податків тощо. Усі ці фактори порушують паритет цін на товари та послуги. Навіть однакові товари можуть мати різну якість, торговельну марку, що теж суттєво впливає на різницю у цінах. Проте цей підхід усе ж може використовуватися (разом з іншими методами та за певних експертних уточнень) для оцінки ефективності обмінного курсу в контексті конкурентоспроможності економіки).*

По-друге, з огляду на динаміку реального ефективного обмінного курсу (РЕОК) українська економіка має

[1] Реальне зміцнення гривні відбуватиметься під впливом дії ефекту Балаша — Самуельсона та зменшення диференціала у продуктивності праці в Україні та основних торговельних партнерів.

Графік 5. **Динаміка реального ефективного обмінного курсу (12.1994 = 1)**

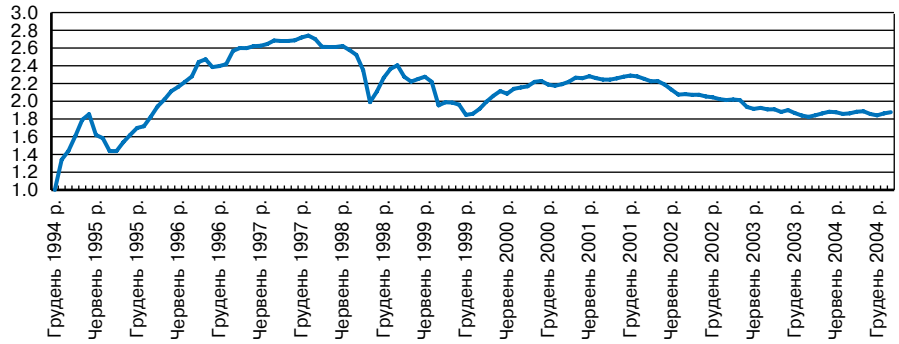

Графік 6. **Темпи приросту продуктивності праці в Україні у 1999–2004 роках (у реальному вираженні)***

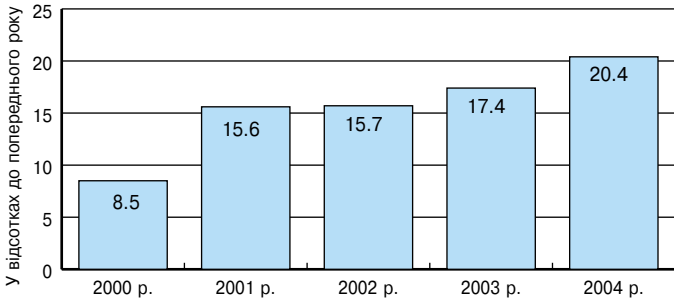

* Обсяги ВВП, виробленого одним працівником.

Графік 7. **Продуктивність праці в реальному вираженні, темпи зміни відносно попереднього року**

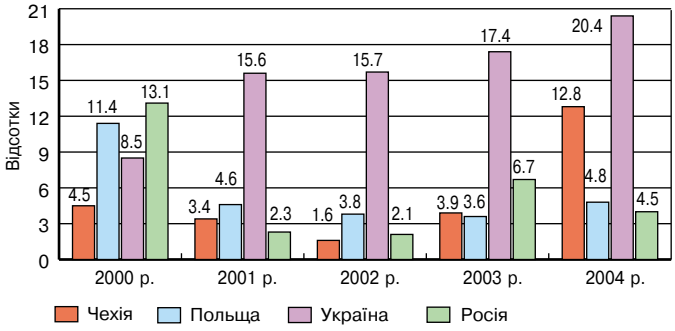

значний запас цінової конкурентоспроможності.

Індекс РЕОК нині приблизно відповідає його рівню наприкінці післякризового 1999 року (див. графік 5). За останні три роки девальвація РЕОК відбувалася більшою мірою за рахунок девальвації долара до інших світових валют (гривня була прив'язана до долара і девальвувала разом із ним), а також за рахунок інфляції, меншої порівняно із середньозваженою інфляцією у країнах — основних торговельних партнерах.

По-третє, апреціація гривні помірно безпосередньо впливатиме на експорт з огляду на значну вхідну складову, що імпортується, у складі основних експортних галузей (див. таблицю 2).

Так, частка видатків на імпортні складові в експорті металургії — найбільшої складової українського експорту (близько 40%) становить 39.9%.

Ситуація в Україні характеризується також стійкою тенденцією до зростання продуктивності праці (хоча рівень її залишається порівняно низьким) та дешевою робочою силою (див. графік 6).

Темпи зростання продуктивності праці останніми роками, за даними офіційної статистики, перевищували відповідні показники багатьох країн Східної Європи. Це є також одним із вирішальних чинників, що підтримуватимуть конкурентоспроможність економіки при ревальвації реального обмінного курсу (див. графік 7).

Побоювання загального плану щодо більшої волатильності обмінного курсу стосується можливого його негативного впливу на розвиток зовнішньої торгівлі та приплив прямих іноземних інвестицій, які є ключовими факторами економічного зростання України у довгостроковому періоді. Слід зауважити, що будучи прив'язаною до долара, гривня протягом останнього періоду суттєво коливалася відносно євро. Тим не менше, частка товарообігу з країнами, що входять до єврозони, або валюти яких прив'язані до євро, становила більш як третину в загальному його обсязі (див. графік 8).

У світовій практиці немає прямих доказів стосовно стійкої залежності між гнучкістю обмінного курсу та

Графік 8. **Частка Європи у товарообігу України**

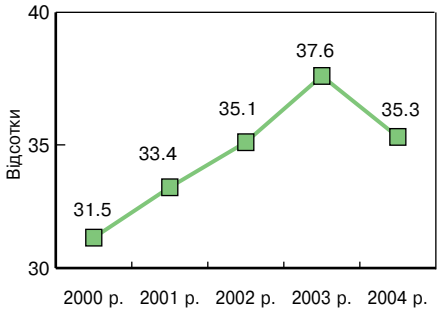

рівнем ПІІ. Важливішими є фактори політичної та макроекономічної стабільності, прозорості і якості законодавства, економічного зростання, обсягу ринку та можливості вільно вивозити прибуток із країни.

Таблиця 2. **Імпортна складова у проміжному споживанні (2002 рік)**

Види економічної діяльності	Імпортна складова у проміжному споживанні, млн. грн.	Експорт, млн. грн.	Відношення імпортної складової до експорту, %
Сільське господарство, мисливство	2 986	7 275	41.0
Харчова промисловість	4 273	8 902	48.0
Текстильна та шкіряна промисловість	2 725	4 501	60.5
Нафтоперероблення	11 589	5 899	196.5
Хімічне виробництво, гумові та пластмасові вироби	6 079	9 758	62.3
Металургія та оброблення металу	14 210	35 620	39.9
Виробництво машин та устаткування	8 424	15 095	55.8
Транспорт	4 235	16 851	25.1

Джерело: "Експериментальна матриця імпорту" і "Таблиця витрати-випуск за 2002 рік". Держкомстат України.

ВАЛЮТНІ РИЗИКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ТА БІЗНЕСУ

За більшої волатильності обмінного курсу певне занепокоєння може викликати стан банківської системи. Це типова проблема для країн, де значна частка балансів деномінована у валюті прив'язки.

З огляду на значний обсяг чистих іноземних активів НБУ, Національний банк матиме значні втрати прибутку у разі апреціації гривні (див. таблицю 4). Але довгострокові позитивні наслідки монетарної політики для економіки по-

Таблиця 3. **Структура зовнішнього товарообігу України**

Відсотки

Період	2000 р.	2001 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.
Країни СНД	43.9	42.2	38.2	38.1	38.0
Європа	31.5	33.4	35.1	37.6	35.3
Азія	15.0	15.4	17.9	16.0	17.2
Африка	3.0	3.4	3.5	3.3	3.3
Америка	6.3	5.5	5.1	5.0	6.1
Австралія та Океанія	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1

Таблиця 4. **Чисті іноземні активи НБУ та комерційних банків**

Період	2001 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.
Чисті іноземні активи Національного банку України				
Обсяг, млн. доларів США	1 176	2 571	5 146	8 259
По відношенню до М3, %	13.6	21.1	28.9	34.8
По відношенню до ВВП, %	3.1	6.1	10.3	12.7
Чисті іноземні активи комерційних банків				
Обсяг, млн. доларів США	123.7	43.7	−360.9	287.7
По відношенню до М3, %	1.4	0.4	−2.0	−1.2
По відношенню до ВВП, %	0.3	0.1	−0.7	−0.4
Курс гривні щодо долара США на кінець періоду	**5.2985**	**5.3324**	**5.3315**	**5.3054**

Таблиця 5. **Чиста валютна позиція банківської системи**

Період	2001 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.
1. Чистий обсяг, що наражається на валютний ризик банківської системи (п. 2 — п. 3)				
Обсяг, млн. доларів США	781	992	1 600	1 332
2. Вимоги банків за кредитами в іноземній валюті				
Обсяг, млн. доларів США	2 365	3 295	5 303	7 044
Питома вага у загальному обсязі кредитів, %	44.2	41.8	41.7	42.2
По відношенню до М3, %	27.4	27.1	29.7	29.7
По відношенню до ВВП, %	6.1	7.8	10.6	10.8
3. Зобов'язання банків у іноземній валюті				
Обсяг, млн. доларів США	1 584	2 304	3 702	5 712
Питома вага у загальному обсязі депозитів, %	31.9	32.0	32.0	36.4
По відношенню до М3, %	18.3	18.9	20.8	24.1
По відношенню до ВВП, %	4.1	5.4	7.4	8.8

Таблиця 6. **Чиста валютна позиція бізнесу**

Млн. доларів США

Період	2001 р.	2002 р.	2003 р.	2004 р.
1. Чистий обсяг, що наражається на валютний ризик банківської системи (п. 2 — п. 3)	−1 600	−2 184	−3 202	−3 471
2. Активи підприємств у іноземній валюті (депозити в комерційних банках)	683	860	1 166	2 037
3. Зобов'язання підприємств у іноземній валюті (внутрішні позики в іноземній валюті підприємствам)	2 283	3 044	4 368	5 508

винні переважати оптимізацію прибутків центрального банку.

Чисті іноземні активи банківської системи мають від'ємне значення, але чистий кредит резидентам в іноземній валюті є додатнім, а загальна чиста валютна позиція у 2004 році становила близько –50 млн. доларів, що не є критичним значенням у цілому в разі апреціації курсу гривні (див. таблицю 5). Зауважимо, що окремі банки можуть мати суттєві валютні дисбаланси.

Нині більшість комерційних банків перекладає власні валютні ризики на Національний банк, який буде змушений (навіть за потреби внести зміни до курсової політики) продовжувати прив'язку до долара, намагаючись підтримувати банківську систему. Така ситуація посилювала наслідки фінансових криз у Мексиці, Аргентині, Південно-Східній Азії та Росії.

Тому поступове зростання волатильності обмінного курсу буде сигналом для банківської системи про необхідність запровадження власного хеджування від валютного ризику та розвитку форвардного ринку, оскільки вже не можна буде покладатися на те, що НБУ завжди утримуватиме постійний обмінний курс гривні щодо долара.

Чиста валютна позиція бізнесу має від'ємне значення; відтак апреціація курсу гривні в цілому може поліпшити його фінансовий стан (див. таблицю 6) .

ЧОМУ УКРАЇНІ ПОТРІБНО ПЕРЕХОДИТИ ДО ГНУЧКІШОГО ОБМІННОГО КУРСУ?

Вище обговорювалися можливі ризики переходу від де-факто фіксованого курсу до більш гнучкого. Розглянемо проблеми, які можуть виникнути, якщо існуючий режим залишиться незмінним.

Головним аргументом для країн, які обирали режими номінальної прив'язки до однієї зі світових валют ("currency board", жорстка прив'язка, вузький коридор, "crawling peg"), було встановлення "номінального якоря", який би знижував інфляційні очікування та посилював дисципліну при проведенні макроекономічної політики. Такого роду дисципліна потрібна насамперед країнам зі слабким макроекономічним управлінням та недосконалою законодавчою базою, що є чинниками перманентно високої інфляції; необґрунтовано великим боргом; слабкою банківською системою та іншими елементами макроекономічної нестабільності. В емпіричних дослідженнях наводяться обґрунтування того, що фіксований курс (або різновиди відносно негнучких обмінних курсів) дає певні переваги у досягненні макроекономічної стабільності особливо для економічно слабко розвинутих країн із низькими доходами на душу населення, з нерозвинути-

Таблиця 7. **Структура зовнішнього боргу України**

Період	2003 р.	2004 р.
Зовнішній борг України, млн. доларів США	23 811	30 591
у тому числі короткостроковий, млн. доларів США	9 015	10 434
по відношенню до загального боргу, %	37.9	34.1
по відношенню до експорту, %	31.1	26.5
у тому числі підприємств, млн. доларів США	10 801	14 523
по відношенню до загального боргу, %	45.4	47.5
по відношенню до експорту, %	37.3	36.9

ми фінансовими ринками та повним контролем за рухом капіталу [3]. Але дуже часто підтримання фіксованого курсу може приховувати недосконалу політику та інституціональні недоліки, а також призводити до нагромадження дисбалансів у економіці. Зокрема, валютні дисбаланси макроекономічних агентів, як правило, зростають, а значний обсяг короткострокового зовнішнього боргу є ключовим чинником валютних криз.

Існують також і значні альтернативні витрати, пов'язані зі стерилізацією грошової бази унаслідок зростання чистих іноземних резервів. Це зменшує прибуток центрального банку (і відповідно доходи бюджету), а також відволікає кошти окремих комерційних банків від кредитування реального сектору економіки. Мало того, фундаментальні фактори[2] підштовхуватимуть реальний обмінний курс у бік зміцнення у довгостроковій перспективі. Тому подібне коригування краще робити шляхом апреціації номінального курсу, а не через інфляцію.

Звичайно, такий перехід потребує іншого "номінального якоря" для економіки.

КОНТРОЛЬ ПОТОКІВ КАПІТАЛУ

Із міжнародної практики відомі різні підходи, які використовують країни на шляху до світової інтеграції. Розгляд проблеми більшої гнучкості обмінного курсу дуже часто поєднують із необхідністю більшої лібералізації потоків капіталу, хоча концептуально це два різних питання [1]. Деякі країни почали лібералізацію потоків капіталу, підтримуючи фіксовані курси, що підвищувало ризики у разі недостатньої розвинутості фінансових ринків. Відкритість до припливу короткострокового капіталу за умови, коли внутрішня макроекономічна політика не повною мірою відповідала вимогам режиму фіксованого курсу, стала головним чинником валютних і фінансових криз у низці країн (1994 р. — у Мексиці, 1997 р. — в країнах Азії, 1998 р. — в Росії та Бразилії). Відповідний негативний досвід мала й Україна. Кращі макроекономічні досягнення демонстрували економіки, які запроваджували гнучкі обмінні курси до лібералізації своїх капітальних рахунків, особливо у разі нерозвинутості власного фінансового ринку.

Нині українські посадовці, намагаючись пом'якшити тиск у бік зміцнення гривні у разі утримання курсу (можливо, із незначною ревальвацією), будуть змушені крок за кроком відміняти елементи контролю як за потоками капіталу, так і за операціями поточного рахунку[3]. Тому для України однією з фундаментальних запобіжних дій проти можливих валютних і фінансових криз є дотримання чіткого порядку: **спочатку перехід до більшої гнучкості обмінного курсу, а потім — поступова лібералізація контролю за рухом капіталу**. Це питання стало ще актуальнішим після проголошення стратегічного напряму на інтеграцію у Європейське співтовариство. У процесі все більшого зближення з ЄС зростатиме приплив як прямих іноземних інвестицій, так і короткострокового капіталу (з урахуванням довгострокового тренду на реальне зміцнення гривні, у тому числі і через певне номінальне зміцнення, а також через спред у відсоткових ставках України та ЄС). Але майбутнє членство в ЄС повинно супроводжуватися лібералізацією руху капіталу, оскільки вільне переміщення капіталу є одним із головних принципів об'єднаної Європи[4].

ОСНОВНІ НАСЛІДКИ ЗМІЦНЕННЯ КУРСУ ГРИВНІ

За допомогою аналізу "шок-мінус-контроль"[5] з використанням економетричної моделі було змодельовано вплив ревальвації обмінного курсу гривні протягом року на основні макроекономічні показники вітчизняної економіки. Перевага цього методу дослідження полягає в можливості з'ясувати, якою буде відповідь системи на шок не лише в поточному, а й у наступних трьох роках; це дає змогу визначити не тільки короткостроковий, а й середньостроковий ефект від ревальвації. У таблиці 8 подано результати апреціації гривні щодо долара США на 10%, що проявляться через один та чотири роки. Наведені дані характеризують додаткові зміни (за інших рівних умов) макроекономічних показників, які відбудуться у разі ревальвації обмінного курсу гривні щодо долара на 10% протягом 2005 року.

Таблиця 8. **Аналіз зміни динаміки макропоказників у разі реалізації альтернативного сценарію**

Показники	Ревальвація обмінного курсу гривні щодо долара США на 10%	
	2005 рік	2005–2008 роки (кумулятивні зміни)
Зміни, відсотки		
Індекс споживчих цін	−1.4	−8.6
Зміни, відсотки (у реальному вираженні)		
Реальний ВВП	−0.1	2.7
Споживання	0.2	3.6
Інвестиції	0.5	7.6
Експорт	−0.8	−0.4
Імпорт	0.1	3.1
Зміни, відсоткові пункти		
Рівень безробіття	−0.1	−1.0
Процентна ставка	−3.1	2.7
Зміни, відсотки		
Доходи бюджету	−0.9	−4.4
Видатки бюджету	−1.1	−5.8
Державний борг	−0.3	−6.9

Основними результатами досліджень на основі моделі є такі зміни основних макроекономічних показників:

- темпи інфляції знижуватимуться як у короткостроковому, так і в середньостроковому періоді;
- у короткостроковому періоді вплив ревальвації на реальний ВВП буде негативним, однак у середньостроковому темпи зростання ВВП значно прискоряться;
- інвестиційна активність посилюється як у короткостроковому, так і в середньостроковому періоді;
- процентні ставки знижуються в короткостроковому періоді;
- вплив на бюджет у короткостроковому періоді значною мірою залежатиме від політики уряду, проте у середньостроковому — матиме позитивний характер;
- споживання й імпорт зростатимуть як у короткостроковому, так і в середньостроковому періодах;
- обслуговування державного боргу стає значно дешевше;
- поліпшиться структура виробництва: збільшаться темпи приросту за видами економічної діяльності, де надаються послуги, при незначному зменшенні темпів зростання у товаровиробничих видах діяльності (сільське господарство, промисловість тощо).

[2] Ефект Балаша — Самуельсона та зменшення диференціала продуктивності праці.

[3] Підтвердженням цього є відміна 50-відсоткового обов'язкового продажу іноземної валюти експортерами.

[4] Необхідною умовою членства в ЄС є повна лібералізація рахунку капіталу платіжного балансу; план-графік такої лібералізації розробляється в процесі переговорів щодо вступу.

[5] Аналіз "шок-мінус-контроль" передбачає проведення розрахунків за альтернативними сценаріями та визначення відхилення між отриманими результатами. Цей метод дає змогу перевірити вплив шоку на систему макропоказників без розробки прогнозів.

Можливі стратегії переходу до гнучкого обмінного курсу: плюси та мінуси

Важливо розглянути плюси та мінуси двох основних можливих стратегій переходу до гнучкішого обмінного курсу за умови дотримання пріоритетної цілі монетарної політики — визначеного рівня інфляції.

Прискорена стратегія. Застосовується, як правило, країнами, що використовують фіксований курс, мають значні обсяги припливу капіталу та відчувають загрозу інфляційного тиску. Стратегія полягає у тому, щоб одразу запровадити режим із коливанням курсу в дуже широкому діапазоні.

Мінуси:

— значний ризик втрати довіри та посилення невизначеностей для всіх учасників ринку з огляду на нерозвинутість форвардних ринків і хеджування;

— потребує високої кваліфікації та значно більших технічних можливостей від персоналу в процесі реалізації незалежної монетарної політики.

Плюси:

— надає більше можливостей щодо вибору монетарної політики;

— полегшує управління обмінним курсом через інтервенції.

Уповільнена стратегія (поступовий відхід від режиму прив'язки). Застосовується у разі, коли немає потреби негайно долати кризи, пов'язані з обмінним курсом; проте також застосовується впродовж відносно короткого періоду, як правило, — декількох років.

Обмінний курс коливається у доволі вузькому коридорі з можливим його щорічним розширенням; або використовується повзуча прив'язка.

Мінуси:

— суттєво обмежує монетарну політику;

— призводить до частіших атак з боку спекулятивного капіталу.

Плюси:

— менше ризиків в умовах нерозвинутості ринків, контролю за переміщенням капіталу і недостатнього рівня управління ризиками;

— потребує менше технічних можливостей для здійснення ефективного управління;

— зменшує надлишкову волатильність обмінного курсу та пов'язану із цим невизначеність.

Нині основним інструментом монетарної політики в Україні є обмінний курс. Запровадження режиму більшої гнучкості курсу поступово позбавлятиме його цієї ролі в ситуації, коли інші інструменти ще недостатньо ефективні (зокрема, рівень облікової ставки НБУ нині дуже слабко впливає на економіку). Тому до моменту, коли головний інструмент монетарної політики (ним повинна бути відсоткова ставка, а стратегічною ціллю має стати показник інфляції) стане добре розвинутим, обмінний курс повинен відігравати важливу роль; проте його слід певною мірою модифікувати[6] — скажімо, застосувати прив'язку до кошика валют або допустити більшу волатильність відносно долара у ширшому діапазоні.

Нахил траєкторії

Повзучу прив'язку можна застосувати з метою підтримання конкурентоспроможності, коли існує стійкий диференціал інфляції в Україні та зважених інфляцій в основних торговельних партнерів. Таку стратегію використовували у більшості країн так званих нових економік — Чилі, Угорщині, Польщі.

Ширина траєкторії

Ширший коридор може допомогти НБУ проводити незалежнішу монетарну політику і спростити управління шляхом інтервенцій.

За вужчого коридору буде легше утримувати інфляційні очікування та обмежувати коливання. Коридор може бути асиметричним з урахуванням довгострокової тенденції до апреціації.

Ширина коридору не повинна переглядатися надто часто.

Деякі приклади коридорів:

- Чилі — ±5% на першому етапі; ±12% — ±12.5% — на другому етапі; після 8 років — перехід до вільного плавання.
- Угорщина — ±2.5% на першому, ±15% — на другому етапі.
- Польща — ±7%.
- Ізраїль — ±5%; ±7%; +21% — –7%.

ВИСНОВКИ

Як свідчить світовий досвід, перехід від режиму фіксованого курсу до режиму із більшою гнучкістю має кращі макроекономічні результати в умовах економічного зростання та коли економіка має сильні зовнішні позиції. Ці обставини дають змогу максимально використати переваги та нівелювати втрати під час такого переходу. Відомі також приклади, коли деякі країни згаяли зазначені можливості і потім таки змушені були змінювати свої валютні режими у значно менш прийнятних макроекономічних умовах зі значно більшими витратами для економіки впродовж періоду пристосування до нового режиму.

Поточний розвиток української економіки вказує, що найприйнятнішим із точки зору макроекономічної стабільності є поступовий рух у напрямі запровадження **інфляційного таргетування** [8]. Високий ступінь залежності вітчизняної економіки від зовнішніх факторів, її відкритість із точки зору значних потоків товарів і послуг, а також дедалі зростаючого потоку робочої сили підвищує вразливість економіки до зовнішніх ризиків. У цьому контексті спрямування зусиль на створення внутрішнього ринку та низькоінфляційного середовища є запорукою зниження залежності від зовнішніх факторів. Звичайно, додатковою гарантією макроекономічної стабільності за будь-якої курсової політики є виважена фіскальна політика, але жорстка прив'язка в умовах експансивної фіскальної політики — це додатковий вагомий фактор ризику можливої валютної та фінансової кризи.

Першими кроками на шляху до режиму інфляційного таргетування є підготовка технічних передумов, ство-

[6] Росія, скажімо, нині використовує прив'язку курсу рубля до долара та євро із вагами відповідно 0.8 та 0.2. Тобто девальвація долара щодо євро на 10% за певний період матиме наслідком девальвацію місцевої валюти щодо євро на 8% та відповідно зміцнення до долара на 2%. Уже зараз близько третини торговельних потоків України пов'язані з країнами єврозони або країнами, де курси національних валют прив'язані до євро. За останні два роки гривня подешевшала відносно євро більш як на 30%; відсутність форвадного ринку та хеджуючих інструментів робить значно менш привабливим імпорт інвестиційних товарів із цих країн, а можлива зворотна зміна курсу долара щодо євро може ускладнити життя експортерам до Європи.

рення системи аналізу та прогнозу, підготовка інфляційного звіту, вдосконалення комунікацій НБУ із громадськістю, спрямовані на підвищення довіри та прозорості монетарної політики. Необхідно також навчити учасників ринку самостійно хеджувати свої валютні ризики.

Сьогодні обмінний курс є основним інструментом монетарної політики в Україні. Із запровадженням більшої гнучкості він поступово позбавлятиметься цієї ролі в умовах, коли інші інструменти ще недостатньо ефективні. Тому режим обмінного курсу певний час має відігравати важливу роль, однак його слід поступово змінювати у бік більшої гнучкості обмінного курсу. □

Література

1. A. Ariyoshi et al. Capital Controls: Country Experiences with Their Use and Liberalization. — IMF Occasional Paper. — No. 190.

2. Prasad et al. Putting the Cart Before the Horse? Capital Account Liberalization and Exchange Rate Flexibility in China. — IMF Policy Discussion Paper 05/1.

3. Rogoff Kenneth and others. 2004 Evolution and Performance of Exchange Rate Regimes. — IMF Ocassional paper. — No. 229.

4. IMF 2004. Ukraine: Article IV Consultation Staff Report.

5. Tiffin A. Competitiveness, Convergence, and the Equilibrium Real Exchange-Rate 2004 — 2012. Draft Selected Issues. Ukraine: IMF. — 2004.

6. Петрик О. Недооцінка гривні та її наслідки для монетарної політики // Вісник НБУ. — № 2. — 2005. — С. 3 — 5.

7. Стельмах В., Петрик О. Обмінний курс, інфляція та конкурентоспроможність економіки // Вісник НБУ. — № 9. — 2001. — С. 3 — 6.

8. Петрик О. Половньов Ю. Проблема вибору цільового показника монетарної політики Національного банку України // Вісник НБУ. — № 7. — 2003. — С. 8 — 14.

Хроніка/

Сьогодні, завтра і завжди

Сьогодні, завтра і завжди. Ці слова рефреном звучали впродовж неформальної зустрічі керівництва ВАТ "Електрон-банк" із колегами-банкірами, акціонерами, клієнтами, журналістами з нагоди відкриття 18 травня цього року Київської філії банку.

Заснований 10 жовтня 1991 року, Електрон-банк посідає гідне місце в банківській системі країни. На 01.01.2005 р. власний капітал банку становив 89.2 млн. грн., чисті активи — 336.8 млн. грн., чистий прибуток — 4.9 млн. грн., кредитно-інвестиційний портфель — 219.9 млн. грн., вклади населення 144.6 млн. грн., загальна сума податків, сплачених у 2004 році, сягнула 6.02 млн. грн. За роки функціонування банк згуртував навкруг себе чимале коло клієнтів і користується дедалі більшою довірою людей. Як поінформувала голова правління Електрон-банку Лариса Загородня, пріоритетною метою банку є стандартизація банківських продуктів на рівні найсучасніших європейських вимог, удосконалення організаційної структури управління банку, забезпечення зростання його чистих активів до 450 млн. грн. Голова спостережної ради банку Віктор Рибинок серед головних завдань банку назвав нарощування обсягів кредитування, спрямованого на розвиток вітчизняних підприємств різних форм власності, і споживчого кредитування населення.

Урочистості з нагоди відкриття Київської філії Електрон-банку розпочалися в холі чудової свіжовідреставрованої споруди.

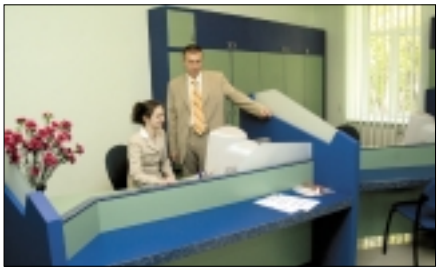

Молодість і професіоналізм — візитна картка колективу філії. Керуючий філією Сергій Загородній з бухгалтером Юлією Щербак в операційному відділі з обслуговування фізичних і юридичних осіб.

Відкриття філії у Києві, вважають львівські банкіри, стало логічним завершенням року розвитку мережі установ Електрон-банку, розпочатого минулого літа.

Як зазначив керуючий Київською філією Сергій Загородній, перші клієнтські операції були здійснені ще у квітні 2005 року. До офіційного відкриття колектив ретельно відпрацьовував технічні моменти, прагнучи забезпечити максимальну швидкість і якість обслуговування клієнтів. На час відкриття філія вже надала три кредити, відкрила перші рахунки юридичних та фізичних осіб. Київська філія надаватиме такий же спектр послуг, як і головний банк.

Завдяки старанням ремонтників донедавна занедбаний будинок у Києві на Лук'янівці, де розміщено Київську філію Електрон-банку, набув сучасного обличчя.

Голова правління Електрон-банку Лариса Загородня за традицією розрізає червону стрічку на знак відкриття нової філії.

Відкриття нової банківської установи для нашого бурхливого, багатого на повсякденні зміни сьогодення подія, звичайно, не сенсаційна, але й не буденна. Це ознака зміцнення фінансового сектору, піднесення вітчизняної економіки. Зрештою, чим більше в Україні відкриватиметься банків та їхніх філій, тим вищою буде конкуренція, а відтак — якіснішими і дешевшими стануть послуги банків. □

Світлана Компанієць,
"Вісник НБУ".

Фото ***Владислава Негребецького.***

Тетяна Унковська

Завідуюча кафедрою фінансів і банківської справи Ялтинського університету менеджменту. Доктор економічних наук

У статті запропоновано модельний інструментарій для оцінки впливу рішень регулюючих органів у сфері валютно-курсової політики на розвиток підприємств експортного, імпортного та внутрішнього секторів економіки. Комплекс запропонованих моделей може бути використаний для оптимізації валютно-курсової політики центрального банку.

Теорія і практика

Моделювання впливу змін обмінного курсу національної валюти на підприємства експортного, імпортного та внутрішнього секторів економіки

Нині в Україні ведуться гострі дискусії щодо оптимального курсу національної валюти, про доцільність і темпи її ревальвації. В академічних та ділових виданнях зустрічаються різні, часом протилежні точки зору на цю проблему. Причому аргументація і прихильників, і противників ревальвації почасти є доволі переконливою. Та оскільки валютний курс чинить потужний і неоднозначний вплив практично на всі економічні процеси в країні, для вирішення питання ***оптимізації курсу національної валюти*** недостатньо аргументації на рівні інтуїції чи, як кажуть, "здорового глузду". Гострота і значущість цього питання передбачає необхідність застосування системного підходу до його вирішення на базі комплексу імітаційних моделей, що дають змогу враховувати складні прямі та зворотні зв'язки, які виникають в економіці за умов зміни курсу національної валюти. Зазначений модельний комплекс повинен давати можливість прораховувати можливі ситуації на макрорівні та на рівні підприємств за різних значень вхідних параметрів і створювати системну основу для прийняття оптимальних рішень у сфері валютно-курсової політики.

У цьому контексті важливого значення набуває врахування і такого феномену, як "ефект оголошення" (announcement effects). Його сутність полягає в тому, що публічні висловлювання офіційних державних осіб стають для учасників ринку потужним інформаційним сигналом до прийняття тих чи інших рішень, наприклад, щодо купівлі чи продажу валюти, розвитку або згортання виробництва тощо. В масштабах країни ефекти оголошення істотно спотворюють дію ринкового механізму щодо оптимального розподілу ресурсів. Особливо чутливим до зазначеного ефекту є валютний ринок, "перекоси" на якому, в свою чергу, справляють вплив на реальний сектор. В економічно розвинутих країнах оптимізація ефектів оголошень є одним із важливих елементів монетарної політики. Вона полягає або в мінімізації їх впливу, або в цільовій корекції поведінки учасників ринку. Отже, офіційні заяви щодо валютно-курсової політики повинні розглядатися як тактичний або стратегічний інструмент монетарної політики і знаходитися у виключній прерогативі центрального банку.

Принципово важливим є чітке розуміння такої категорії, як оптимальний курс національної валюти, адже для вирішення задачі визначення цього курсу слід оперувати чітко формалізованими критеріями оптимальності. Тобто необхідно визначитися, для досягнення якої макроекономічної цілі має використовуватися такий потужний інструмент, як валютний курс.

Зазначимо, що помилкою багатьох країн із перехідною економікою, яка призводила до виникнення в них валютних криз, було якраз застосування валютного курсу як головного інструменту стримування інфляції. В багатьох зарубіжних дослідженнях доведено, що більшість валютних криз, які виникали у перехідних економіках, були (за класифікацією Кругмана) ортодоксальними валютними кризами першого покоління, причиною утворення яких здебільшого є невідповідність цілей макроекономічної політики та обраних для їх досягнення інструментів [3]. Тобто намагання втримати інфляцію за допомогою фіксації валютного курсу на рівні, який не відповідає цілям підтримки зовнішньої рівноваги, як правило, призводить до підвищення реального валютного курсу, погіршення платіжного балансу та, як наслідок, до підвищення ризику виникнення валютної кризи. Валютний курс не випадково вважається найголовнішою ціною в системі цін відкритої економіки, тому застосовувати його лише для боротьби з інфляцією принаймні необачно.

Гострі дискусії щодо вибору інструментів для досягнення тих чи інших макроекономічних цілей уже привели західну економічну науку до розуміння принципу ефективної ринкової класифікації (її автор — лауреат Нобелівської премії Р.Манделл) [1], [2]. Суть зазначеного принципу полягає в тому, що для досягнення певних макроекономічних цілей необхідно використовувати саме ті інструменти, які найбільшою мірою підходять для цього. Якщо потрібно досягнути кількох макроекономічних цілей водночас, то і кількість обраних інструментів має бути не меншою, ніж кількість цілей (принцип Тинбергена). При цьому критично важливою є послідовність запровадження тих чи інших інструментів, а також — інтенсивність їх використання. Помилки у виборі інструментів та послідовності їх застосування призводять до циклічних коливань, які провокують економічну кризу.

Теоретичний і практичний досвід економічно розвинутих держав, а також багатьох країн із перехідною економікою переконливо засвідчив, що валютний курс не є оптимальним інструментом регулювання інфляції і досягнення внутрішньої рівноваги. Однією з причин цього є асиметрія впливу його зміни на інфляційні процеси: девальвація валюти може спричинити більше зростання інфляції, ніж її скорочення внаслідок ревальвації. Для регулювання інфляції існують дієвіші стратегічні і тактичні інструменти. До стратегічних належать інституційні зміни, що створюють цивілізоване конкурентне середовище, до тактичних – операції центрального банку щодо стерилізації валютних інтервенцій і скорочення грошової маси.

Валютний курс — інструмент, оптимально пристосований для досягнення зовнішньої рівноваги, тобто забезпечення такого стану платіжного балансу, який стимулює оптимальний темп реального економічного зростання. Тому, на наш погляд, доцільно визначити критерій оптимальності валютно-курсової політики як досягнення динамічної стійкості платіжного балансу, тобто підтримання такого стану платіжного балансу країни, за якого зберігаються цільові темпи реального економічного зростання.

Як відомо, фундаментом економічного зростання є ефективний розвиток реального сектору. Від рішень фірм щодо розширення свого бізнесу та можливостей їх реалізації залежать темпи економічного зростання країни в цілому. Саме тому в процесі реалізації валютно-курсової політики слід ретельно відстежувати й прогнозувати вплив, який зміна курсу національної валюти, зокрема ревальвація, може справляти на економічний розвиток підприємств експортного, імпортного та внутрішнього секторів економіки.

Дослідимо детальніше канали цього впливу.

Із цією метою скористаємося базовою динамічною моделлю стійкого економічного зростання підприємства, розробленою в наших попередніх дослідженнях [5].

Коефіцієнтом зазначеного зростання є індекс збільшення обороту, який розраховується за співвідношенням:

$$g_s = \frac{\Delta S_t}{S_{t-1}} = \frac{\theta\pi\delta(1+\lambda)}{1-\theta\pi\delta(1+\lambda)}, \qquad (1)$$

де S_t — оборот у базовому періоді;

$\Delta S_t = S_t - S_{t-1}$ — приріст обороту в поточному періоді;

π — коефіцієнт рентабельності обороту (profit margin): $\pi = \frac{NP_t}{S_t}$;

δ — частка прибутку, що інвестується в розвиток підприємства;

$\lambda = \frac{D_t}{E_t}$ — структура капіталу (співвідношення позичкових та власних коштів);

θ — коефіцієнт трансформації активів (коефіцієнт фондовіддачі): $\theta = \frac{\Delta S_t}{\Delta A_t}$;

NP_t — чистий прибуток у періоді t.

Якщо підприємство є абсорбентом ліквідних коштів (liquidity absorber), тобто нарощує оборот із темпом, що перевищує коефіцієнт стійкого зростання: ($g > g_s$), то воно порушує збалансований механізм фінансування економічного зростання і є значна ймовірність того, що найближчим часом виникнуть фінансові труднощі.

Якщо ж ситуація зворотна — підприємство є генератором вільних ліквідних коштів (liquidity generator), тобто зростання обороту відбувається з темпом, меншим, ніж коефіцієнт стійкого зростання: ($g < g_s$), — це означає, що воно має певний запас фінансової міцності [4].

Як видно зі співвідношення (1), ключовими параметрами, які визначають можливості економічного зростання підприємств, а отже, й зростання виробництва в цілому, є:

1. Рентабельність обороту π;
2. Коефіцієнт трансформації активів θ;
3. Частка прибутку, що реінвестується δ;
4. Співвідношення позичкових та власних коштів λ.

Перші два параметри перебувають під сильним впливом інфляції й курсу національної валюти. Це стосується підприємств усіх трьох груп: експортерів, імпортерів, підприємств внутрішнього сектору.

Зазначимо, що інфляція та зміни валютного курсу по-різному впливають на різні підприємства: за певних обставин вони можуть стимулювати їх економічне зростання, за інших — пригнічувати його, а в деяких випадках — практично не впливають на цей процес.

Наші попередні дослідження коефіцієнта реального зростання підприємства:

$$g_r = \frac{1+\theta\varphi+i}{1-\theta\{(1+\lambda)\delta\pi-\varphi} \times \frac{1}{1+i} - 1, \qquad (2)$$

де i — індекс інфляції, показали, що сукупний ефект її впливу на його економічне зростання має складну природу і може бути відображений так:

$$\frac{dg_r}{di} = -\frac{\theta\varphi}{1+i} \{ефект\ Хіггінса\} + [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{di} \{ефект\ Тобіна\ 1\} + \{(1+i)(1+g_r)[(1+\lambda)\delta\pi-\varphi]+\varphi\} \times \frac{d\theta}{d\theta} \{ефект\ Тобіна\ 2\} + [(1+i)(1+g_r)\theta\delta\pi] \times \frac{d\lambda}{di} \{ефект\ структури\ капіталу\}. \qquad (3)$$

Загалом сукупний інфляційний ефект складається з чотирьох компонентів — ефекту Хіггінса, ефекту Тобіна 1, ефекту Тобіна 2 й ефекту структури капіталу, які визначаються чотирма каналами впливу інфляції на економічне зростання. Співвідношення (2) дає змогу описати умови, за яких інфляція стимулює або стримує реальне економічне зростання підприємств:

1. Ефект Хіггінса спричиняє позитивний вплив, якщо $\varphi < 0$, тобто чистий обіговий капітал є від'ємною величиною (позичкові обігові кошти перевищують власні); в протилежному випадку, коли чистий обіговий капітал є додатною величиною, ефект Хіггінса пригнічує реальне зростання;

2. Ефект Тобіна 1 є позитивним, якщо $\frac{d\pi}{di} > 0$, тобто якщо рентабельність обігу зростає за умови підвищення інфляції. Це відбувається тоді, коли інфляційне збільшення суми реалізації на одиницю обігу перевищує інфляційне зростання питомих витрат; у протилежній ситуації ефект Тобіна 1 пригнічує реальне зростання;

3. Ефект Тобіна 2 перешкоджає реальному зростанню, оскільки $\frac{d\theta}{di} < 0$, тобто коефіцієнт трансформації активів знижується у разі зростання інфляції;

4. Ефект структури капіталу є пози-

тивним, якщо $\frac{d\lambda}{di} > 0$, тобто якщо інфляційне зростання економічної рентабельності випереджає інфляційне підвищення процентної ставки за кредитами, то стратегія збільшення боргу в структурі капіталу спричиняє позитивний вплив зростаючої інфляції на розвиток підприємства. В протилежній ситуації інфляційний ефект стає негативним;

5. Якщо перелічені вище параметри дорівнюють нулю, то інфляційні ефекти є нейтральними, тобто зростання інфляції не впливає на процеси економічного зростання підприємства.

Проведені дослідження виявляють складну — подвійну — природу впливу інфляції та його внутрішню конфліктність. За допомогою поданої тут моделі (3) можна в кожній конкретній ситуації визначити напрям та інтенсивність впливу інфляції за різними каналами й кількісно оцінити сукупний інфляційний ефект, який є результатом взаємодії ефектів Хіггінса, Тобіна 1, Тобіна 2 та ефекту структури капіталу.

Отримані результати дають змогу глибоко дослідити внутрішню природу впливу змін валютного курсу на економічний розвиток підприємств експортного, імпортного і внутрішнього секторів економіки.

Для цього розглянемо з точки зору можливої ревальвації національної валюти ключове співвідношення (2), яке висвітлює внутрішню природу реального економічного зростання підприємства.

Передусім необхідно дослідити співвідношення $\frac{dg_r}{de}$, де e — номінальний курс національної валюти (в гривнях за один долар США).

Зміна валютного курсу може вплинути на розвиток підприємства каналами рентабельності обороту $\pi(e)$ та інфляції $i(e)$, тобто

$$\frac{dg_r}{de} = \frac{dg_r}{d\pi} \times \frac{d\pi}{de} + \frac{dg_r}{di} \times \frac{di}{de} .$$

Із цього випливає, що сукупний вплив зміни валютного курсу на реальне економічне зростання підприємств має таку структуру:

$$\frac{dg_r}{di} = [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{de} - \frac{\theta\varphi}{1+i} \times \frac{di}{de} +$$
$$+[(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{di} \times \frac{di}{de} +$$
$$+\{(1+i)(1+g_r)[(1+\lambda)\delta\pi - \varphi] + \varphi\} \times \frac{d\theta}{di} \times \frac{di}{de} +$$
$$+[(1+i)(1+g_r)\theta\delta\pi] \times \frac{d\lambda}{di} \times \frac{di}{de} . \qquad (4)$$

Першу складову

$$[(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{de}$$

називатимемо ***ефектом рентабельності обороту*** у випадку зміни номінального валютного курсу (***EP***).

Напрям впливу цього ефекту на реальне економічне зростання підприємства визначається знаком похідної, $\frac{d\pi}{de}$, який залежить від специфіки підприємства та його належності до того чи іншого сектору економіки. Сила цього ефекту визначається значенням параметрів підприємства $g_r, \theta, \lambda, \delta$, індексу інфляції i та величини зміни рентабельності обороту у випадку зміни валютного курсу.

До другої, третьої, четвертої і п'ятої складових ефекту, про який ідеться, входить множник $\frac{di}{de}$, який відображає вплив змін валютного курсу на зміни індексу інфляції. Загалом отримане співвідношення (4) можна виразити простою структурною формою:

$$\frac{dg_r}{de} = \{EP\} + \{\textit{сукупний інфляційний ефект}\} \times \frac{di}{de} .$$

Далі дослідимо сукупний вплив зміни валютного курсу на підприємства різних секторів економіки в ситуації ревальвації гривні.

ВПЛИВ РЕВАЛЬВАЦІЇ ГРИВНІ НА ПІДПРИЄМСТВА ЕКСПОРТНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Зміна номінального курсу національної валюти відносно валют країн, на ринках яких розвивається діяльність підприємства-експортера, справляє безпосередній вплив на рентабельність його обороту (EP):

$$EP = [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{de} .$$

Для підприємства-експортера оборот за експортом, виражений у національній валюті, становить:

$$S_{ex} = Q_{ex} p_{ex} e,$$

а чистий прибуток:

$$NP_{ex} = [Q_{ex}p_{ex}e - Q_{im}p_{im}e - Q_v p_v - C_{ex}] \times (1-n),$$

де Q_{ex} — обсяг реалізації продукції на експорт;

p_{ex} — експортні ціни в іноземній валюті;

Q_{im} — обсяг імпортної продукції в структурі витрат;

p_{im} — ціни на імпортовану сировину в структурі витрат, виражені в іноземній валюті;

Q_v — обсяг продукції внутрішнього ринку в структурі витрат;

p_v — внутрішні ціни в гривнях;

C_{ex} — інші витрати експортера;

n — ставка податку на прибуток.

Із цього випливає, що рентабельність обороту виражається співвідношенням:

$$\pi = \frac{NP_{ex}}{S_{ex}} = \frac{[Q_{ex}p_{ex}e - Q_{im}p_{im}e - Q_v p_v - C_{ex}] \times (1-n)}{Q_{ex}p_{ex}e} =$$
$$= (1-n)\left[1 - \alpha - \frac{\beta}{e}\right] ,$$

де

$$\alpha = \frac{Q_{im}p_{im}}{Q_{ex}p_{ex}} , \qquad \beta = \frac{Q_v p_v + C_{ex}}{Q_{ex}p_{ex}} .$$

Наведену вище залежність рентабельності обороту від номінального валютного курсу графічно відображено на графіку 1.

Графік 1. **Вплив номінального валютного курсу на рентабельність обороту експортера**

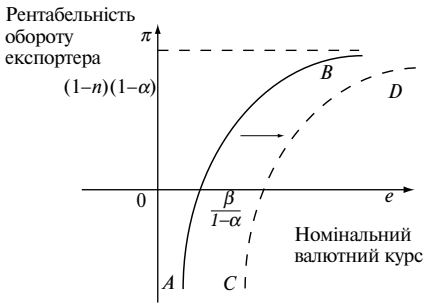

Параметри α і β мають цікавий економічний зміст: α — величина питомих витрат імпортованої сировини; β — величина питомих внутрішніх витрат. Чим вищі ціни на імпортну сировину, яку купує експортер, тим більше значення α (за інших рівних умов). Чим вищі внутрішні ціни, що беруть участь у формуванні витрат експортера, тим більше значення β (за інших рівних умов).

Рівень валютного курсу $e^* = \frac{\beta}{1-\alpha} =$

$= \frac{Q_v p_v - C_{ex}}{Q_{ex}p_{ex} - Q_{im}p_{im}}$ і є ***курсом беззбитковості для експортера***. Він дорівнює відношенню його сукупних внутрішніх витрат у національній валюті до обороту, очищеного від витрат на імпортну сировину. Наведене співвідношення дає можливість обчислити ***граничний рівень ревальвації гривні***, за якого діяльність експортерів стає збитковою:

$$\varepsilon_r = \frac{\Delta e}{e} \times 100\% = \left[1 - \frac{\beta}{e(1-\alpha)}\right] \times 100\% .$$

Асимптотою графіка 1 є лінія $e = (1-n)(1-\alpha)$. У разі підвищення податку на прибуток асимптота зсувається нижче, і крива залежності стає пологішою. У випадку підвищення рівня α спостерігається аналогічне явище.

За умови підвищення рівня інфляції графік залежності $\pi(e)$ зміщується праворуч — із положення AB в положення CD. При збільшенні експортного обороту $Q_{ex}p_{ex}$ курс беззбитковості зміщується ліворуч, асимптота посу-

вається вгору, і графік стає крутішим.

Розроблена модель дає змогу дослідити вплив цін імпортної сировини (наприклад, цін імпортних енергоносіїв) на граничний рівень девальвації.

На графіку 2 відображено залежність курсу беззбитковості експортера від цін на імпортну сировину:

$$e^* = f(p_{im}) = \frac{Q_v p_v + C_{ex}}{Q_{ex} p_{ex} + Q_{im} p_{im}} .$$

Графік 2. **Залежність курсу беззбитковості експортера від зростання цін на імпортну сировину**

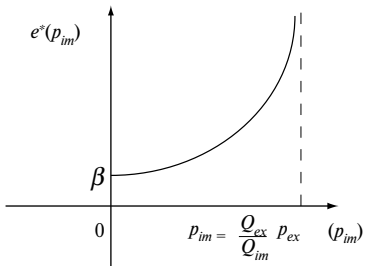

Еластичність курсу беззбитковості експортера до зростання цін на імпортну сировину обчислюється за формулою:

$$E_{e*}(p_{im}) = \frac{\alpha}{1-\alpha} .$$

Залежність цього ж курсу від підвищення експортних цін в іноземній валюті відображено на графіку 3.

Як бачимо, підвищення цін на імпортну сировину зміщує графік праворуч — із положення AB в положення CD. Якщо збільшиться обсяг експортного ринку збуту, графік зміститься ліворуч — у положення EF.

Еластичність курсу беззбитковості до зміни експортних цін обчислюється так: $E_{e*}(p_{ex}) = -\frac{1}{1-\alpha}$.

Оскільки похідна рентабельності за номінальним курсом більша від нуля:

$$\frac{d\pi}{de} = (1-n)\frac{\beta}{e^2} > 0 ,$$

то ефект економічної рентабельності експортера у разі девальвації також перевищуватиме нульове значення:

$$EP_{ex} = [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{de} =$$

$$= [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times (1-n)\frac{\beta}{e^2} > 0. \quad (5)$$

Графік 3. **Залежність курсу беззбитковості експортера від зміни експортних цін**

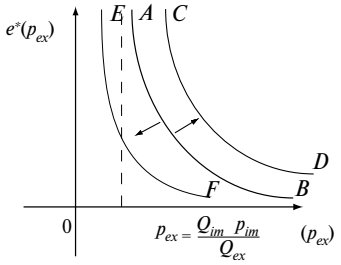

Графік 4. **Вплив змін номінального курсу національної валюти на ефект рентабельності обороту для експортерів**

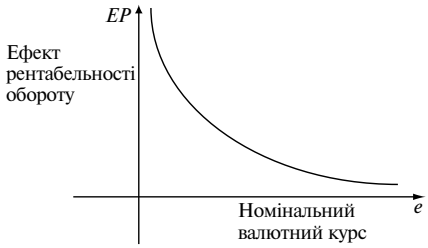

Однак чим вищим є рівень девальвації, тим менший позитивний ефект він справляє на рівень рентабельності обороту експортерів (див. графік 4).

Ефект рентабельності обороту експортерів в умовах девальвації гривні ($de<0$) є від'ємним і має такий вигляд:

$$EP_{ex} = [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{de} =$$

$$= -[(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times (1-n)\frac{\beta}{e^2} < 0. \quad (6)$$

Якщо порівняти його з ефектом, пов'язаним із девальвацією, виявимо певну асиметрію: чим вищий рівень девальвації, тим негативніший вплив справляє вона на економічну рентабельність експортерів. Кількісно сила цього ефекту обчислюється за формулою (6).

ВПЛИВ РЕВАЛЬВАЦІЇ ГРИВНІ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВ-ІМПОРТЕРІВ

Розглянемо внутрішній механізм і канали впливу ревальвації гривні на можливості розвитку підприємств-імпортерів.

Зміна номінального курсу національної валюти відносно валют країн, звідки ввозяться товари, справляє безпосередній вплив на рентабельність обороту імпортера. Проаналізуємо ефект рентабельності обороту (EP_{im}) у структурі сукупного ефекту ревальвації з позицій підприємства-імпортера. Для нього оборот за імпортом, виражений у національній валюті, становить:

$S_{im} = Q_{im} p_v$,

а чистий прибуток:

$NP_{im} = [Q_{im} p_v - Q_{im} p_{im} e - C_{im}] \times (1-n)$,

де Q_{im} — обсяг реалізації імпортної продукції;

p_v — ціни реалізації внутрішнього ринку в національній валюті;

p_{im} — ціни закупівлі імпортної продукції в іноземній валюті;

$Q_{im} p_{im}$ — витрати імпортера на купівлю імпортної продукції в іноземній валюті;

C_{im} — інші витрати імпортера в національній валюті.

Рентабельність обороту імпортера виражається співвідношенням:

$$\pi_{im} = \frac{NP_{im}}{S_{im}} = \frac{[Q_{im} p_v - Q_{im} p_{im} e - C_{im}] \times (1-n)}{Q_{im} p_v} =$$

$$= (1-n)[1-\eta-\gamma \times e] = (1-n)(1-\eta-r),$$

де $\eta = \frac{C_{im}}{Q_{im} p_{im}}$ — питомі внутрішні витрати на одиницю обороту;

$\gamma = \frac{p_{im}}{p_v}$ — співвідношення зарубіжних і внутрішніх цін (умови торгівлі);

$\gamma \times e = \frac{p_{im}}{p_v} \times e = r$ — реальний валютний курс.

Графічно залежність рентабельності обороту імпортера від зміни номінального валютного курсу $\pi_{im} = f(e)$ показано на графіку 5.

Рівень валютного курсу $e^*_{im} = \frac{1}{\gamma} - \eta$ є ***рівнем беззбиткового валютного курсу для імпортера***, за якого рентабельність обороту дорівнює нулю. Це співвідношення дає змогу визначити ***граничний рівень девальвації гривні***, за якого діяльність імпортера стає збитковою:

$$\varepsilon_d = \frac{\Delta e}{e} \times 100\% = [\frac{1}{\gamma} - \eta - 1\ ] \times 100\% .$$

Рентабельність його обороту знижується зі зростанням номінального валютного курсу, темп зниження становить γ: $\frac{d\pi_{im}}{de} = -\gamma(1-n) < 0$.

Еластичність рентабельності обороту до зміни курсу дорівнює:

$$e : E_{\pi_{im}}(e) = -\frac{\gamma \times e}{1-\eta-\gamma \times e} = -\frac{r}{1-\eta-r} .$$

При зростанні внутрішньої інфляції пряма зміщується вгору і стає більш пологою.

Залежність рентабельності обороту імпортера від зміни внутрішніх цін: $\pi_{im}(p_v) = (1-n) \times [1 - \frac{C_{im}}{Q_{im} p_v} - \frac{p_{im}}{p_v} e]$ графічно представлено на графіку 6.

Зростання номінального курсу зміщує криву ліворуч, ревальвація —праворуч.

Ефект впливу рентабельності обороту імпортера на реальне зростання у випадку девальвації менше нуля:

$$EP_{im} = [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{de} =$$

$$= [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times (-\gamma)(1+n) < 0,$$

у разі ревальвації — більше нуля:

$$EP_{im} = [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta \times \gamma(1-n) > 0. \quad (7)$$

Сила цього ефекту за умови ревальвації обчислюється за формулою (7).

Отримані результати дають змогу розрахувати сукупний вплив зміни валютного курсу на реальне економічне зростання підприємств-імпортерів:

$$\frac{dg_r}{de} = [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta](-\gamma)(1-n) - \frac{\theta\varphi}{1+i} \times \frac{di}{de} +$$

$$+ [(1+i)(1+g_r)\theta(1+\lambda)\delta] \times \frac{d\pi}{di} \times \frac{di}{de} + \{(1+i)(1+$$
$$+g_r)\theta\,(1+\lambda)\delta\pi - \varphi] + \varphi\} \times \frac{d\theta}{di} \times \frac{di}{de} + [(1+i)(1+$$
$$+g_r)\theta\,\delta\pi] \times \frac{d\lambda}{di} \times \frac{di}{de}\,.$$

Графік 5. **Залежність рентабельності обороту імпортера від зміни номінального валютного курсу**

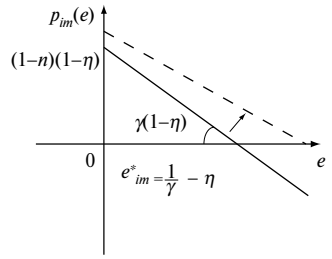

Графік 6. **Залежність рентабельності обороту імпортерів від зміни внутрішніх цін**

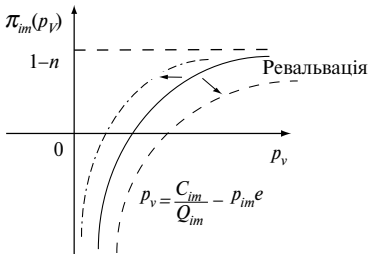

Наведений вище розрахунок можна подати і в простій структурній формі:

$$\frac{dg_r}{de} = EP_{im} + [\textit{Сукупний інфляційний ефект}] \times \frac{di}{de}\,.$$

ВПЛИВ РЕВАЛЬВАЦІЇ ГРИВНІ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ВНУТРІШНЬОГО СЕКТОРУ

Насамкінець розглянемо ефект рентабельності обороту в структурі сукупного впливу ревальвації гривні на економічний розвиток із позицій підприємств внутрішнього сектору.

Величина їх обороту становить:

$$S_v = Q_v\, p_v\,,$$

а чистий прибуток:

$$NP_v = [Q_v\, p_v - F_v - \alpha_v Q_v] \times (1-n)\,,$$

де Q_v — обсяг реалізації продукції (вона реалізується на внутрішньому ринку);

p_v — внутрішні ціни реалізації в національній валюті;

F_v — постійні витрати;

α_v — питомі змінні витрати на одиницю продукції.

Вплив валютного курсу на підприємства внутрішнього сектору пов'язаний із діяльністю імпортерів та зміною конкурентних умов на внутрішніх ринках збуту. Зміцнення курсу національної валюти збільшує дохід імпортерів і створює можливість реалізації імпортної продукції на внутрішньому ринку за нижчими цінами, що спричиняє витіснення з ринку дорожчих товарів вітчизняних виробників.

Переорієнтація попиту споживачів із вітчизняних товарів на імпортні ускладнює умови конкуренції для вітчизняних виробників, зменшує обсяги збуту їх продукції, послаблює тиск обороту на рентабельність (див. графік 7).

Якщо початковий стан ринку характеризувався кривою попиту споживачів:

$$Q^d = A - Bp,$$

кривою пропозиції виробників:

$$Q^s = C + Dp$$

та рівноважною ціною $p_o = \frac{A-C}{B+D}$,

то відкриття ринку для імпортної продукції і ревальвація гривні зміщує криву пропозиції S ліворуч і вгору — в положення S_1:

$$Q_1^{\,s} = C + \frac{D}{\varepsilon}\,p\,,$$

а значення рівноважної ціни знижується з рівня p_o до рівня

$$p^* = \frac{\varepsilon(A-C)}{D + B\varepsilon}\,,$$

де ε — індекс ревальвації гривні, тобто

$$\varepsilon = \frac{e + \Delta e}{e} = 1 + \frac{\Delta e}{e}\,.$$

Ревальвація національної валюти відповідає значенням $\varepsilon < 1$ та $\Delta Q^s < 0$, девальвація — значенням $\varepsilon > 1$ і $\Delta Q^s > 0$. Якщо курс валюти не змінюється, то $\varepsilon = 1$, а $\Delta Q^s = 0$.

Залежність рівноважної ціни від індексу ревальвації відображено на графіку 8.

Якщо підприємства внутрішнього сектору не вдосконалюють технологію виробництва, рівень та структуру витрат, то крива їх пропозиції залишається незмінною, а обсяги збуту скорочуються — з рівня Q_0 до Q_v.

Аналітично цей процес описується так:

$$\Delta Q^s = D \times \Delta p = D \times \left[\frac{A-C}{B+D} - \frac{(A-C)}{\varepsilon B + D}\right] =$$
$$= D(A-C) \times \left[\frac{1}{B+D} - \frac{\varepsilon}{B\varepsilon + D}\right],$$

де ΔQ^s — зміна обсягу збуту підприємств внутрішнього сектору.

Новий обсяг збуту підприємств у разі ревальвації гривні становить:

$$Q_v = C + D \times \frac{\varepsilon(A-C)}{\varepsilon B - D},$$

а сума обороту:

$$S_v = \left[C + D \times \frac{\varepsilon(A-C)}{\varepsilon B + D}\right] \times \frac{\varepsilon(A-C)}{\varepsilon B + D}\,.$$

Чистий прибуток дорівнює:

$$NP = [(C + Dp^*)p^* - F - \alpha_v(C + Dp^*)](1-n),$$

Графік 7. **Зменшення частки ринку вітчизняних виробників унаслідок здешевлення імпорту**

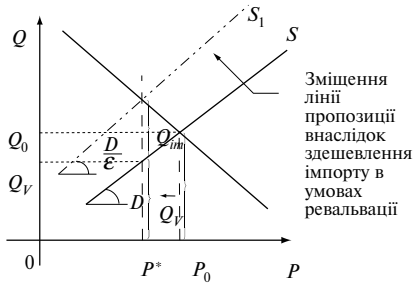

Графік 8. **Графік залежності рівноважної ціни на внутрішньому ринку від індексу ревальвації**

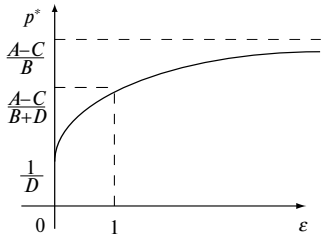

рентабельність обороту:

$$\pi_v = (1-n) \times \left[1 - \frac{F}{(C+Dp^*)p^*} - \frac{\alpha_v}{p^*}\right].$$

Це дає змогу обчислити ***граничний індекс ревальвації підприємств внутрішнього сектору***, за якого їх чистий прибуток дорівнює нулю:

$$\varepsilon = \frac{\mu \times D}{A - C - \mu B}\,,$$

де $\mu = \frac{\alpha_v D - C + \sqrt{(C + \alpha_v D)^2 + 4DF}}{2D}$.

Таким чином, визначено індекс ревальвації, за наявності якого діяльність підприємств внутрішнього сектору може фактично припинитись. □

Література

1. Манделл Р.А. Выбор экономической политики для достижения внешнего и внутреннего равновесия. — Этот изменчивый обменный курс: Сборник статей: Пер. с англ. — М.: Дело, 2001.

2. Манделл Р.А. Динамика адаптации мирового валютного рынка при фиксированном и плавающем обменных курсах. — Этот изменчивый обменный курс: Сборник статей: Пер. с англ. — М.: Дело, 2001.

3. Manuel F. Montes, Vladimir V. Popov. The Asian crisis turns global. — Institute of Southeast Asian Studies — 1998.

4. Daniel L. Blakley, Arne Dag Sti. Inflation and Firm Growth: a Reassessment. — Modelling for Financial Decisions, Springer—Verlag, 1997.

5. Унковская Т.Е. Финансовое равновесие предприятия. — К., Генеза, 1998.

Штрихи до портрета/

Мегабанк: 15 років зростання

ВАТ "Мегабанк" працює з 1990 року (зареєстрований Держбанком СРСР 26.06.1990 р.) і за 15 років існування став одним із найбільших банків Харківщини та вийшов на ринок банківських послуг України.

Сучасний Мегабанк — це розрахунково-касове обслуговування рахунків у національній та іноземній валютах, надання послуг за документарними операціями (акредитиви, гарантії, інкасо тощо), власна служба інкасації, кредитування та залучення вільних коштів. ВАТ "Мегабанк" здійснює операції з торгівлі цінними паперами, депозитарну діяльність зберігача цінних паперів, ведення реєстрів власників іменних цінних паперів, відповідальне зберігання цінностей в індивідуальних сейфах депозитарного сховища, операції з дорогоцінними та банківськими металами, перекази за допомогою міжнародної системи Вестерн Юніон, проведення розрахунків із використанням сучасних телекомунікаційних систем REUTERS DEALING, TELEX, S.W.I.F.T., "Клієнт — банк". 165 підрозділів Мегабанку — 11 філій, 152 відділення і 2 представництва — діють у 13 регіонах України: АР Крим, Вінницькій, Донецькій, Житомирській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Полтавській, Харківській, Херсонській, Черкаській, Чернігівській областях та в місті Києві.

На 1 квітня 2005 року капітал банку становив 82.5 млн. грн., регулятивний капітал — 97.4 млн. грн., чисті активи — 642.2 млн. грн., обсяг кредитно-інвестиційного портфеля — 424.8 млн. грн., депозитного портфеля юридичних і фізичних осіб — 290 млн. грн. Клієнтами банку є понад 227 тисяч юридичних і фізичних осіб.

Нині економіка держави нарощує оберти і переходить на інноваційно-інвестиційну модель розвитку, тому не в останню чергу ВАТ "Мегабанк" переймається потребами народного господарства та запитами соціальних програм у харківському та інших регіонах України. Реалізуючи цю стратегію, банк лише за останній рік надав кредитів у виробництво на суму 124 млн. 374 тис. грн. Основні сфери фінансування — програми енерго-, тепло- та газозабезпечення, машинобудування, будівництво Харківського метрополітену, кредитування сільгоспвиробників. За участю Мегабанку втілюються проекти фінансування комунальних підприємств Харкова, програми пільгового довгострокового кредитування житла для молодих сімей, споживчого кредитування населення, підтримки малого та середнього бізнесу тощо.

Головний офіс ВАТ "Мегабанк" у Харкові по вулиці Артема, 30.

Завдяки тісному співробітництву із Пенсійним фондом України, Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Державним центром зайнятості банк у численних тендерах виборов право видавати громадянам пенсії, грошові допомоги з безробіття та інші види соціальних виплат.

Один із піонерів упровадження Національної системи масових електронних платежів, Мегабанк емітував понад 60 тисяч пластикових карток НСМЕП. У регіонах країни працює більш як сто банкоматів і терміналів банку. Він є членом міжнародної системи MasterCard.

Особлива гордість банку — розроблений ним унікальний програмний продукт "Єдиний розрахунковий центр із платежів за енергоносії та житлово-комунальні послуги". ЄРЦ пропонує зручну форму розрахунків, коли комунальні послуги сплачуються за допомогою єдиної квитанції чи без заповнення розрахункових документів. За такої системи громадяни одержують повну інформацію щодо стану своїх розрахунків за будь-який час, користуються спрощеним механізмом нарахування субсидій.

З упровадженням ЄРЦ підприємства, які постачають енергоносії і надають житлово-комунальні послуги, мають змогу на 80% зменшити власні витрати на обслуговування баз даних платників, банки — приймальники платежів — скоротити час на обробку квитанцій до 40 секунд на один розрахунковий документ; органи влади — отримувати вичерпну інформацію про реальні суми заборгованості за енергоносії та житлово-комунальні послуги.

За результатами останнього комплексного інспектування Національним банком України за рейтинговою системою CAMEL ВАТ "Мегабанк" отримав одну із найвищих оцінок.

Колектив банку має достатній потенціал, щоб дієво сприяти подальшому розвитку української банківської системи. За півтора десятка років емблема Мегабанку відкарбувалась у свідомості його клієнтів як символ надійної, стабільної, фінансово міцної установи. Довіра клієнтів до банку повсякчас зростає: тут прагнуть створити найсприятливіші умови для їх успішного бізнесу, усвідомлюючи, що процвітаючі клієнти — показник високого професіоналізму фінансової установи, а отже, — її власного процвітання. □

Дослідження

Валовий внутрішній продукт України та його податковий потенціал*

Оптимізація податкового навантаження на економіку — одне з найважливіших завдань, які постають у процесі розбудови ефективної держави. З огляду на це першорядного значення набуває податковий аналіз валового внутрішнього продукту (ВВП) — кінцевого результату економічної діяльності.

Репрезентоване у цій статті дослідження спирається на розуміння ВВП як складної сукупності видів економічної діяльності та інституційних секторів, пов'язаних між собою донорсько-реципієнстськими відносинами. Пропонований підхід має на меті доповнити вже наявні наукові напрацювання з питань впливу податків на економічний розвиток [1—3], надати їм комплексного, наскрізного характеру. Визначаються показники бази оподаткування та ефективні ставки за основними видами податків. Аналізується вплив структури економіки України на розподіл податкового тягаря.

Викладені у статті положення відображають особисту наукову позицію автора.

ЕФЕКТИВНІ СТАВКИ ОПОДАТКУВАННЯ

Першорядного економічного та соціального значення набуває кумулятивний ефект розподілу податкового тягаря між покупцями і продавцями, джерелами та видами використання доходу, суб'єктами праці та капіталу. Ця проблема має вирішуватися з урахуванням взаємної еквівалентності податків. Дж.Стігліц із цього приводу писав: єдиний податок на додатну вартість та загальноприйнятий податок на продаж є еквівалентними і обидва — еквівалентні єдиному прибутковому податку [21, с. 513].

На макроекономічному рівні ця проблема в Україні не досліджувалася. Нами вона розглянута стосовно оподаткування, по-перше, доходів інституційних секторів економіки, по-друге, — суб'єктів кінцевих витрат.

Перший підхід грунтується на оцінці сплати податків на стадіях утворення, первинного та вторинного розподілу доходів (див. таблицю 3).

Звертаємо увагу, що в таблиці 3 традиційне подання ВВП за категоріями доходу (виплати факторам виробництва) переформатовано до такого вигляду, у якому факторні доходи постають у розрізі секторів-одержувачів. Усі дані, крім прибутків та податків на продукти, запозичено зі стандартного набору національних рахунків.

У системі національних рахунків податки на продукти є надбудовою над валовою доданою вартістю і не мають секторної прив'язки. Однак її можна змоделювати на базі даних таблиці "витрати — випуск" в основних цінах, де ці податки розподілено відповідно до використання оподатковуваних ними товарів і послуг [22, с. 43—47]. Ми вважаємо, що частина податків, яка стосується продукції, що йде на цілі проміжного споживання, валового нагромадження та експорту, може розглядатися як така, що сплачена сектором нефінансових корпорацій, а щодо продукції, спрямованої на цілі кінцевого споживання домашніх господарств, — як така, що сплачена цим сектором. Як видно з таблиці 3, податки на продукти розподілені між зазначеними секторами приблизно порівну.

Прибутки в таблиці відображено у вигляді сальдо первинних доходів. Як відомо, системою національних рахунків не передбачено групування суб'єктів нефінансового корпоративного сектору на прибуткові та збиткові (які не сплачують відповідних податків), відсутні також і зведені дані податкових декларацій. Тому групування, про яке йдеться, запозичено з фінансової статистики. У 2002 році різниця між сальдо первинних доходів СНР та консолідованим фінансовим результатом від звичайної діяльності (з урахуванням статистичних дорахунків прихованої економічної діяльності, цінових корективів на холдинговий прибуток та споживання основного капіталу) становила лише 1%, тож нею можна просто знехтувати. Далі ми проаналізуємо ці розбіжності на ширшому часовому відрізку.

Розглянемо дані таблиці 3. Вони засвідчують певний податковий диспаритет: сукупна агрегована ставка оподаткування доходу нефінансових корпорацій становить 41.6%, домашніх господарств — 33%. Це є результатом як преференцій в оподаткуванні самозайнятої діяльності, так і запровадження моделі, в якій переважає оподаткування доходів підприємств, а не їх власників, як це робиться в економічно розвинутих країнах.

Ще нижчою є агрегована ставка оподаткування в секторі фінансових корпорацій — 23.8%. Такі привілеї можуть бути виправдані лише в тій частині, яка відповідає відрахуванням прибутку до капіталу та до резервів банківських і страхових установ.

Достовірність цих висновків підтверджує аналіз, зроблений за іншим підходом, який враховує перерозподіл податкового тягаря в результаті виконання суб'єктами усіх секторів функцій споживання, нагромадження та імпортно-експортних операцій. Зазначений підхід враховує переміщення податкового тягаря під впливом міжгалузевих зв'язків, різної податкомісткості кінцевої продукції та проміжного споживання кожної галузі. В його основі лежить модель "витрати — випуск", розроблена нобелівським лауреатом В.Леонтьевим, за якою встановлюється математична залежність між валовим та кінцевим продуктом економіки, а також між первинними доходами та кінцевими витратами у складі останнього. Провідну роль у цій моделі відіграють коефіцієнти повних витрат, що у даному випадку показують, як міжгалузеві виробничі зв'язки транслюються на бюджетні відносини між донорами та реципієнтами.

Як випливає з даних таблиці 4, у 2003 році найвищим був рівень непрямого та прямого оподаткування суб'єктів нагромадження. Тобто на них у кінцевому підсумку перекладаються податки, що втрачаються на експорті, а також на тому, що імпортується більш податкомістка продукція. Це створює серйозні перешкоди на шляху реалізації інноваційно-інвестиційної моделі розвитку.

Диспаритети проявляються й у

**Закінчення. Початок у № 5, 2005 р.*

Таблиця 3. **Розрахунок агрегованих ставок податків в Україні за 2002 рік**

Млн. грн.

Показники	№ рядка	Усього	У тому числі						
			Нефінансові корпорації	Фінансові корпорації	Сектор ЗДУ	Домашні господарства	НКО ДГ	Інші країни світу	Нерозподілена вартість послуг фінансового посередництва
База оподаткування — розподілений валовий внутрішній продукт (2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 10)	1	225 810	66 924	3 729	6 933	150 518	853	0	−3 148
Податки на продукти	2	25 484	12 109	0	509	12 861	4	0	x
Субсидії на продукти	3	−868	−868	...	...	...	...	0	x
Податки на виробництво, крім податків на продукти	4	5 280	4 442	130	30	622	56	0	x
Субсидії на виробництво, крім субсидій на продукти	5	−2 257	−2197	0	0	−60	0	0	x
Оплата найманих працівників (7 + 8 + 9)	6	103 117	0	0	0	103 117	0	0	x
У тому числі:									
заробітна плата	7	78 577	x	x	x	78 577	x	0	x
фактичні внески на соціальне страхування	8	22 626	x	x	x	22 626	x	0	x
умовно нараховані внески на соціальне страхування	9	1 914	x	x	x	1 914	x	0	x
Валовий прибуток, валовий змішаний дохід	10	95 054	53 438	3 599	6 394	33 978	793	0	−3 148
У тому числі:									
споживання основного капіталу	11	36 160	27 983	552	6 394	438	793	0	x
чистий прибуток, чистий змішаний дохід (10 − 11)	12	58 894	25 455	3 047	0	33 540	0	0	−3 148
Коректив на нерозподілену вартість послуг фінансового посередництва	13	0	0	−3 148	0	0	0	0	3 148
Доходи від власності одержані	14	19 788	361	8 107	1 948	5 297	0	4 075	x
Доходи від власності сплачені	15	19 788	12 116	4 106	2 758	334	0	474	x
Чисте сальдо первинних доходів (12 + 13 + 14 − 15)	16	58 894	13 700	3 900	−810	38 503	0	3 601	x
У тому числі:									
фінансовий результат від звичайної діяльності підприємств та організацій до оподаткування (18 + 19)	17	16 999	13 425	3 574	x	x	x	x	x
прибуток	18	39 769	36 195	3 574	x	x	x	x	x
збиток	19	−22 770	−22 770	...	x	x	x	x	x
Доходи сектора ЗДУ (21−30)	20	90 755	27 829	887	8 134	49 613	60	4231	x
Валовий прибуток	21	6 394	x	x	6 394	x	x	x	x
Податки на продукти	22	25 484	12 109	0	509	12 861	4	...	x
Податки на виробництво, крім податків на продукти	23	5 283	4 442	130	30	622	56	3	x
Податки на доходи і майно	24	20 462	9 050	356	0	11 054	0	2	x
У тому числі:									
податок на прибуток підприємств корпоративних секторів	25	9 408	9 050	356	x	x	x	2	x
податок на доходи фізичних осіб	26	10 798	x	x	x	10 798	x	x	x
податок з громадян — власників транспортних засобів	27	256	x	x	x	256	x	x	x
Внески на соціальне страхування (фактичні та умовні)	28	24 945	x	x	x	24 945	x	x	x
Доходи від власності	29	1 948	1 601	347	x	x	x	x	x
Інші поточні трансферти	30	6 239	627	54	1 201	131	...	4 226	x
Середні ставки оподаткування, %									
Усього до ВВП (17:1)	31	40.2	41.6	23.8	x	33.0	7.0	x	x
Податки на продукти до ВВП (22:1)	32	11.3	18.1	0.0	x	8.5	0.5	x	x
Податки на виробництво, крім податків на продукти до ВВП (23:1)	33	2.3	6.6	3.5	x	0.4	6.6	x	x
Податки на доходи і майно до ВВП (24:1)	34	9.1	13.5	9.5	x	7.3	0.0	x	x
Податок на прибуток підприємств корпоративних секторів (25:18)	35	23.7	25.0	10.0	x	x	x	x	x
Податок на доходи фізичних осіб до заробітної плати (26:7)	36	13.7	x	x	x	13.7	x	x	x
Внески на соціальне страхування до заробітної плати (28:7)	37	31.2	x	x	x	31.2	x	x	x

Примітка. НКО ДГ — некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства.

Джерела даних: [5—2002, 10—2002, 22].

Таблиця 4. **Використання ВВП України у класифікації за доходами у 2003 році**

Відсотки

Категорії використання / Категорії доходу	Оплата найманих працівників	Чисті податки на виробництво та імпорт	Валовий прибуток, змішаний дохід	У тому числі податок на прибуток	ВВП	Норма податку на прибуток (до валового прибутку та змішаного доходу)
Кінцеві споживчі витрати домашніх господарств	35.2	14.1	50.7	4.7	100.0	9.2
Витрати на кінцеве споживання ЗДУ та НКО ДГ	63.1	5.1	31.8	2.6	100.0	8.1
Валове нагромадження основного капіталу	48.3	14.2	37.5	5.7	100.0	15.2
Зміна запасів	50.2	17.3	32.5	3.6	100.0	11.2
Чисте придбання цінностей	45.7	13.7	40.6	7.0	100.0	17.3
Експорт	42.5	12.6	45.0	7.0	100.0	15.6
Імпорт	39.5	14.2	46.2	7.1	100.0	15.3
ВВП	45.7	11.3	43.0	4.5	100.0	10.4

Джерела даних: [5—2003, 7].

ставках податків, і в обсягах вилучень з бази оподаткування. Ефективні ставки корпоративних та особистих доходів, що склалися у 2002 році, практично набули тих значень, які законодавчо запроваджені з 1 січня 2004 року (25 та 13%).

Зазначені ставки відповідають викривленій (порівняно зі світовими аналогами) структурі вітчизняної податкової бази. Із графіків 13 та 14 видно, що в 2003 році в Україні було сформовано найвищу базу оподаткування прибутків корпоративного сектору — 28% від ВВП (в країнах ОЕСР, крім Мексики, вона перебувала в межах 17—23%) і найнижчу — особистого доходу: 51.2% (в країнах ОЕСР цей показник становив 57.6—81.1%). Схожі співвідношення існували між ефективними ставками оподаткування корпоративних та особистих доходів. Нормалізувати деформації податкової структури можна лише з усуненням масової збитковості підприємств та детінізації прихованої заробітної плати.

Запровадження 13-відсоткової ставки податку на доходи фізичних осіб та ліквідація прогресивної спрямованості попередньої шкали цього податку має бути стимулом для виведення економіки з тіні. Однак через наявність граничного рівня бази відрахувань до Пенсійного фонду, понижені ставки оподаткування доходу некорпоративних одиниць за фіксованим та єдиним податками занадто збільшується податкове навантаження на корпоративні прибутки. Одним зі шляхів вирішення цієї проблеми могла б стати інвестиційна обумовленість оподаткування прибутку, про що піде мова далі.

Рамкові умови формування податку на прибуток, який підлягає оподаткуванню, весь час змінюються, зокрема скорочується частка прибутків у валовій доданій вартості, існують значні розриви між фінансовими індикаторами доходів та базою розрахунку податкових зобов'язань (див. графіки 15 і 16).

Повертаючись до аналізу даних таблиці 3, зазначимо, що значна частина обсягу ВВП України за 2002 рік — 92.5 млрд. гривень, або приблизно 41% — практично "випала" з податкової бази. Це: споживання основного капіталу (фонд заміщення основних засобів, що вибувають) — 36.2 млрд. гривень, збитки нефінансового корпоративного сектору — 22.8 млрд., чистий прибуток та чистий змішаний дохід некорпоративних підприємств, що належать домашнім господарст-

Графік 13. **Оподаткування корпоративних секторів економіки за групами країн**

Джерела даних: [5—2003, 12].

Графік 14. **Оподаткування доходу сектору домашніх господарств за групами країн**

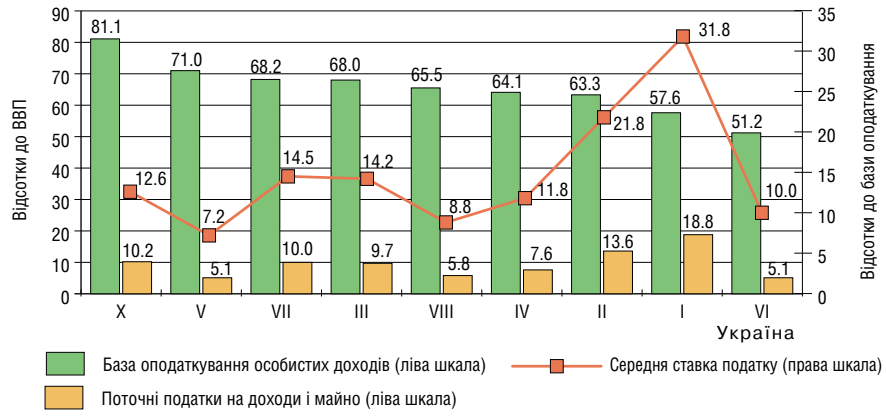

Джерела даних: [5—2003, 12]. До потенційної бази оподаткування включено заробітну плату, валовий прибуток та змішаний дохід, доходи від власності.

Графік 15. **Доходи сектору нефінансових корпорацій України**

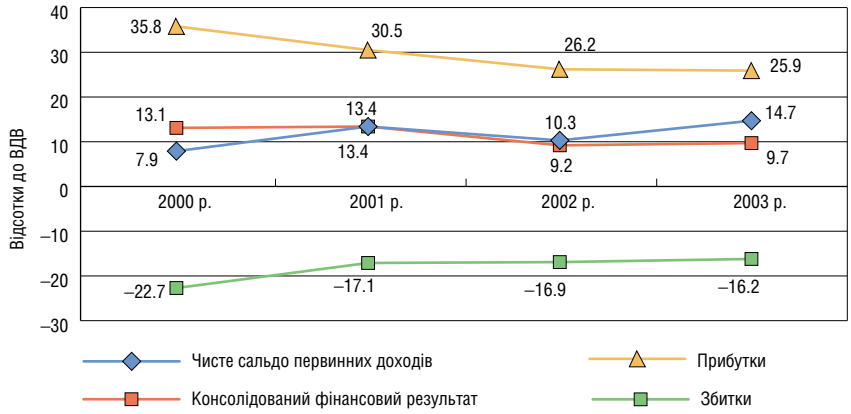

Джерела даних: [5, 10].

Графік 16. **Прибуток сектору нефінансових корпорацій України та його оподаткування**

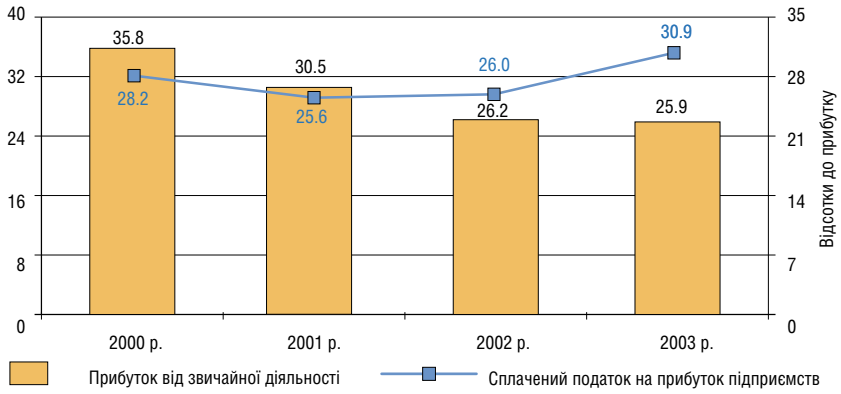

Джерела даних: [5, 10].

вам, — 33.5 млрд. гривень. Із чистого доходу домашніх господарств відраховано лише до 2% у вигляді інших податків на виробництво, крім податків на продукти. Некорпоративні підприємства, що належать до сектору домашніх господарств, лише у 2003 році вперше задекларували трудовий дохід у формі заробітної плати на рівні 0.2% від чистої доданої вартості, хоча відносини найманої праці тут, безперечно, мають значно більші масштаби. Зрозуміло, що застосування щодо зазначених підприємств стандартної ставки відрахувань до Пенсійного фонду значно скоротило б розміри поточної заробітної плати. З іншого боку, треба враховувати, що у прибутку та змішаному доході домашніх господарств домінують підсобні сільські господарства населення (у чистому прибутку та чистому змішаному доході за 2002 рік їх частка становила 61%), які забезпечують економічну підтримку, а для низькодохідних верств населення — просто виживання, і тому вони взагалі не повинні оподатковуватися.

В останні роки відбувається стрімке скорочення середньої ставки непрямих податків. Унаслідок відомих проблем з ПДВ — масових ухилень від сплати цього податку шляхом отримання незаконного його відшкодування у випадку експорту — лише між 2002 та 2003 роками рівень оподаткування ВДВ та імпорту скоротився з 8.1 до 7.2%. Це утричі менше від стандартної 20%-вої ставки ПДВ. Проте частка непрямих податків більш як удвічі перевищує частку прямих, що негативно позначається на цінах та справедливості розподілу податкового тягаря в середовищі малозабезпечених верств населення.

Нині триває перебудова відносин оподаткування вітчизняної продукції та імпорту. Якщо у 2001 році податки на імпорт становили 5.2% від його вартості, а на внутрішнє виробництво — 11.2% від валової доданої вартості (тобто більш як удвічі), то в 2003 році рівень оподаткування імпорту (9.4%) вже в 1.5 раза перевищував рівень обкладення податками на продукти ВДВ (6%).

На фоні спадної фіскальної ефективності ПДВ цілком природним можна вважати появу численних пропозицій щодо переходу від оподаткування доходів до оподаткування витрат (що рівнозначно введенню податку на збитки) та запровадження різних форм вилучення природної та монопольної ренти, а також відшкодування ПДВ експортерам за ставкою, нижчою від 100%.

ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ТА АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА

У національному рахівництві розрізняють категорії валового та чистого прибутку, який у тому чи іншому трактуванні є базою для стягування податку на прибуток. Різницю між ними становить споживання основного капіталу — зниження протягом звітного періоду поточної вартості запасу капіталу внаслідок фізичного зносу та морального старіння. Це та величина, яка визначає обсяг щорічного списання старого капіталу. Однак, на відміну від інших категорій ВВП, споживання основного капіталу не є агрегованою сукупністю відповідних операцій економічних агентів. Його розмір, а отже, і частка валового прибутку, яка виходить із-під оподаткування, не може бути визначений шляхом спостереження. Тому потрібно проводити спеціальні обчислення, виходячи із сучасної вартості об'єктів капіталу та нормативних термінів їх зносу. У податковому та бухгалтерському обліку підприємств споживанню основного капіталу відповідає категорія амортизації, проте ці два показники кількісно можуть суттєво відрізнятись: амортизація здебільшого грунтується на історичній вартості капіталу; для її обчислення використовуються індивідуальні, а не усереднені, нормативні терміни корисного використання об'єктів; проблематичним виявляється і коригування поточної вартості капіталу і термінів зносу внаслідок ремонтів.

Під час відновлювального економічного зростання держава максимально зацікавлена у проведенні потужної інвестиційної політики. За недостатнього припливу іноземних інвестицій важливого значення набуває залучення внутрішніх джерел нагромадження, насамперед виведених з-під оподаткування амортизаційних ресурсів. Результатом цього може бути виконання одразу кількох завдань, пов'язаних із запровадженням інноваційно-інвестиційної моделі розвит-

ку, раціональним поєднанням регулюючої та стимулюючої функцій податкової системи. Адже виникають важливі для цього передумови. А саме:

- створюється стійкий платоспроможний попит на капітальні товари, що гарантує стабільність фондовиробляючих видів діяльності й оновлення відповідної власної матеріальної бази;
- підтримуються стимули до максимізації норми нагромадження з боку потенційних перманентних інвесторів та ефективного використання нагромадженого капіталу;
- надання амортизаційних знижок із податку на прибуток відбувається з урахуванням їх цільового використання в інвестиційному процесі, тобто унеможливлюється "проїдання" податкових надходжень і відповідні втрати бюджету;
- оборот суспільного капіталу підпорядковується стратегічним пріоритетам структурної перебудови економіки.

Ресурси амортизаційного фонду нашої країни доволі значні. В 2002 році валовий прибуток нефінансового корпоративного сектору на 52.4% складався з витрат на споживання основного капіталу і на 47.6% — із чистого прибутку. Але на сьогодні амортизаційна політика не відповідає завданням, про які йшлося вище. Діючі норми амортизації основних засобів (ОЗ) зорієнтовані лише на податкові цілі. Вони не враховують галузевої специфіки і є однаковими для активних та пасивних інвесторів. Бухгалтерська функція амортизації, як правило, тяжіє до її завищення (шляхом заниження вартості ОЗ та прискореного їх списання), податкова — навпаки. І це при тому, що в динаміці норми валового нагромадження основного капіталу досі не відновлено навіть рівня 1996 року (тоді він становив 20.7, у 2003 році — 20.6%, що набагато нижче, ніж у країнах, які здійснюють інтенсивну перебудову економіки, — Японії, Чехії, Кореї).

Графік 18. **Нагромадження основних засобів у промисловості України та його складові**

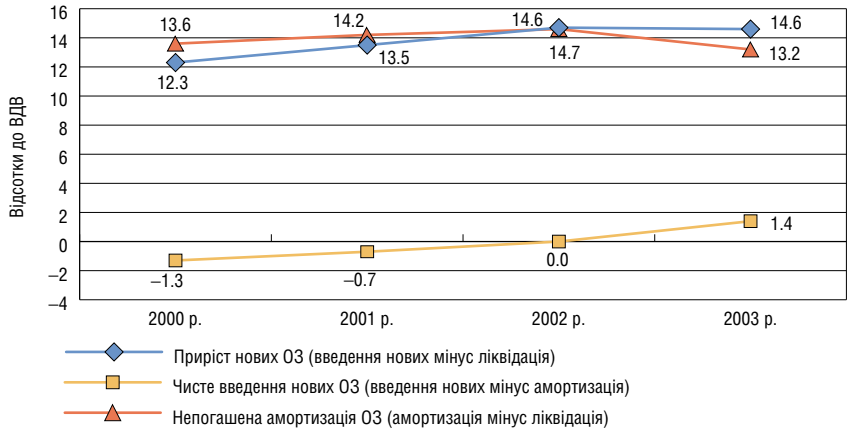

Джерела даних: [5, 23].

Така тенденція спостерігається в секторі нефінансових корпорацій — головному інституційному суб'єкті капіталу (див. графік 17).

У ВДВ цього сектору систематично скорочується частка споживання основного капіталу (з 24.5 у 2000 році до 19% у 2003-му) та витрат на амортизацію, проте, як свідчать дослідження кандидата економічних наук О.Болховітінової, зростає амортизаційна знижка з податку на прибуток (із 8 до 13 млрд. гривень) та відповідні втрати надходжень цього податку. Очевидно, в основному завдяки цьому поліпшується картина інвестиційного використання чистого прибутку: у 2000 році на одну його гривню припадало 20 копійок чистого нагромадження основного капіталу, у 2003 році — 33 копійки.

У промисловості фінансові проблеми оновлення основного капіталу є особливо гострими. Як видно з графіка 18, приріст нових основних засобів тут переважною мірою покривається непогашеною їх амортизацією, а показник чистого введення ОЗ до 2003 року взагалі мав від'ємне значення.

Таким чином, нараховані амортизаційні кошти не знаходять належного натурального втілення; списання старого капіталу затримується, а введення в дію нового капіталу поєднується з систематичним збереженням у промисловості майже такого ж за вартісним обсягом капіталу, що відслужив своє, утворюється своєрідна реноваційна заборгованість.

У провідних видах промислової діяльності, що забезпечують прогрес економіки в цілому, як показано на графіку 19, показник введення ОЗ виявляється нижчим, ніж наявні амортизаційні відрахування (енергетика, машинобудування, виробництво коксу та нафтоперероблення, видобування неенергетичних матеріалів, легка промисловість), або незначно перевищує їх (металургія, видобування вуглеводнів).

Як наслідок, маємо кілька актуальних проблем, пов'язаних з амортизацією в промисловості. Виділимо серед них дві.

По-перше, у більшості видів діяльності, де утворюються надлишкові амортизаційні відрахування, вони лягають важким тягарем на витрати виробничої діяльності і сприяють утворенню збитковості на рівні, значно вищому, ніж у середньому по економіці. Це підтверджується даними таблиці 5, вміщеної в наступному розділі статті. На нашу думку, запровадження диференційованого підходу до нарахування амортизації залежно від її використання дало б змогу певною мірою вирішити цю проблему.

По-друге, рівнозначність обсягів амортизації та введення основних за-

Графік 17. **Прибутковість і капіталізація ВДВ сектору нефінансових корпорацій в Україні**

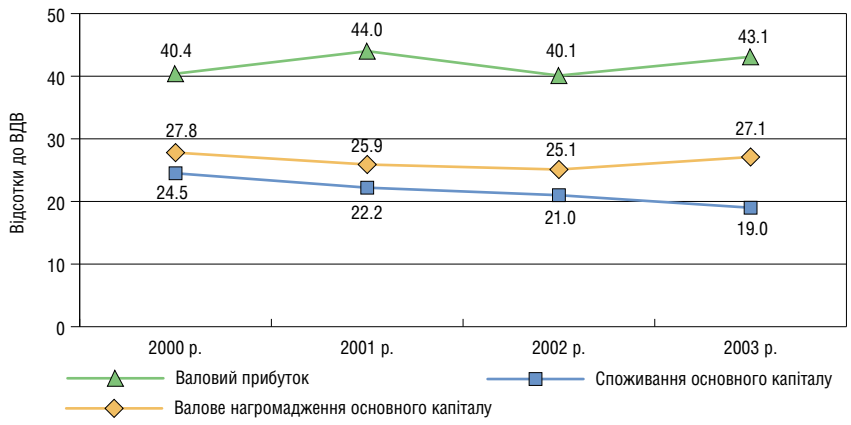

Джерела даних: [5].

Графік 19. **Амортизація та відтворення основних засобів в окремих видах промислової діяльності України за 2003 рік**

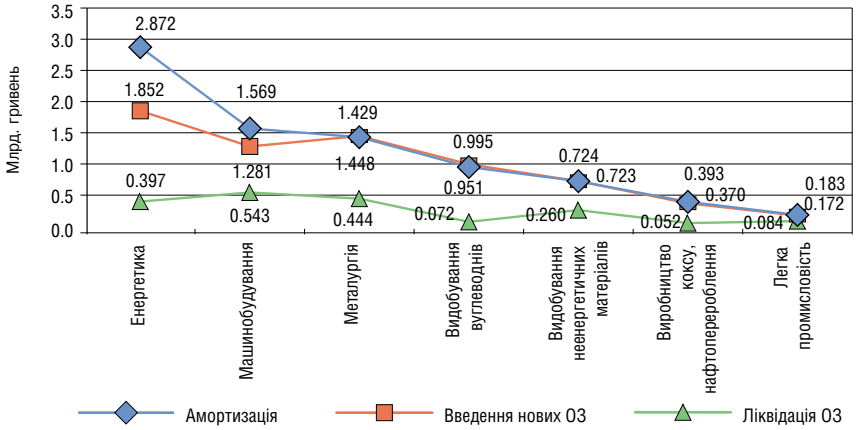

Джерела даних: [23, бюлетень].

собів свідчить про наявність майже в усіх зазначених вище галузях амортизаційних обмежень на розширення інвестиційної діяльності.

Детальні рекомендації щодо запровадження ефективної моделі податкової функції амортизації містяться у працях О.Болховітінової, однак усі вони, у тому числі остання [24, с. 668—684], залишаються поза увагою органів виконавчої влади, які займаються реформуванням податкової політики. Для запровадження цих рекомендацій нині є всі необхідні передумови, у тому числі вищий рівень монетизації економіки.

ПОДАТКОВІ ЕФЕКТИ СТРУКТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Структурний фактор справляє величезний вплив на можливості генерування податкового потенціалу. Тут уже обговорювалася дія таких структуроутворюючих чинників податкового навантаження, як пропорції зовнішньоекономічної спеціалізації, зайнятості і розподілу доходів. Не меншу роль відіграють співвідношення, в яких суспільне виробництво розподіляється на проміжний та кінцевий продукт, а головний концентрат останнього — валова додана вартість — між видами економічної діяльності.

Розвинуте конкурентне середовище та прозоре ціноутворення сприяють легалізації доходів та їх рівномірному оподаткуванню. Завдяки цьому країна відкривається для іноземних інвесторів, полегшується пристосування структури національної економіки до загальносвітових структурних пропорцій, економічне зростання та збільшення державних доходів набувають самодостатнього характеру. Навпаки, монополізація ринків та політичного впливу на розподіл податкового тягаря обертаються гальмуванням диверсифікаційних процесів, а відтак — надмірною залежністю розвитку вітчизняного господарства від зовнішньої кон'юнктури та бюджетно-борговою вразливістю. Якраз ці моменти багато в чому визначають особливості формування державних доходів в Україні.

Насамперед це стосується ефективності використання проміжного продукту. В Україні у 2003 році 60.2% вартості випуску товарів і послуг за базисними (основними) цінами становило відшкодування проміжних витрат і лише 39.8% — валова додана вартість. Щоб відчути, наскільки це мало, слід порівняти з Великобританією, де на ВДВ припадає 48.1% вартості випуску (див. графік 20).

Витіснення кінцевого продукту проміжним супроводжується прямим вирахуванням з оплати праці, яка в економічно розвинутих країнах є основним джерелом податкових надходжень. Різниця у структурній позиції оплати праці у вартості випуску товарів і послуг обох країн перевищує 9 відсоткових пунктів, або майже половину її рівня в Україні, отже, нормалізація проміжного споживання здатна навіть сама по собі розв'язати більшість проблем, пов'язаних із виведенням податкового потенціалу на рівень першочергових соціальних запитів нації.

Аномальний характер пропорції між проміжним і кінцевим продуктом в Україні зберігається майже у незмінному вигляді з початку 1990-х років. На ній практично не позначився ефект масштабу від економічного зростання останніх років, що свідчить про стійкість таких явищ, як: висока технологічна витратомісткість економіки та погана її адаптація до світових цін; тінізація економічного обороту і приховування доходів; недоліки корпоративного управління.

У таких умовах застосування податку на додану вартість як основного каналу непрямого оподаткування неминуче зумовлює його спадну фіскальну ефективність. Платниками цього податку у сфері проміжних витрат є в основному кінцеві споживачі, які не мають права на відшкодування ПДВ під час реалізації продукції, тобто бюджетні установи (виходить, що держава сплачує його сама собі). Звідси підстави для численних пропозицій щодо передачі функцій ПДВ податкові з обороту. На наш погляд, повноцінній реалізації цих пропозицій заважатимуть ті ж підстави, які утруднюють обкладення імпортної складової проміжного споживання нині чинними податками, оскільки ввезені продукти є критичними для тих чи інших видів економічної діяльності, як, наприклад, пальне — для сільського господарства, зерно — для харчової промисловості. Хоча поняття критичного імпорту ос-

Графік 20. **Структура сукупного випуску товарів і послуг в Україні і Великобританії**

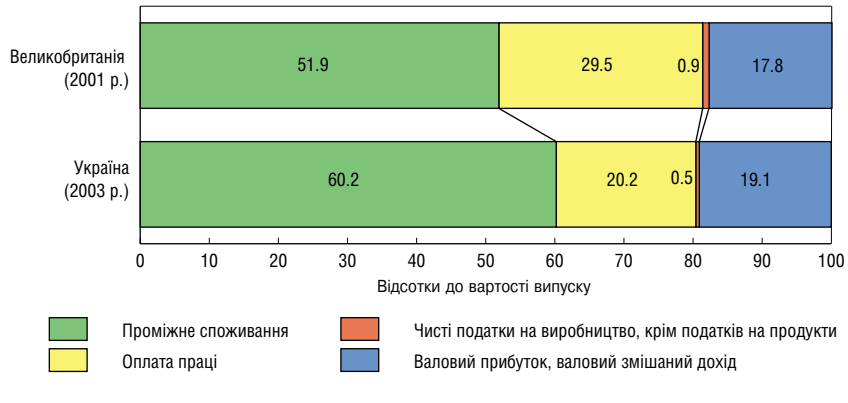

Джерела даних: [5—2003, 25].

Таблиця 5. **Оподаткування валової доданої вартості і прибутку за видами економічної діяльності в Україні**

Відсотки

Показники	Податки до валової доданої вартості, 2003 р.				Податок на прибуток до прибутку від звичайної діяльності		Збитки від звичайної діяльності до прибутків	
	на продукти	на виробництво, крім податків на продукти	на прибуток підприємств	разом	2002 р.	2003 р.	2002 р.	2003 р.
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	3.6	1.9	0.2	5.7	2.2	1.7	112.5	73.8
Рибне господарство	3.2	1.6	0.5	5.2	...	...	...	...
Видобування енергетичних матеріалів	2.5	1.9	11.0	15.4	48.4	44.5	105.7	114.5
У тому числі:								
видобування вугілля і торфу	2.4	2.5	5.3	10.2	...	...	...	...
видобування вуглеводнів	2.5	1.2	18.2	21.9	...	...	...	...
Видобування неенергетичних матеріалів	1.8	2.5	7.3	11.6	44.3	47.9	34.9	40.5
Харчова промисловість	50.5	4.2	5.1	59.8	30.7	29.1	65.1	72.5
Легка промисловість	4.1	2.0	1.9	8.1	26.7	23.9	216.4	178.6
Деревообробна і целюлозно-паперова промисловість, видавнича справа	5.1	3.4	5.9	14.3	26.5	26.9	50.1	51.6
Виробництво коксопродуктів та нафтоперероблення	20.0	7.7	9.7	37.4	32.6	47.9	17.9	54.1
Хімічна промисловість	4.7	4.0	10.2	18.9	28.5	28.3	123.7	37.4
Виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	7.5	3.4	8.4	19.2	31.9	25.3	101.0	55.9
Металургія та оброблення металу	1.2	5.1	20.3	26.6	35.7	38.6	39.6	15.1
Виробництво машин та устаткування	7.8	3.2	6.6	17.5	29.1	31.2	97.2	81.1
Інші види обробного виробництва	13.3	5.0	8.5	26.8	6.0	8.8	63.6	56.5
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	15.8	2.4	6.3	24.5	42.5	31.9	111.9	130.1
Будівництво	14.3	2.2	3.5	20.0	29.1	27.0	104.2	98.9
Торгівля	1.8	4.0	4.0	9.8	13.2	16.7	52.6	92.5
Готелі та ресторани	14.0	2.2	2.4	18.5	26.6	25.6	108.2	149.2
Транспорт і зв'язок	8.6	1.8	7.2	17.5	35.4	37.2	22.1	14.2
Фінансове посередництво	0.1	1.7	2.0	3.8	8.8	7.0	15.4	9.5
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	4.0	1.6	4.4	10.0	35.2	26.9	59.0	57.0
Державне управління	0.0	0.2	0.1	0.3	51.9	48.5	61.2	35.0
Освіта	0.0	0.2	0.3	0.5	28.7	26.3	15.0	14.7
Охорона здоров'я та соціальна допомога	0.2	0.5	0.3	1.0	31.8	31.4	65.0	86.3
Колективні, громадські та особисті послуги	5.5	5.7	1.5	12.6	10.1	19.5	81.4	127.2
Разом за видами економічної діяльності	7.2	2.5	4.9	14.6	26.5	27.2	62.9	59.5

Джерела даних: [5—2002, 2003; 7; 10—2002, 2003].

танніми роками не застосовується у податковому законодавстві, огляд галузевої структури економіки України засвідчує, що переважна більшість видів економічної діяльності може розглядатися як критичні, полярні у податковому відношенні, тобто — або як сукупність потужних платників податків, або, навпаки, — тих, що практично звільнені від податкового тягаря.

Ілюстрацією галузевої індивідуальності розподілу податкового тягаря, що свідчить про слабкість міжгалузевої економічної конкуренції, можуть бути дані, наведені у таблиці 5. Із представлених у ній видів діяльності лише у двох — харчовій промисловості та виробництві коксопродуктів і нафтопереробленні рівень податків на продукти за порядком цифр відповідає хоча б стандартній ставці ПДВ, не кажучи вже про акцизи та інші податки. У більшості видів діяльності цей рівень не перевищує 5%. Між 2002 та 2003 роками сукупне навантаження на валову додану вартість зменшилося на 0.7 відсоткового пункту (з 15.3 до 14.6%), у тому числі з боку податків на виробництво та імпорт — на 0.9, а з боку податку на прибуток воно зросло на 0.2 пункту. Цей приклад красномовно свідчить, що економія на податках на продукти за рахунок пільг та застосування мінімізаційних схем непрямого оподаткування є провідним джерелом приросту податку на прибуток. Ще одним доказом цього може бути і те, що незважаючи на зростання майже удвічі в 2003 році порівняно з 2002-м темпів приросту ВВП (відповідно 9.6 та 5.2%), середня ефективна ставка податку на прибуток відносно прибутку від звичайної діяльності підвищилася лише на 0.7 відсоткового пункту (з 26.5 до 27.2%), а рівень збитків відносно прибутків скоротився тільки на 3.4 пункту (з 62.9 до 59.5%).

В окремих галузях збитки перевищують обсяг прибутків, підважуючи і без того нестабільну базу для стягнення податку на прибуток. Вона до того ж перебуває під тиском порушень міжгалузевої конкуренції: у 2003 році

Графік 21. **Податки на продукти й інтенсивність зовнішньоекономічного обороту в окремих видах промислової діяльності України за 2003 рік**

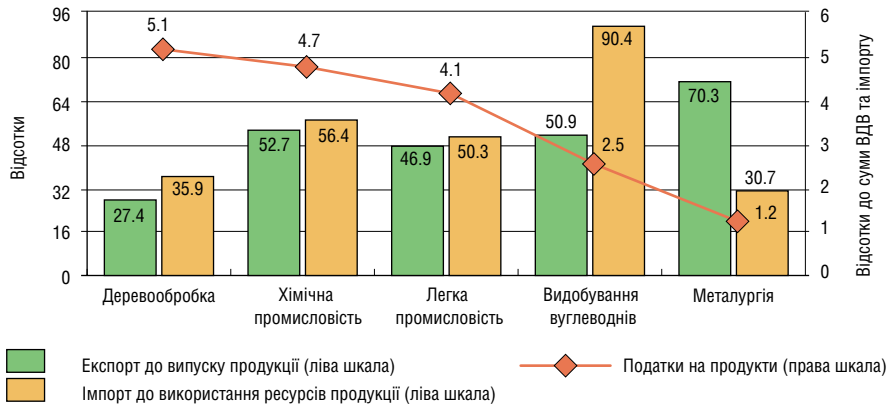

Джерела даних: [5, 7].

підвищення рентабельності і податкової ефективності металургії обернулося зростанням збитковості в галузях із видобування та перероблення енергоносіїв. Нарешті, база податку на прибуток істотно відрізняється від обсягів прибутку від звичайної діяльності, внаслідок чого ефективна ставка цього податку, як ми бачили, не досягає стандартних 30%, а за окремими галузями коливається від 1/4 до 1/6 стандартної ставки.

Важливим є визначення втрат непрямих податків на продукти, пов'язаних з експортом. Розрахункові податкові зобов'язання із цих податків виявляються набагато меншими, ніж ті, які випливали б із питомої ваги експорту. Впливом самого лише експорту неможливо пояснити дуже низькі сукупні ставки цих податків у багатьох видах економічної діяльності (див. графік 21).

Не спостерігається також достатньої компенсації експортних податкових втрат на імпорті, що свідчить про наявність значних пільг поза прямою дією зовнішньоекономічних операцій. За цим стоїть і недостатня податкова захищеність вітчизняного виробництва від імпорту. Отже, застосування загальноприйнятої у світі моделі оподаткування експорту за країною призначення, а імпорту — за країною походження створює певні суперечності між інтересами формування державних доходів та забезпечення конкурентоспроможності. Вочевидь, Україна зацікавлена у застосуванні змішаної моделі, за якої нульова ставка ПДВ на експорт застосовується не для всіх товарів.

Нинішня структура податкової системи сформована на фоні деформованої структури національної економіки, в якій домінують сировинний імпортозалежний та капіталомісткий сектор і слабке сільське господарство, не відновлено колишні позиції машинобудування. Тому важливо з'ясувати, наскільки процес наближення структури вітчизняного виробництва до пропорцій економічно розвинутих країн зачепить податкову базу. Для аналізу узгодженості податкової та виробничої структур економіки введемо коефіцієнти фіскально-структурної ефективності (ФСЕ) — відношення частки кожного виду економічної діяльності у податках до такої ж його частки у ВДВ. У таблиці 6 наведено такі дані, згруповані за ознакою відповідності структури валової доданої вартості України середнім показникам у розглянутих країнах ОЕСР.

Як видно з таблиці 6, відмінності у ФСЕ величезні: від 4.63 раза в харчовій промисловості та 3.1 раза — у виробництві коксу та нафтопродуктів до 0.34 — у сільському господарстві, 0.20 — у фінансовому посередництві, 0.05—0.02 — у неринкових галузях (освіті, охороні здоров'я, державному управлінні), які практично не сплачують податків.

Якщо орієнтуватися на середні показники по країнах ОЕСР, в Україні має зрости структурна позиція видів економічної діяльності, пов'язаних:

♦ *по-перше*, з провідними галузями обробної промисловості, будівництвом, готельним та ресторанним обслуговуванням (група 2), що мають середню фіскально-структурну ефективність на рівні 1.65. Тому суми нарахованих податків збільшуватимуться швидше від обсягів ВВП, а додаткові надходження забезпечуватимуть соціальний захист у той час, коли відбуватиметься реіндустріалізація економіки. Конкретні параметри, в яких можливо і доцільно здійснювати такий прорив, є різними. Так, частку машинобудування, яке відіграє вирішальну роль у переоснащенні індустріальної бази усього народного господарства, треба підвищити до середніх параметрів по ОЕСР на третину, а якщо орієнтуватися на країни, які здійснюють активну промислову політику (Японія, Чехія), то в 2.7 раза. Спираючись на критерії країн ОЕСР, майже вдвічі можна збільшити частку деревообробної промисловості та будівництва, в 1.5 раза — хімічної промисловості, в 4.5 раза — готелів та ресторанів;

♦ *по-друге*, з розвитком ринкової інфраструктури (фінансових, ділових, торговельних послуг), охорони здоров'я (група 3), де ФСЕ становить у середньому 0.38. Тому за інших рівних умов це обернеться податковими втратами.

Водночас є підстави очікувати на зниження питомої ваги видів діяльності зі створення сировинних продуктів та їх первинної переробки, транспортних послуг. Тут також треба розрізняти дві групи галузей.

Перша група має майже одиничну (це стосується транспорту і зв'язку, металургії) або незначну (маємо на увазі сільське господарство) фінансово-структурну ефективність. Це означає, що за інших рівних умов коливання міжнародного попиту на продукцію металургії та скорочення частки сільського господарства не матиме помітних податкових наслідків.

Складніше з групою 4, де зосереджені галузі з найвищою ФСЕ. Втрати тут відбудуться насамперед через зниження питомої ваги харчової промисловості. Нині її переваги є тимчасовими і грунтуються на завищеній частці галузі у ВВП унаслідок низької продуктивності сільського господарства як сировинної бази даної галузі. До таких же наслідків може призвести послаблення митних бар'єрів для імпорту харчових продуктів після вступу України до СОТ.

За нашими розрахунками, одержаними в результаті перезважування фіскальної ефективності економіки України за середньою структурою доданої вартості країн ОЕСР, податкові втрати в нашій країні, за інших рівних умов, у цілому можуть досягти майже 11% ВДВ, у тому числі стосовно обороту продукції обробної промисловості — до 7%. Це вимагає вибудувати чітку послідовність структурної трансформації економіки в часі і виробити запобіжні заходи з компенсації можливих податкових втрат. Передусім це стосується регіональних економік зі слабодиверсифікованою структурою.

Таблиця 6. **Фіскально-структурна ефективність видів економічної діяльності (ВЕД) у 2003 році**

Відсотки

Показники	Питома вага галузей у ВДВ в середньому по країнах ОЕСР (1998–2002 рр.)	Питома вага ВЕД у податках в Україні	Питома вага ВЕД у ВДВ в Україні	Коефіцієнт фіскально-структурної ефективності в Україні (3:4)
1	2	3	4	5
ВЕД із позитивними перспективами структурних зрушень у податковому та економічному відношеннях				
Група 1. Із ФСЕ нижче 1				
Сільське, лісове, рибне господарство та мисливство	2.7	4.1	12.0	0.34
Легка промисловість	1.0	0.9	1.0	0.97
Транспорт і зв'язок	7.7	14.2	14.4	0.99
Освіта	5.0	0.2	5.6	0.03
Разом	16.4	19.4	32.9	0.59
Група 2. Із ФСЕ 1 або вище				
Деревообробна і целюлозно-паперова промисловість, видавнича справа	2.5	1.5	1.1	1.28
Хімічна промисловість	2.5	3.4	1.9	1.84
Виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	0.9	1.2	0.9	1.32
Виробництво машин та устаткування	6.2	9.8	4.4	2.21
Інші види обробної промисловості	0.8	0.8	0.4	2.06
Будівництво	6.1	4.7	4.2	1.11
Готелі та ресторани	2.8	1.1	0.7	1.67
Разом	21.8	22.5	13.6	1.65
ВЕД із негативними перспективами структурних зрушень у податковому та економічному відношеннях				
Група 3. Із ФСЕ нижче 1				
Торгівля	13.0	6.7	12.9	0.52
Фінансове посередництво	5.3	0.8	3.8	0.20
Охорона здоров'я та соціальна допомога	6.0	0.2	3.7	0.05
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	17.0	3.8	6.9	0.55
Державне управління	6.2	0.1	4.2	0.02
Колективні, громадські та особисті послуги	4.7	1.2	1.8	0.67
Разом	52.2	12.8	33.4	0.38
Група 4. Із ФСЕ 1 або вище				
Добувна промисловість	1.8	5.7	4.4	1.28
Харчова промисловість	2.7	23.2	5.0	4.63
Виробництво коксопродуктів та нафтоперероблення	0.6	3.5	1.1	3.10
Металургія та оброблення металу	2.4	6.6	4.5	1.46
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	2.1	6.5	5.0	1.30
Разом	9.6	45.4	20.1	2.26
Усього	100.0	100.0	100.0	1.00

Джерела даних: [5—2003, 7, 10—2003, 12].

ВИСНОВКИ

Отже, аналіз податкового потенціалу ВВП є новим напрямом аналізу податкової політики як під час прийняття бюджетів, так і в процесі їх виконання. Цей аналіз має прийти на заміну нинішньому спрощеному, емпіричному підходу до обгрунтування податкової динаміки на базі показників економічного зростання та інфляції.

Основними об'єктами аналізу податкового потенціалу мають бути: оподатковувана складова ВВП, вилучення з податкової бази, її наявність поза рамками ВВП; глибина оподаткування окремих компонентів ВВП; індикатори податкового навантаження на економіку за альтернативними підходами (у валовому та чистому вираженні, з урахуванням та без урахування заборгованостей і пільг); паритет агрегованих податкових ставок; фіскально-структурна ефективність економіки; розподіл податкового тягаря за видами економічної діяльності, інституційними секторами та напрямами використання продукції; макроекономічні чинники реалізації податкового потенціалу — рівень проміжного споживання та факторних доходів, міра зайнятості праці та капіталу, співвідношення між внутрішнім і зовнішнім попитом; головні макросоціальні завдання, що виконуються за допомогою використання державних доходів, — зростання реального наявного доходу домашніх господарств та обгрунтування його співвідношення зі зростанням реального ВВП, скорочення нерівності в доходах, підвищення споживчого стандарту.

Новим словом у податковому аналізі може стати запровадження міжгалузевого моделювання зобов'язань з ПДВ та його відшкодування.

На основі запропонованих показників можуть бути вироблені сценарні підходи до вирівнювання окреслених ними диспропорцій та диспаритетів, усунення існуючих звужень податко-

вого потенціалу, суперечностей між працею і капіталом, інтересами бізнесу та соціальної справедливості, а також усередині бізнесового середовища, деінституціоналізації політичної ренти і деіндивідуалізації податкового навантаження. Це дасть змогу ліквідувати надмірні розбіжності між галузевою структурою виробництва та податків, які накладають жорсткі бюджетні обмеження на подальшу структурну трансформацію економіки, підвищити ефективність використання податкового потенціалу державної власності і рентних відносин, збалансовано компенсувати податкові втрати, пов'язані з об'єктивними структурними особливостями ВВП України (серед них — аномальний вміст у ВВП експорту; невідповідність між зайнятістю і доходом у сільському господарстві; значний податковий потенціал імпортних товарів, критичних для цінової конкурентоспроможності вітчизняних товарів).

Передумовою здійснення таких заходів є прозора трансформація податкових пільг у субсидії.

Одним із напрямів удосконалення податкової політики може бути відмова від діючої моделі фіскальних відносин, за якої надмірний податковий тягар припадає на прибуток нефінансового корпоративного сектору. Для цього замість принципу нейтральності амортизаційно-податкової політики слід упровадити нормативне регулювання обороту капіталу з відповідними структурними пріоритетами. Цим завданням доцільно підпорядкувати бюджет розвитку у складі зведеного бюджету, створити податкові стимули для повного використання на інвестиційні потреби амортизаційного ресурсу, який виводиться з-під оподаткування прибутку.

Системне реформування податкової політики потребує розроблення довгострокової стратегії державних фінансів з урахуванням потреб у бюджетному дотуванні пенсійних програм для нинішнього покоління пенсіонерів, збалансування податкового потенціалу із соціальними запитами суспільства. Ми не виключаємо, що у новому форматі планка податкового навантаження буде більшою мірою наближена до пропорцій соціально-орієнтованих європейських країн, а отже, помітно перевищить 40% від ВВП. До цієї стратегії має увійти система вмонтованих податкових стабілізаторів на випадок різного роду внутрішніх і зовнішніх кон'юнктурних коливань. □

Марк Меламед,

завідуючий сектором макроекономічних пропорцій Управління стратегії реформування економіки та стратегічного планування Секретаріату Кабінету Міністрів України. Кандидат економічних наук.

Пам'ять/

Ніхто не забутий

Цьогорічний травень для українців ознаменувався цілою низкою пам'ятних подій. Серед найважливіших — відзначення 60-річчя Великої Перемоги.

Цього разу організатори традиційних урочистостей прагнули надати їм нового забарвлення, створивши в масштабах усієї країни атмосферу родинного свята, щирої поваги і справжньої уваги до головних його героїв — ветеранів Другої світової війни, які 60 років тому перемогли фашизм.

Саме така атмосфера панувала на традиційній зустрічі працівників Національного банку України зі своїми колишніми колегами — учасниками Великої Вітчизняної війни та працівниками тилу, яка відбулася напередодні пам'ятного ювілею.

Вітаючи дорогих гостей із Днем Перемоги, заступник Голови Національного банку України П.М.Сенищ подякував їм за мужність і звитягу, багаторічну добросовісну працю, завдяки якій створено фундамент для розбудови сучасної Української держави, і вручив кожному з ветеранів ювілейну медаль "60 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.", випущену згідно з указом Президента України, прийнятим відповідно до рішень глав держав СНД, підписаних від імені України 7 жовтня 2002 р. та 19 вересня 2003 р.

Усі ветерани отримали випущені до 60-річчя Перемоги ювілейні медалі, а також почесні дипломи лауреатів рейтингу "Золота фортуна". На фото — момент вручення нагород. Зліва направо: Д.І.Акімов, П.М.Сенищ і В.П.Кись.

Серед нагороджених працівників тилу — давні автори і друзі редакції "Вісника НБУ": засновниця музею Національного банку України Ірина Дзюбенко, нинішній виконуючий обов'язки начальника операційного управління НБУ Володимир Щуцький. Усього на зустріч прийшло 30 колишніх працівників тилу. Учасників Великої Вітчизняної війни — наших колишніх співробітників — нині уже зовсім мало. Всього десять. Назвемо їх усіх поіменно. Це Андрій Антонченко, Валентина Вержбицька, Микола Волчков, Михайло Каштан, Віктор Кись, Петро Мірошниченко, Олександр Ченцов, Марія Литовченко, Яким Вінниченко, Володимир Кулаков.

Окрім керівників та працівників центрального банку, сивочолих гостей НБУ привітав голова генеральної дирекції рейтингу "Золота фортуна" Д.І.Акімов, який вручив кожному з ветеранів почесний диплом лауреата. Для ювілярів прозвучали їхні улюблені пісні у виконанні провідних київських вокалістів та оркестру народних інструментів. □

Подія/

Високозахищений друк: український внесок

Як ми вже повідомляли, наприкінці квітня в Києві відбулася II Пан'європейська конференція з високозахищеного друку. У ній взяли участь представники 26 країн майже з усіх континентів світу. Учасники конференції обмінялися досвідом щодо удосконалення технологій виготовлення банкнот, бланків ідентифікаційних документів, акцизних і поштових марок, іншої друкованої продукції, яка потребує спеціального захисту. Спеціалісти Національного банку України взяли активну участь у сесійних засіданнях, присвячених удосконаленню елементів захисту банкнот і новим технологіям виготовлення високозахищеного банкнотного паперу. Пропонуємо увазі читачів "Вісника НБУ" виклад основних тез їх виступів.

Необхідність у проведенні міжнародних науково-практичних конференцій із питань високозахищеного друку зумовлена... науково-технічним прогресом у поліграфії та у сфері копіювальної техніки. Адже плодами цього прогресу користуються не лише виробники банкнот, марок, пластикових карток, бланків різноманітних документів, а й пройдисвіти, шахраї, які перетворили підробку документів та грошових знаків на свій "тіньовий бізнес". Тому виробники спеціальної друкованої продукції просто зобов'язані йти на крок попереду "народних умільців", запобігати їх "підступній творчості", впроваджуючи нові технології високозахищеного друку, застосовуючи захисні елементи, які важко підробити в "домашніх" умовах.

Про те, що шахраї не дрімають, діють напористо і масштабно на всіх континентах світу, зокрема і в Україні, засвідчили факти, викладені в доповіді заступника директора — начальника управління експертизи, захисту грошей та нумізматики департаменту готівково-грошового обігу НБУ **Віталія Білоруса**. Він охарактеризував найпоширеніші в світовій практиці захисні елементи банкнот для візуального визначення у контексті принципової можливості їх підробки і продемонстрував зафіксовані в Україні конкретні випадки цих спроб.

Шахраї прагнуть розгадати секрети виготовлення всіх елементів захисту. І, на жаль, чимало з них їм вдається сфальшувати. Принаймні в Україні в останні роки зафіксовано певну кількість випадків якісної підробки охарактеризованих доповідачем елементів.

Серед них, наприклад, такий класичний захисний елемент, як водяний знак. Він буває одно-, дво- і багатотоновим. Перші два різновиди дуже вигідні для виробників банкнот, оскільки не потребують значних затрат праці під час виготовлення паперу. Нанесення багатотонових водяних знаків — справа клопітна, складна і дорога. Однак шахраї наловчилися імітувати і ті, й інші різновиди захисного елемента. Різниця лише — в "якості" фальшивки. Як свідчить практика, водяні знаки здебільшого підробляють шляхом наддруковки на поверхні паперу або склеюючи два

За трибуною конференції — Віталій Білорус.

Справжній однотоновий водяний знак.

Однотоновий водяний знак, підроблений шляхом наддруковки. Пересічний громадянин візуально виявити цю фальшивку практично не в змозі.

Справжній багатотоновий водяний знак.

Багатотоновий водяний знак, підроблений шляхом наддруковки малюнка на внутрішніх боках склеєного паперу.

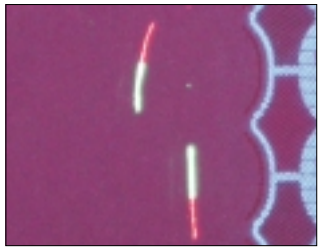

Невидимі захисні волокна з "орловським" ефектом (в ультрафіолетових променях) (гривні нових зразків).

Видиме захисне волокно з "орловським" ефектом та зміною товщини (російські рублі).

Суміщений малюнок, сфальшований способом двобічного офсетного друку.

Суміщений малюнок, сфальшований шляхом склеювання двох шарів паперу.

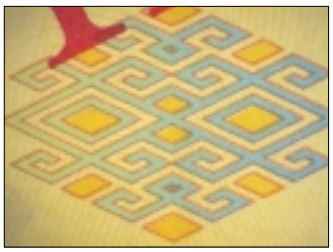

Райдужний офсетний друк на справжній банкноті номіналом 20 гривень зразка 1992 року.

Підробка райдужного офсетного друку.

Малюнки, виконані фарбою OVI (на справжніх банкнотах). Помітно зміну кольору фарби.

"Імітація фарби OVI (на фальшивих банкнотах). Ефекту зміни кольору не відтворено.

Голографічні елементи на справжній банкноті євро.

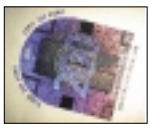

Підробка голографічного елемента.

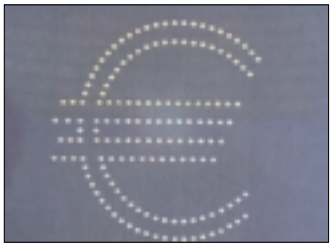

Деметалізація на голографічному елементі на справжній банкноті.

Підробка деметалізації/ голографічного елемента.

Робоча президія. Зліва направо: один зі співзасновників компанії Cross Conferences Невілл Барнес, начальник управління департаменту готівково-грошового обігу НБУ Віталій Білорус та директор Банкнотної фабрики НБУ Роман Гаврилюк.

шари паперу, на внутрішніх боках якого друкарським способом виготовлено знак.

Часто трапляються випадки підробки видимих захисних волокон. Їх і малюють вручну, і "вживлюють" у товщу паперу, склеюючи його. А ось нові види захисних волокон, що мають різний колір по довжині (це так званий орловський ефект) сфальшувати, мабуть, неможливо. Принаймні поки що в Україні таких підробок не виявлено.

Суміщені малюнки шахраї підробляють за допомогою двобічного офсетного друку або шляхом склеювання двох шарів паперу.

Підробляють і райдужний офсетний друк, фарбу OVI і навіть голографічні елементи.

Як бачимо, фальшивомонетники наполегливі й винахідливі. Та все ж майстри високозахищеного друку сильніші. Ними створено чимало удосконалених захисних елементів банкнот, які підробити практично неможливо. Так, за повідомленням Віталія Білоруса, в Україні за всі роки спостережень не зафіксовано жодного випадку підробки таких елементів захисту, як орловський офсетний друк; захисні волокна з "орловським" ефектом; захисні волокна, що змінюють по своїй довжині колір і товщину; мікроперфорація; ірідисцентна фарба, фарба OVI (крім банкнот номіналом 100 доларів США).

Постійно розробляються нові елементи захисту. Цьому сприяє удосконалення технологій високозахищеного друку, створення новітнього обладнання, недоступного для пройдисвітів.

Свій внесок у цю справу роблять українські майстри спеціального друку, зокрема — спеціалісти Банкнотно-монетного двору Національного банку України.

Про їх новітні здобутки учасникам II Пан'європейської конференції розповів директор Банкнотної фабрики НБУ **Роман Гаврилюк**.

Як він повідомив, нині фабрику оснащено найсучаснішим обладнанням, виготовленим провідними спеціалізованими фірмами Великобританії, Швейцарії, Німеччини, Італії та інших країн.

Серед друкарських машин, якими може пишатися будь-яке спеціалізоване підприємство, — "Супер Орлов Інтагліо". На нашій фабриці їх кілька. Ці машини оснащені циліндрами для полімерних шаблонних форм, які виготовляються фотокопіювальним (а не гравірувальним, як раніше) способом, що дає змогу одержувати шаблони найскладнішої конфігурації, абсолютно однакові по всій площині форми, точно припасовані для три- і чотирифарб-

Учасники II Пан'європейської конференції під час екскурсії на Монетному дворі НБУ.

ного орловського друку. Тиражостійкість таких форм у разі непрямого друку досягає приблизно 2 млн. відбитків, у випадку прямого — до 1.5 млн.

Дві офсетні машини "Супер Симултан 312" оснащені системою "КолорЧек — КолорТронік", яка допомагає чітко контролювати і за потреби стабілізувати процес подачі фарб. Це дуже важливо для друкарів-офсетників, адже у процесі друкування високозахищеної продукції часто доводиться застосовувати до 20 офсетних фарб різного кольору. За таких умов проконтролювати насиченість окремих кольорів традиційним способом дуже важко. До того ж система завдяки застосуванню комп'ютерних програм значно полегшує введення в дію машини при повторному друкуванні тиражу. Це дає змогу досягати високого рівня ідентичності банкнот одного номіналу.

Найістотніших змін останнім часом зазнала технологія розробки дизайну банкнот. Для розробника дизайну процес став простішим, динамічнішим, з'явилася можливість значно економити робочий час і суттєво підвищувати якість роботи. І все це — результат впровадження новітньої комп'ютерної програми цифрового дизайну "ВАН Сек'юріті Плюс".

Нещодавно на Банкнотній фабриці НБУ введено в дію сучасне устаткування для сортування банкнот.

Серед сучасного обладнання, яким оснащено Банкнотну фабрику НБУ, — нумератор банкнот.

Цілу серію нових чи удосконалених захисних елементів застосовано у процесі виготовлення банкнот гривні зразка 2003 і 2004 років ("Вісник НБУ" детально розповів про них у №12 за 2003 р. та в №№ 3, 6, 10, 11 і 12 за 2004 р.).

Важливими факторами захищеності спеціальної друкованої продукції є папір і фарби, які використовуються для її виготовлення.

Учасникам конференції було цікаво довідатися, що Банкнотна фабрика Національного банку України виготовляє свою продукцію за допомогою фарб власного виробництва на вітчизняному банкнотному папері.

Про технологічні можливості Фабрики банкнотного паперу НБУ (м. Малин) розповів її головний технолог **Павло Когут**.

Банкнотний папір, виготовлений на цьому підприємстві, відповідає найвищим міжнародним стандартам. Він містить у собі 10 сучасних елементів захисту, призначених як для машинного, так і для візуального розпізнавання. Серед них — водяні знаки (локальний, багатотоновий, світлий, бар-код), захисна стрічка, захисні волокна, тонування паперу, машинозчитувальна ознака.

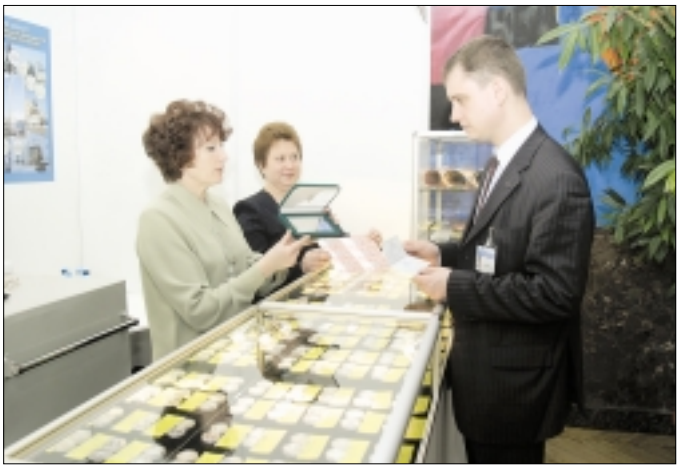

Експозиція Національного банку України на тематичній виставці, проведеній у рамках конференції.

Успіхи фабрики зумовлені насамперед застосуванням сучасного обладнання та передових технологій. Вони поєднують у собі багатий іспанський досвід щодо очищення бавовни, високу ефективність італійських турбостатів для її варіння, вишуканість швейцарського розмелювального обладнання, якість і надійність папероробного устаткування із Франції, Італії, Англії та Фінляндії. Широке застосування автоматизації процесів додає технологіям чіткості й стабільності. А застосування автоматизованої системи управління папероробною машиною "Yokogawa" в поєднанні з унікальною системою контролю якості паперу ставить підприємство за оснащеністю в один ряд зі світовими грандами у цій галузі.

Представники Національного банку України, ознайомивши учасників II Пан'європейської конференції зі своїми досягненнями й проблемами у сфері виготовлення грошових знаків, висловили впевненість у тому, що український внесок у справу високозахищеного друку й надалі буде вагомим.

□

За матеріалами конференції підготував ***Андрій Папуша,*** *"Вісник НБУ".*

Фото ***Владислава Негребецького.***

Рецензія/

Архітектоніка економічного розвитку

Для України, яка втратила в останньому десятилітті минулого століття значну частину свого економічного потенціалу, немає іншої альтернативи, як рух до динамічно і збалансовано зростаючої економіки, що поступово інтегрується у європейський та світовий господарський простір. Необхідна умова вирішення такого завдання — наукові розробки із даної проблематики, в яких суспільству пропонувалися б нові підходи, напрями та шляхи подальшого соціально-економічного прогресу. В цьому контексті привертає до себе увагу монографія Ірини Крючкової "Структурні чинники розвитку економіки України" (К.: Наукова думка, 2004).

Крючкова І.В. Структурні чинники розвитку економіки України. — К.: Наукова думка, 2004. — 320 с.

За сучасних реалій українське суспільство гостро потребує економічних монографічних видань, у яких з достатньою глибиною досліджувалися б етапи кризового падіння та особливості розвитку економіки України, причини структурної деформованості й обтяженість значним тіньовим сектором, оцінювалися б перспективи подальшого піднесення. Багато економістів та урядовців уже зрозуміли: стабільний і динамічний економічний розвиток України неможливий без попереднього вирішення проблеми структурної гармонізації економіки та підвищення її конкурентоспроможності. З огляду на ці обставини вихід монографії Ірини Крючкової є очікуваним і надзвичайно своєчасним.

Автор не лише розглянула існуючі теорії економічної динаміки через призму структурної координації чинників зростання, а й запропонувала нове бачення природи трансформаційних змін. Стрижнева ідея, що пронизує весь спектр дослідження, — розкриття дії закону золотого перетину в економічних структурах як на рівні макро- та мікроекономіки окремих країн, так і на рівні світової економіки, включаючи цикли. Важливо, що теоретичну концепцію підкріплено конкретними економічними розрахунками з використанням відповідних емпіричних даних. Завдяки виявленим закономірностям читач одержує нове бачення економічної динаміки та її циклів, а перед ученими розгортається нове поле для подальших досліджень і знахідок.

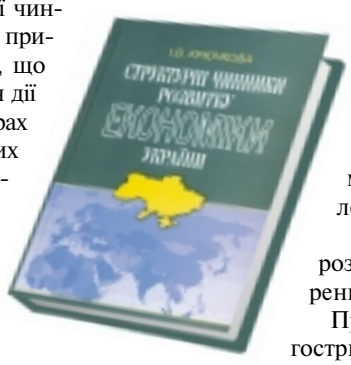

Зважаючи на необхідність гармонізації структурних пропорцій економічного розвитку і з'ясування закономірностей побудови господарства як цілого, цю працю можна визнати однією з перших у формуванні нового наукового напряму, пов'язаного з дослідженням проблем архітектоніки економічної системи суспільства. Архітектоніка як наука вивчає закономірності побудови цілого, його найбільш глибокі основи і загальний естетичний план. Її складові (у тому числі економічна, інституційна архітектоніка) нині активно розвиваються, хоча не можна сказати, що наукові розробки у цьому напрямі здійснюються завжди цілеспрямовано.

Відкривши структурні закономірності оцінки цілого через його частку як у статиці, так і в динаміці, автор озброїла науковців новими інструментами в методології аналізу та прогнозування розвитку економічних систем, зокрема у методах оцінки масштабів і сфер тіньової діяльності. Водночас автор переконливо довела, що залежність економічної динаміки та окремих факторів впливу, в тому числі інституційних, має нелінійний характер. Розвиток базується на структурній координації окремих чинників, що змінюються, і розгортають свою дію в межах своєрідної матриці нерівномірно у часі. Це особливо важливо для країн, які перебувають у стані трансформації, де класичні методологічні підходи не спрацьовують.

Від глибоких теоретичних розвідок автор переходить до аналізу економічного розвитку і через призму нового бачення його складових — до практичних рекомендацій у здійсненні економічної політики. Актуальними і надзвичайно важливими є пропозиції щодо дій уряду, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності економіки. Автор наголошує, що без вирішення цієї проблеми Україна не зможе залучити достатні обсяги прямих іноземних інвестицій, перейти від цінової до нецінової конкурентоспроможності, здійснити технологічне та структурне оновлення виробництва, диверсифікувати зовнішню торгівлю і стати сильною державою з високим рівнем життя.

Однією з особливостей монографічного видання є те, що в ньому одночасно охоплено багато характерних і доволі гострих для сучасної української економіки моментів. Зокрема йдеться про авторське бачення тенденції зближення зовнішніх і внутрішніх цін у міру скорочення розриву в рівнях життя населення України та європейських країн.

Читачів "Вісника НБУ" особливо зацікавлять розділи, присвячені впливу інфляції та курсоутворення на макроекономічні процеси.

Природно, що праця, присвячена актуальним і гострим проблемам економіки та насичена новими ідеями, містить дискусійні положення, які потребують подальшого обговорення. Не можна, скажімо, погодитися з модельними розрахунками динаміки обмінного курсу гривні щодо долара США, проведеними у зв'язку з проблемою переходу від цінової до нецінової конкурентоспроможності економіки України. Автор вважає, що офіційний курс гривні щодо долара поступово зміцнюватиметься, і в 2015 році сягне рівня 3.3 грн. за долар США. Проте є чимало підстав вважати, що через декілька років при наближенні обмінного курсу до рівноважного його ревальваційна динаміка зміниться на девальваційну, а проблема наближення до паритетного курсу вирішуватиметься за рахунок нижчих темпів девальвації порівняно з інфляцією. Такий сценарій видається вірогіднішим, особливо з огляду на експортну орієнтованість української економіки та її недосконалу структуру.

Нова монографія — це грунтовне і новаторське дослідження, яке буде цікавим і корисним широкому колу читачів, починаючи з учених-макроекономістів і закінчуючи студентами економічних вищих навчальних закладів.

Андрій Гриценко,
професор, доктор економічних наук.

Рецензія/

Фундаментальна праця з теорії грошей, фінансових ринків та банківської справи

У видавництві Київського національного економічного університету побачив світ у перекладі українською мовою підручник професора Колумбійського університету (США) Габбарда "Гроші, фінансова система та економіка" — фундаментальна праця з теорії грошей, фінансових ринків та банківської справи. На широкому фактичному матеріалі в підручнику досліджуються теоретичні засади використання грошей, фінансового посередництва, монетарної політики. Ключове місце посідає аналіз механізмів формування процентних ставок, функціонування окремих фінансових інститутів, передусім банків, попиту і пропозиції грошей та їхнього впливу на реальні економічні процеси.

В заключному розділі книги, підготовленому професором Михайлом Савлуком, висвітлено специфіку функціонування грошей, фінансового ринку в Україні.

Книгу видано за сприяння Брокбізнесбанку, Експрес-банку та Асоціації українських банків.

Габбард Р. Глен. Гроші, фінансова система та економіка: Підручник / Пер. з англ.; Наук. ред. пер. М.Савлук, Д.Олесневич. — К.: КНЕУ, 2004. — 889 с.

Українська література з банківської справи поповнилася новим виданням — працею професора Колумбійського університету (США) Р.Г.Габбарда "Гроші, фінансова система та економіка", виданою Київським національним економічним університетом за наукової редакції професорів М.Савлука та Д.Олесневич. У підручнику на високому теоретичному та методичному рівнях ґрунтовно висвітлено всі аспекти функціонування фінансової системи країни як цілісного механізму. В центрі аналізу — банки, їх діяльність, роль у монетарній політиці та механізм їх впливу на економіку.

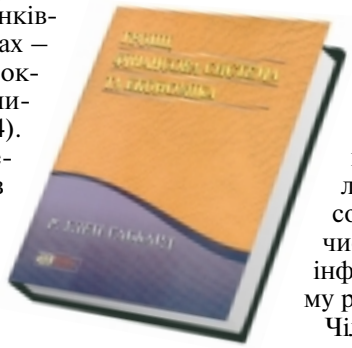

Чи не вперше у вітчизняній літературі банківську діяльність розглянуто у кількох аспектах — як специфічний вид бізнесу (розділ 13), як окрему галузь економіки (розділ 14), як особливу сферу міжнародної економіки (розділ 14). Усі питання розвитку банківництва висвітлено на багатому фактичному матеріалі з досвіду США та інших країн з урахуванням їх історичних і соціально-економічних реалій на кожному етапі розвитку. Банківська система представлена в книзі як явище вельми складне і динамічне. Відтак книга Габбарда виявляється дуже цікавою та корисною для українського читача. Адже в наших умовах трансформаційної системи постійно виникають проблеми, схожі з тими, які доводилося вирішувати Сполученим Штатам Америки у 30—80-ті роки минулого століття. Цей досвід може прислужитися Україні корисними уроками щодо вирішення проблем капіталізації банків, управління банківськими ризиками, регулювання (і дерегулювання) банківської діяльності, координації конкурентних відносин між банками та небанківськими структурами на фінансовому ринку тощо.

Особливої уваги заслуговує розділ, де висвітлено засади банківського регулювання у США, яке розглянуто як взаємодію двох процесів: формування кризових явищ у банківській сфері та адекватного реагування на них з боку державних регулятивних органів. Розвиток регулювання подано як постійне чергування то його посилення, то послаблення залежно від зміни ринкової ситуації. Розкрито також внутрішній зв'язок між кризовими явищами у банківській діяльності та роботі інших фінансових інститутів — страхових компаній, пенсійних фондів тощо; сформульовано регулятивні завдання для цих інститутів (розділ 15). Зауважимо, що дерегулювання професор Габбард розглядає як іманентну складову проблеми банківського регулювання.

У підручнику ґрунтовно висвітлено проблеми середовища, в якому функціонують банки. Зокрема розглянуто теоретичні засади та механізм формування процентних ставок: теорія вибору портфеля (розділ 5), складові та порядок обчислення сукупної норми віддачі на облігації (розділ 4), механізм визначення ринкових відсоткових ставок (розділ 6), їх ризикова та строкова структури (розділ 7). Проаналізовано найскладніші сегменти фінансового ринку — валютний та деривативів, механізм дії валютного курсу, основи ефективності фінансового ринку та роль посередників, у тому числі банків, у зниженні трансформаційних, інформаційних та інших витрат на фінансовому ринку (розділи 8—11).

Чільне місце в підручнику відведено питанням грошового обігу та монетарної політики. Окремий розділ присвячено питанням формування пропозиції грошей, у якому розглянуто роль у цьому процесі різних фінансових інститутів: центрального та комерційних банків, небанківських інститутів. Поглиблюючи цю тему, автор ґрунтовно висвітлив основні чинники змін грошової бази, зокрема вплив на неї бюджетного дефіциту, що є нині досить актуальним для України.

Паралельно із пропозицією грошей розглянуто механізм формування попиту на них, його мотиви, стимули та вимірювання. Розкрито зв'язок між попитом на гроші та швидкістю їх обігу. Оскільки питання попиту і пропозиції грошей недостатньо висвітлені у вітчизняній літературі, вони становитимуть значний інтерес для українського читача.

Деякі розділи присвячені суто практичним аспектам діяльності центральних банків: її організації (розділ 19), проведенню монетарної політики (розділ 21), використан-

ню окремих монетарних інструментів (розділ 20), впливу валютного механізму на монетарну політику (розділ 22). Всі ці питання, безумовно, викличуть значний інтерес у тих фахівців, науковців і практиків, які цікавляться проблемами грошово-кредитної та валютно-курсової політики Національного банку України. А такий інтерес буде швидко зростати в міру посилення ринковості економіки і демократичності засад її регулювання.

Високий рівень перекладу та досконале наукове редагування забезпечують підручнику популярність — його зміст зрозумілий для широкого кола українських читачів, зокрема студентів. Цьому сприяє також вдало здійснена професором М.Савлуком "українізація" видання. У підготовленому ним заключному розділі висвітлено вітчизняний досвід розвитку грошової, фінансової системи та банківської справи в аспектах і стилістиці, характерних для підручника Габбарда щодо США. У численних наукових коментарях Михайло Савлук дав обґрунтовані пояснення, чому деякі події та явища української практики відрізнялися від зарубіжної, передусім американського досвіду. Така новація у підготовці перекладу іноземних книг, на мій погляд, цілком себе виправдала.

Новий підручник буде корисним для багатьох — як для студентів економічних спеціальностей, так і для науковців, викладачів, аспірантів, а також практиків — фахівців, які працюють над вирішенням проблем діяльності фінансового ринку, банківництва, монетарної політики. □

Олександр Сугоняко,
президент Асоціації українських банків.

Монети України

Про введення в обіг ювілейних монет "60 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років"

Національний банк України 28 квітня 2005 року ввів у обіг ювілейну монету номіналом 20 гривень "60 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років" та ювілейну обігову монету номіналом 1 гривня такого ж найменування. Монети випущено з нагоди 60-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років.

Монету номіналом 20 гривень виготовлено зі срібла. Категорія якості виготовлення — пруф, маса дорогоцінного металу в чистоті — 62.2 г, діаметр — 50.0 мм, тираж — 5 000 штук. Гурт монети — секторальне рифлення.

Обігову монету номіналом 1 гривня виготовлено з алюмінієвої бронзи. Категорія якості виготовлення — анциркулейтед, маса монети — 6.8 г, діаметр — 26 мм, тираж — 5 млн. штук. На гурті монети розміщено написи: **ОДНА ГРИВНЯ • 2005**, відокремлені один від одного крапками. По колу монети — опуклий рант. Зображення та написи на монеті — рельєфні.

На аверсі монети зі срібла зображено ключ журавлів, який зникає у хмарах, та розміщено напис — **УКРАЇНА** (вгорі), малий Державний герб України (праворуч), під ключем праворуч — рік карбування монети: **2005**, нижче — позначення металу, його проба — **Ag 925**, маса дорогоцінного металу в чистоті — **62.2** та логотип Монетного двору Національного банку України, унизу номінал — **20 / ГРИВЕНЬ**.

На аверсі монети з алюмінієвої бронзи угорі зображено малий Державний герб України, внизу — рік карбування: **2005**, в обрамленні давньоруського орнаменту написи: **УКРАЇНА / 1 / ГРИВНЯ**, а також логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі обох монет у частині сегмента, що обмежений трьома променями прожекторів, зображено солдатів, які повертаються з фронту. Ліворуч розміщено напис — **60 / РОКІВ / ПЕРЕМОГИ / У ВЕЛИКІЙ / ВІТЧИЗНЯНІЙ / ВІЙНІ / 1941—1945**; на монеті зі срібла під написом — голографічне зображення Ордена Вітчизняної війни.

Художники та скульптори монети номіналом 20 гривень — Святослав Іваненко (аверс), Володимир Атаманчук (реверс). Художники та скульптори монети номіналом 1 гривня — Володимир Дем'яненко (аверс), Володимир Атаманчук (реверс).

Ювілейні монети номіналами 20 та 1 гривня "60 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років" є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів. □

Монети України

Про введення в обіг ювілейної монети "Сергій Всехсвятський"

Національний банк України, продовжуючи серію "Видатні особистості України", 26 квітня 2005 року ввів у обіг ювілейну монету номіналом 2 гривні, присвячену 100-річчю від дня народження Сергія Костянтиновича Всехсвятського (1905—1984 рр.) — видатного українського вченого, астронома. Засновник факультету астрономії в Київському університеті (1939) Всехсвятський протягом 1939—1984 років відігравав значну роль у розвитку та пропагуванні астрономії не тільки в Україні, а й в усьому світі.

У 1960 році вчений висловив припущення про існування кільця навколо Юпітера, яке справді було виявлене в 1979 році. Він також довів існування "сонячного вітру", що викликає магнітні бурі, та розробив динамічну теорію "корони Сонця".

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості виготовлення — "спеціальний анциркулейтед", маса монети — 12.8 г, діаметр — 31.0 мм, тираж — 20 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі розміщено стилізоване зображення "сонячного вітру", півколом напис — **Україна** (ліворуч), під яким — рік карбування монети: **2005** та малий Державний герб України, унизу — **2/ГРИВНІ** та логотип Монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі ліворуч розміщено профільний портрет Всехсвятського на тлі зоряного неба і пролітаючої комети, праворуч — написи півколом: **СЕРГІЙ ВСЕХСВЯТСЬКИЙ**, **1905—1984**.

Художник — Микола Кочубей. Скульптори — Володимир Атаманчук, Святослав Іваненко.

Ювілейна монета "Сергій Всехсвятський" номіналом 2 гривні є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

□

Про введення в обіг пам'ятної монети "Скіфське золото"

Національний банк України, продовжуючи серію "Найменша золота монета", 26 квітня 2005 р. ввів у обіг пам'ятну монету номіналом 2 гривні "Скіфське золото", присвячену надзвичайно важливому етапу в історії розвитку ювелірного мистецтва на території України — скіфському періоду (VII—III ст. до н. е.). Це самобутнє мистецтво знайшло яскраве відображення в образах різноманітних тварин, відтворених на ювелірних виробах, які прикрашали військове спорядження, предмети культу, одяг тощо.

Монету виготовлено із золота 999.9 проби. Категорія якості виготовлення — "спеціальний анциркулейтед", маса дорогоцінного металу в чистоті — 1.24 г, діаметр — 13.92 мм, тираж — до 15 000 штук. Гурт монети — гладкий.

На аверсі в намистовому колі розміщено малий Державний герб України, над яким — рік карбування монети: **2005**; між намистовим колом і кантом — написи: **УКРАЇНА** (вгорі), **2 ГРИВНІ** (внизу), а також позначення металу, його проба — **Au 999.9** (ліворуч), маса дорогоцінного металу в чистоті — **1.24** та логотип Монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі зображено золоту бляшку у вигляді рельєфної профільної фігури скіфського вершника, знайдену в 1830 році під час археологічних розкопок кургану Куль-Оба поблизу міста Керч.

Художники — Володимир Дем'яненко (аверс), Борис Груденко (реверс). Скульптори — Володимир Дем'яненко, Роман Чайковський.

Пам'ятна монета "Скіфське золото" номіналом 2 гривні є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

□

Дослідження/

Розвиток і функціонування малих та середніх банків в Україні у контексті глобалізаційних і євроінтеграційних процесів

Ярослав Грудзевич

Проректор з наукової роботи Львівського банківського інституту Національного банку України. Кандидат економічних наук, доцент

Уляна Грудзевич

Доцент кафедри банківської справи Львівського банківського інституту Національного банку України. Кандидат економічних наук

В Україні постійно ведуться дискусії науковців, банкірів-практиків про те, як повинна розвиватися банківська система країни і чи залишиться в ній місце малим та середнім банкам. Автори статті відстоюють думку про необхідність існування та розвитку таких установ, досліджують їх конкретний позитивний вплив на розвиток економіки країни, регіону, малого й середнього бізнесу, доводять необхідність селективної політики Національного банку щодо діяльності банків цієї категорії.

Вивчення стану банківської системи України та аналіз тенденцій її розвитку дають підстави стверджувати, що за 14 років вона практично сформувалася як дворівнева, і в цілому відповідає вимогам перехідного періоду, ввібрала в себе досвід банківських систем країн із розвинутою ринковою економікою та враховує рекомендації Базельського комітету з регулювання банківської діяльності і нагляду за банками. Розробка Національним банком України нормативно-правової бази, запровадження ринкових принципів діяльності банків, широке використання зарубіжного та накопичення власного досвіду, організація ефективної системи банківського нагляду зробили банківську систему України важливою складовою фінансово-кредитної системи держави, яка в цілому є адекватною розвитку економіки України.

Водночас масова приватизація, підвищення рівня концентрації капіталу в усіх галузях економіки, розширення зовнішньоекономічних зв'язків ставлять усе нові, дедалі складніші завдання перед банківською системою.

За станом на 01.01.2005 р. в банківській системі України налічується 160 діючих банків, які згідно з класифікацією НБУ поділяються на чотири групи:

- найбільші банки (з активами понад 2.5 млрд. грн.) — 10 банків;
- великі банки (з активами понад 1.3 млрд. грн.) — 14 банків;
- середні банки (з активами понад 0.4 млрд. грн.) — 31 банк;
- малі банки (з активами до 0.4 млрд. грн.) — 105 банків [8].

Враховуючи, що кількість малих і середніх банків (136) становить 85% від усіх банків України, в останні роки дедалі гостріше постає проблема визначення місця, ролі та перспектив функціонування малих і середніх банків у контексті глобалізаційних та євроінтеграційних процесів. Зважаючи на те, що стратегічною метою України є вступ до Світової організації торгівлі і подальша євроінтеграція, дедалі актуальнішим стає вивчення досвіду країн, економіки яких наближаються до європейських стандартів загалом, і в банківсько-кредитному секторі зокрема.

Проблема визначення місця малих і середніх банків у банківській системі України, їх ролі у розвитку малого і середнього бізнесу, економіки регіону і держави в цілому, а також стратегічних напрямів їх діяльності тією чи іншою мірою досліджують вітчизняні науковці Ю.Прозоров, С.Циганов, О.Люта, В.Майборода, О.Філіповський, Б.Пшик, В.Коваленко, І.Івасів, банкіри-практики М.Могильницька, Ю.Яременко, О.Савченко та ряд інших. Проте в публікаціях названих авторів розкриваються тільки деякі аспекти функціонування зазначеного банківського сектору і більшість досліджень не має комплексного характеру.

Водночас слід зауважити, що проблема стратегії розвитку малих і середніх банків не є настільки простою, як видається на перший погляд. Вивча-

ючи її, вважаємо, треба спочатку відповісти на деякі запитання і визначитися з певними концептуальними засадами розвитку банківської системи.

Важливо було б якомога ширше вивчити розвиток малих і середніх банків в економічно розвинутих країнах світу, щоб знайти відповіді на низку питань:

1. Якою є зараз і якою повинна бути стратегія розвитку окремого малого чи середнього банку на банківському ринку в Україні і цієї групи банків у цілому;

2. Чи правомірно сьогодні, розглядаючи цю проблему, однаково підходити до малих і середніх банків і навіть разом вживати дане словосполучення;

3. Якою повинна бути позиція владних органів держави, а також Національного банку України щодо законодавчої і нормативно-правової підтримки малих і середніх банків;

4. Які кардинальні рішення слід прийняти, аби реалізувати норму Закону України "Про банки і банківську діяльність" щодо створення і функціонування кооперативних банків, які в переважній більшості країн Європи становлять саме групу малих банків?

Перелік таких питань можна було б продовжувати.

Проблема розвитку малих і середніх банків тією чи іншою мірою існує і вивчається в багатьох країнах, хоча має специфічний характер розвитку і різні шляхи вирішення. У більшості економічно розвинутих країн світу саме малі і середні банки стали надійною підвалиною банківської системи.

Малі банки вже за своєю суттю, як правило, націлені на роботу з малим та середнім бізнесом. А поле діяльності тут надзвичайно велике. В економічно розвинутих країнах світу малий і середній бізнес створює 40—60% ВВП. В Україні ж його внесок — лише 10% ВВП, і цікавим може бути таке порівняння: активи малих банків в Україні за станом на 01.01.2005 р. становлять 16 967 546 тис. грн., тобто 12.63% від активів усієї банківської системи.

Аналізуючи банківські системи економічно розвинутих країн світу, можна зробити висновок: незважаючи на те, що критерії поділу банків на малі, середні і великі в різних країнах суттєво відрізняються, все ж таки банківські установи, які відносять до малих і середніх, мають всюди багато в чому спільні характерні ознаки. А саме: у країнах із розвинутою ринковою економікою мережа середніх і малих банків є важливим елементом банківської системи. Так, у США їх частка становить понад 80% від загальної кількості кредитних закладів. Подібна ситуація в Німеччині (понад 65%) та інших країнах Європи. І хоч в останнє десятиріччя у багатьох економічно розвинутих країнах спостерігається тенденція до поступової консолідації банківських установ, що передусім стосується об'єднання малих і середніх банків, їх роль у банківській сфері продовжує залишатися значною. Це пов'язано з тим, що саме малі банки здебільшого обслуговують малий і середній бізнес, а також населення, тобто недостатньо привабливий для великих банківських установ сегмент ринку. В малому банку часто винаходять для своїх клієнтів нові й особливі програми, до яких у великих банках руки не доходять [1].

Ще одна важлива теза на підтримку існування малих і середніх банків — це те, що вони розвиваються переважно в межах одного населеного пункту чи регіону і там же надають банківські послуги з метою створення належних фінансово-економічних умов соціально-економічного розвитку конкретного регіону. Зокрема, вони:

- сприяють реалізації проектів, спрямованих на соціально-економічний розвиток регіону, оскільки, акумулюючи фінансові ресурси населення, інвестують їх у тому ж регіоні, чим роблять значний внесок в економічне зростання та функціонування його економіки;
- реалізуючи регіональні соціально-економічні проекти, вони сприяють зменшенню різниці у фінансових доходах регіонів та розбіжностей в економічному, соціальному і географічному аспектах їх розвитку (ринкового розшарування економіки);
- сприяють забезпеченню більшої зайнятості населення міста, регіону (опосередковано через розвиток малого і середнього бізнесу).

Важливим із позиції підтримки необхідності розвитку малих і середніх банків є також те, що конкуренція в рамках регіону між великими, середніми і малими банками відіграє надзвичайно велику роль для розвитку фінансово-кредитного ринку і далеко не завжди розмір банку є перевагою в такій конкурентній боротьбі. Тому великі банки апріорі повинні мати конкурентів у всіх регіонах своєї країни, щоб бути готовими продемонструвати таку ж конкурентоспроможність на міжнародних фінансово-кредитних ринках, а також на внутрішньому ринку у випадку активного розвитку банків з іноземним капіталом.

Захоплення ідеєю масового укрупнення фінансово-кредитних організацій, яка нерідко висловлюється деякими науковцями [2], може привести до посилення монополізації на фінансово-кредитних ринках, зменшувати міжбанківську конкуренцію, послаблення якої має низку негативних наслідків, а саме:

- зі скороченням кількості і зникненням малих банків знижується доступність банківського обслуговування щодо задоволення роздрібних потреб малого і середнього підприємництва;
- підвищується рівень концентрації (зменшення диверсифікації капіталу), що зумовлює підвищення цін і тарифів на операції та послуги банківського сектору регіону;
- ринкову нішу, яка виникає в результаті зникнення малих і середніх банків, автоматично заповнюватимуть небанківські інститути, зокрема кредитні спілки, які працюють під значно слабшим контролем з боку регулятивно-наглядових органів, а отже, менш надійні.

З огляду на зарубіжний досвід доцільно наголосити на деяких проблемах розвитку і функціонування банківської системи України, які стосуються малих і середніх банків.

Передусім слід звернути увагу на нераціональну структуру банківського сектору. Зі 160 банків, які функціонують у даний час в Україні, 89 (53.6% від загальної кількості банків в Україні) зосереджено в Києві, тоді як у десяти областях немає жодного місцевого банку — юридичної особи. Крім того, у даних областях набагато нижча концентрація філій банківських установ із інших регіонів. Усе це спричиняється до фінансового послаблення регіонів і призводить до того, що малі та середні підприємці з регіонів мають певні складнощі з отриманням кредитів (рішення про кредит, як правило, ухвалюють у головному офісі банку, тому що філії вбачають у регіонах перш за все ресурсну базу для головного офісу, а місцевих банків або немає, або їхніх ресурсів недостатньо). Отже, необхідність створення сприятливих умов для розвитку та ефективного функціонування малих і середніх банків в Україні зумовлена реальною ситуацією, яка склалася на вітчизняних фінансових ринках, зокрема регіональних; підвищеним попитом на фінансові ресурси з боку малого і середнього бізнесу; зацікавленістю регіональних і місцевих органів влади у створенні прозорих фінансових посередників, діяльність яких спрямовувалася б на задоволення

фінансових потреб конкретних територій і регіонів.

Малі й середні банки, на відміну від великих та зарубіжних, є суб'єктами місцевих фінансових ринків, а їхні послуги спрямовані на задоволення потреб вітчизняного малого і середнього бізнесу. Саме останній аспект особливо актуальний для активізації розвитку малого бізнесу в регіонах, оскільки нині суб'єкти цього бізнесу в Україні зосереджені в основному у великих містах. Водночас у регіонах, особливо у сільській місцевості, малий бізнес майже не розвивається.

Державна фінансова політика і зокрема політика Національного банку України повинна бути зорієнтованою на сприяння розвиткові малих і середніх банків. Теперішній курс НБУ на капіталізацію вітчизняних банків щодо розвитку малих і середніх банків має дещо однобокий характер. Аналіз функціонування банківських систем країн із розвинутою ринковою економікою, а також країн, економіки яких нещодавно отримали статус ринкових (Польща, Угорщина, Естонія, Литва), дає підстави говорити про необхідність диференційованого підходу до капіталізації банківської системи, формування значно меншого мінімального розміру статутного капіталу малих і середніх банків, ніж у найбільших і великих. Схема диференціації статутного капіталу, яка діє в даний час, є не зовсім досконалою. У вирішенні цього питання доцільно було б скористатися досвідом Польщі, де за станом на 01.07.2004 року функціонувало 598 кооперативних (так званих "сподельчих") банків, які діють виключно на рівні міста, гміни (району). Так от, капіталізаційні вимоги до цих банків становлять 300 тисяч євро. Спроба Центробанку Польщі перед вступом до Європейського Союзу підвищити вимоги до капіталу закінчилася безуспішно, оскільки проти цього рішуче виступили всі органи місцевого самоврядування. Мотив був один: кооперативні банки найактивніше підтримують розвиток регіональної економіки.

На нашу думку, для стимулювання розвитку малих і середніх банків в Україні доцільно було б:

- Національному банку України ефективніше застосовувати селективну політику щодо розвитку й діяльності малих і середніх банків з урахуванням регіональних особливостей розвитку економічної та соціальної сфери;
- розробити державну стратегію діяльності банківського сектору та створити відповідні стандарти у частині мікрокредитування, а також внести зміни до нормативно-законодавчої бази;
- щоб держава стимулювала створення умов максимального сприяння розвиткові малих і середніх банків на регіональному і місцевому рівнях.
- добитися реального зміцнення співпраці між малими, середніми банками регіону та органами місцевого самоврядування, надання останніми пріоритетної можливості банкам регіону обслуговувати місцеві бюджети, що могло б стати стратегічним фактором розвитку регіону.

Безумовно, Україні потрібні різні банки — спеціалізовані (інвестиційні, іпотечні) й універсальні, кооперативні, великі, середні і малі. І головним критерієм оцінки банку повинна бути не величина його активів, а його фінансова стійкість, повна прозорість і відкритість у тому фінансово-кредитному просторі, у тій ніші, яку він займає. □

Література

1. Яременко Ю. Чи потрібні Україні невеликі банки? // Вісник НБУ. — 2000. — № 12. — С. 30.

2. Прозоров Ю. Концентрація банківської системи України: подальші перспективи // Вісник НБУ. — 2003. — № 1. — С. 54—56.

3. Пшик Б.І. Вплив функціонування малих та середніх банків на розвиток економіки регіону // Регіональна економіка. — 2002. — № 4. — С. 172—178.

4. Грудзевич Я. Проблеми та можливі перспективи розвитку малих і середніх банків в Україні // Регіональна економіка. — 2002. — № 3. — С. 162—166.

5. Філіповський О. Малі банки в Україні: аналіз та перспективи // Регіональна економіка. — 2002. — № 4. — С. 166—171.

6. Коваленко В. Роль банківських формувань у розвитку малого і середнього бізнесу // Регіональна економіка. — 2002. — № 4. — С. 179—186.

7. Грудзевич У.Я., Грудзевич О.Я. Проблеми і перспективи гармонійного співіснування великих банків із середніми та малими банківськими установами в Україні // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Економічні проблеми ринкової трансформації України (Збірник наукових праць) / НАН України, Інститут регіональних досліджень. — Львів, 2003. — Вип. 1 (XXXIX). — С. 351—359.

8. Фабер С., Карчева Г. Фінансовий стан та основні проблеми в діяльності банків у 2004 році // Вісник НБУ. — 2005. — № 3. — С. 9—18.

9. Структура активів банків України за станом на 01.01.2005 р. // Вісник НБУ. — 2005. — № 3. — С. 48—53.

ОФІЦІЙНИЙ КУРС ГРИВНІ ЩОДО ІНОЗЕМНИХ ВАЛЮТ, ЯКИЙ ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ ОДИН РАЗ НА МІСЯЦЬ (за квітень 2005 року)*

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	100 BGL	100 левів (Болгарія)	349.4524
2	986 BRL	100 бразильських реалів	192.8707
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	115.2686
4	410 KRW	1000 вонів Республіки Корея	5.1595
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	3.3370
6	981 GEL	100 грузинських ларі	287.9389
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	67.7069
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	90.9699
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	121.5374
10	356 INR	1000 індійських рупій	120.8559
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.5958
12	368 IQD	100 іракських динарів	0.3618
13	196 CYP	100 кіпрських фунтів	1169.3652
14	417 KGS	100 киргизьких сомів	12.7893
15	414 KWD	100 кувейтських динарів	1808.4932
16	422 LBP	1000 ліванських фунтів	3.4880
17	434 LYD	100 лівійських динарів	420.2451

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
18	470 MTL	100 мальтійських лір	1587.6747
19	484 MXN	100 мексиканських нових песо	46.7949
20	496 MNT	10000 монгольських тугриків	43.9700
21	554 NZD	100 новозеландських доларів	374.1892
22	586 PKR	100 пакистанських рупій	8.8977
23	604 PEN	100 перуанських нових сол	161.9877
24	642 ROL	10000 румунських леїв	1.8635
25	705 SIT	100 словенських толарів	2.8515
26	682 SAR	100 саудівських ріялів	140.8138
27	760 SYP	100 сирійських фунтів	10.1145
28	901 TWD	100 нових тайванських доларів	16.7860
29	972 TJS	100 таджицьких сомоні	173.5336
30	952 XOF	1000 франків КФА	10.4388
31	152 CLP	1000 чилійських песо	8.9756
32	191 HRK	100 хорватських кун	91.9856
33	255	100 доларів США за розр. із Індією	422.4640

* Курс встановлено з 01.04.2005 року.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено співробітниками департаменту валютного регулювання Національного банку України.

Офіційний курс гривні який встановлюється Національним банком

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	01.04.2005 р.	02.04.2005 р.	03.04.2005 р.	04.04.2005 р.	05.04.2005 р.
1	036 AUD	100 австралійських доларів	408.3857	408.3857	408.3857	407.2564	405.4417
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	994.3021	994.3021	994.3021	996.5965	990.1157
3	031 AZM	10000 азербайджанських манатів	10.8833	10.8833	10.8833	10.8901	10.8864
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0245	0.0245	0.0245	0.0245	0.0245
5	208 DKK	100 датських крон	91.8957	91.8957	91.8957	91.8516	91.3008
6	840 USD	100 доларів США	528.0600	528.0600	528.0600	528.0600	527.9900
7	233 EEK	100 естонських крон	43.7524	43.7524	43.7524	43.7356	43.4733
8	352 ISK	100 ісландських крон	8.7052	8.7052	8.7052	8.7074	8.6728
9	124 CAD	100 канадських доларів	435.0111	435.0111	435.0111	434.8710	433.5030
10	398 KZT	100 казахстанських теньге	3.9839	3.9839	3.9839	3.9851	3.9954
11	428 LVL	100 латвійських латів	970.6985	970.6985	970.6985	974.2804	968.7890
12	440 LTL	100 литовських літів	197.7457	197.7457	197.7457	198.4367	197.0259
13	498 MDL	100 молдовських леїв	41.8541	41.8541	41.8541	41.8541	41.8535
14	578 NOK	100 норвезьких крон	83.4240	83.4240	83.4240	83.5037	82.9726
15	985 PLN	100 польських злотих	167.7597	167.7597	167.7597	167.4119	165.4488
16	643 RUB	10 російських рублів	1.8958	1.8958	1.8958	1.8938	1.8929
17	702 SGD	100 сінгапурських доларів	320.2400	320.2400	320.2400	319.0419	317.0253
18	703 SKK	100 словацьких крон	17.7021	17.7021	17.7021	17.6597	17.4929
19	792 TRL	10000 турецьких лір	389.5840	389.5840	389.5840	390.5673	387.2748
20	795 TMM	10000 туркменських манатів	10.1550	10.1550	10.1550	10.1550	10.1537
21	348 HUF	1000 угорських форинтів	27.6932	27.6932	27.6932	27.6770	27.4988
22	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4889	0.4889	0.4889	0.4889	0.4882
23	203 CZK	100 чеських крон	22.8535	22.8535	22.8535	22.7869	22.6585
24	752 SEK	100 шведських крон	74.8744	74.8744	74.8744	74.6358	74.0824
25	756 CHF	100 швейцарських франків	442.0619	442.0619	442.0619	440.7245	437.8561
26	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	63.8023	63.8023	63.8023	63.8023	63.7939
27	392 JPY	1000 японських єн	49.4494	49.4494	49.4494	49.2064	48.8726
28	978 EUR	100 євро	684.5770	684.5770	684.5770	684.3130	680.2095
29	960 XDR	100 СПЗ	797.8063	797.8063	797.8063	797.8063	794.2960

			16.04.2005 р.	17.04.2005 р.	18.04.2005 р.	19.04.2005 р.	20.04.2005 р.
1	036 AUD	100 австралійських доларів	405.9641	405.9641	402.9669	400.5192	398.0011
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	988.9472	988.9472	987.7416	990.7456	990.8806
3	031 AZM	10000 азербайджанських манатів	10.8752	10.8752	10.8408	10.8075	10.7520
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0244	0.0244	0.0243	0.0242	0.0241
5	208 DKK	100 датських крон	90.4249	90.4249	90.3838	90.8121	90.5007
6	840 USD	100 доларів США	525.6000	525.6000	523.5000	522.0000	519.0000
7	233 EEK	100 естонських крон	43.0649	43.0649	43.0534	43.2604	43.1079
8	352 ISK	100 ісландських крон	8.3013	8.3013	8.3196	8.2768	8.2376
9	124 CAD	100 канадських доларів	422.2983	422.2983	421.0249	418.0062	416.1222
10	398 KZT	100 казахстанських теньге	4.0291	4.0291	4.0130	3.9966	3.9513
11	428 LVL	100 латвійських латів	962.6374	962.6374	951.8182	957.7982	961.1111
12	440 LTL	100 литовських літів	195.8125	195.8125	194.2919	195.7402	195.6350
13	498 MDL	100 молдовських леїв	41.6736	41.6736	41.5071	41.3911	41.1510
14	578 NOK	100 норвезьких крон	81.7097	81.7097	81.8319	82.3452	82.1800
15	985 PLN	100 польських злотих	163.4769	163.4769	162.6167	161.4843	160.2805
16	643 RUB	10 російських рублів	1.8887	1.8887	1.8761	1.8762	1.8700
17	702 SGD	100 сінгапурських доларів	317.6145	317.6145	315.6700	315.2666	314.1265
18	703 SKK	100 словацьких крон	17.3263	17.3263	17.1645	17.0950	16.9364
19	792 TRL	10000 турецьких лір	385.6566	385.6566	378.9603	377.4269	377.0220
20	795 TMM	10000 туркменських манатів	10.1077	10.1077	10.0673	10.0385	9.9808
21	348 HUF	1000 угорських форинтів	27.2945	27.2945	27.1903	27.2418	26.9366
22	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.4851	0.4851	0.4831	0.4811	0.4783
23	203 CZK	100 чеських крон	22.4884	22.4884	22.3830	22.4206	22.1661
24	752 SEK	100 шведських крон	73.4969	73.4969	73.3932	73.7580	73.3104
25	756 CHF	100 швейцарських франків	433.4079	433.4079	433.7109	437.3723	436.5647
26	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	63.5051	63.5051	63.2514	63.0701	62.7077
27	392 JPY	1000 японських єн	48.6021	48.6021	48.4354	48.4869	48.3368
28	978 EUR	100 євро	673.8192	673.8192	673.6398	676.8774	674.4924
29	960 XDR	100 СПЗ	790.2333	790.2333	786.7732	789.5764	785.6102

щодо іноземних валют, України щоденно (за квітень 2005 року)

Офіційний курс

	06.04.2005 р.	07.04.2005 р.	08.04.2005 р.	09.04.2005 р.	10.04.2005 р.	11.04.2005 р.	12.04.2005 р.	13.04.2005 р.	14.04.2005 р.	15.04.2005 р.
	403.6014	403.6926	405.7920	405.7920	405.7920	404.1163	408.1469	408.5644	409.5444	405.9641
	988.6788	990.2416	991.6344	991.6344	991.6344	984.9268	995.6905	997.7459	994.7491	988.9472
	10.8931	10.8875	10.8914	10.8914	10.8914	10.8862	10.8886	10.8879	10.8755	10.8752
	0.0245	0.0245	0.0245	0.0245	0.0245	0.0245	0.0245	0.0244	0.0244	0.0244
	90.7859	91.0557	91.5052	91.5052	91.5052	90.6928	91.7483	91.7902	91.2432	90.4249
	527.9900	527.5000	527.4700	527.4700	527.4700	527.0000	526.9000	526.6500	526.0500	525.6000
	43.2270	43.3554	43.5653	43.5653	43.5653	43.1762	43.6799	43.7063	43.4447	43.0649
	8.6358	8.6131	8.6350	8.6350	8.6350	8.5818	8.5957	8.4983	8.3304	8.3013
	431.2665	431.8596	432.9033	432.9033	432.9033	428.9550	429.1091	426.8225	425.4095	422.2983
	4.0225	4.0187	4.0164	4.0164	4.0164	4.0183	4.0280	4.0310	4.0264	4.0291
	963.4854	966.1172	967.8349	967.8349	967.8349	961.6788	968.5662	971.6790	970.5720	962.6374
	196.0019	196.7036	197.4434	197.4434	197.4434	195.5691	197.3334	198.1750	197.9492	195.8125
	41.8518	41.8113	41.8146	41.8146	41.8146	41.7773	41.7826	41.7628	41.7152	41.6736
	82.8461	83.0617	83.5150	83.5150	83.5150	82.7539	83.6219	83.6418	82.9889	81.7097
	163.7783	164.3605	165.9282	165.9282	165.9282	164.3302	167.1866	167.6403	166.3107	163.4769
	1.8898	1.8925	1.8968	1.8968	1.8968	1.8903	1.8958	1.8968	1.8929	1.8887
	317.1059	317.3192	318.7810	318.7810	318.7810	317.3437	319.4550	319.7377	320.1440	317.6145
	17.3714	17.4320	17.5231	17.5231	17.5231	17.4002	17.6509	17.6890	17.5713	17.3263
	386.1577	388.4807	392.7910	392.7910	392.7910	389.7094	390.3821	391.5126	391.2749	385.6566
	10.1537	10.1442	10.1437	10.1437	10.1437	10.1346	10.1327	10.1279	10.1163	10.1077
	27.3341	27.4386	27.6643	27.6643	27.6643	27.4663	27.7969	27.8069	27.6158	27.2945
	0.4882	0.4877	0.4877	0.4877	0.4877	0.4872	0.4871	0.4860	0.4855	0.4851
	22.5489	22.6454	22.7535	22.7535	22.7535	22.5601	22.8599	22.8768	22.7254	22.4884
	73.7051	74.0476	74.5151	74.5151	74.5151	73.7536	74.5278	74.6746	74.2787	73.4969
	435.2070	437.4291	439.8590	439.8590	439.8590	435.7054	441.2435	441.3676	438.5843	433.4079
	63.7939	63.7347	63.7310	63.7310	63.7310	63.6743	63.6622	63.6320	63.5595	63.5051
	48.6027	48.5413	48.7450	48.7450	48.7450	48.4412	48.9011	48.8573	49.0060	48.6021
	676.3552	678.3650	681.6495	681.6495	681.6495	675.5613	683.4420	683.8550	679.7618	673.8192
	792.0880	793.7559	794.0692	794.0692	794.0692	791.0454	795.2907	795.8167	794.3159	790.2333

	21.04.2005 р.	22.04.2005 р.	23.04.2005 р.	24.04.2005 р.	25.04.2005 р.	26.04.2005 р.	27.04.2005 р.	28.04.2005 р.	29.04.2005 р.	30.04.2005 р.
	391.3150	390.8422	390.8422	390.8422	393.7212	393.5704	393.4581	391.7737	392.8048	392.8048
	967.2310	963.0215	963.0215	963.0215	967.1062	964.8317	962.4026	960.0647	962.2066	962.2066
	10.4685	10.4728	10.4728	10.4728	10.4794	10.4837	10.4902	10.4859	10.4968	10.4968
	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235
	88.4316	88.5211	88.5211	88.5211	88.6463	87.9021	88.0050	87.6115	87.5121	87.5121
	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000
	42.1161	42.1452	42.1452	42.1452	42.2065	41.8483	41.8967	41.6998	41.6514	41.6514
	8.0737	8.0664	8.0664	8.0664	8.1069	7.9764	7.9498	7.9220	7.9186	7.9186
	407.7308	406.4027	406.4027	406.4027	408.9599	407.1527	406.8648	404.7268	402.9820	402.9820
	3.8464	3.8473	3.8473	3.8473	3.8421	3.8421	3.8191	3.8462	3.8324	3.8324
	938.6617	940.4097	940.4097	940.4097	936.9202	935.1852	935.1852	931.7343	930.0184	930.0184
	191.0924	191.5273	191.5273	191.5273	190.7964	190.6380	190.0282	188.7850	189.0041	189.0041
	40.0425	40.0438	40.0438	40.0438	40.0454	40.0454	40.0495	40.0568	40.0686	40.0686
	80.4953	80.8520	80.8520	80.8520	80.9052	80.2922	80.6174	80.2830	80.0126	80.0126
	158.4950	158.1327	158.1327	158.1327	157.9121	155.7783	155.8807	154.6224	152.5807	152.5807
	1.8215	1.8226	1.8226	1.8226	1.8211	1.8201	1.8193	1.8162	1.8169	1.8169
	306.3858	305.8009	305.8009	305.8009	306.5870	306.7905	306.5565	306.4631	306.6835	306.6835
	16.6829	16.6796	16.6796	16.6796	16.6807	16.4518	16.5144	16.4679	16.3486	16.3486
	371.6720	370.1954	370.1954	370.1954	371.7985	369.5164	371.1587	367.3141	364.2220	364.2220
	9.7115	9.7115	9.7115	9.7115	9.7115	9.7115	9.7115	9.7115	9.7115	9.7115
	26.5469	26.5685	26.5685	26.5685	26.5057	26.1934	26.3026	26.1486	25.8520	25.8520
	0.4654	0.4654	0.4654	0.4654	0.4654	0.4644	0.4644	0.4644	0.4644	0.4644
	21.8167	21.8383	21.8383	21.8383	21.8108	21.5708	21.6729	21.5868	21.3533	21.3533
	71.6877	71.8450	71.8450	71.8450	72.0131	71.5430	71.6806	71.3828	71.2921	71.2921
	426.7970	427.4512	427.4512	427.4512	427.8513	424.0548	425.1787	422.7420	423.2659	423.2659
	61.0161	61.0161	61.0161	61.0161	61.0161	61.0161	61.0161	61.0161	61.0161	61.0161
	47.2383	47.0114	47.0114	47.0114	47.5236	47.6865	47.6618	47.5035	47.6983	47.6983
	658.9745	659.4290	659.4290	659.4290	660.3885	654.7830	655.5405	652.4600	651.7025	651.7025
	766.3196	766.8269	766.8269	766.8269	767.3804	765.6492	765.4519	763.6035	765.9744	765.9744

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено співробітниками департаменту валютного регулювання Національного банку України.

Пісня старого солдата.

Зброя пролетаріату.

Виставка в НБУ

Аура добра і любові

У банківській галереї центрального офісу Національного банку України відбулася виставка фотохудожника, багатолітнього автора нашого журналу Владислава Негребецького, присвячена 10-річчю виходу першого номера "Вісника НБУ"

Владислав Негребецький — за фахом журналіст. Він визнаний майстер фотопортрета. Талановитий, невтомний, працелюбний. Це у нього — від Бога. Через фотооб'єктив він бачить нас такими, якими ми не бачимо себе навіть у дзеркалі. Він щодня багато разів творить маленьке диво, невловимо вихоплюючи на плівку неповторні риси своїх героїв.

Із першого дня заснування "Вісника НБУ" Владислав крокує разом з ним, і читачі журналу знайомляться з авторами завдяки нашому фоторепортеру. Та й жодна подія у Національному банку не обходиться без його прискіпливого фотоока.

Владислав Негребецький.

"Разом нас багато, нас не подолати!"

Квіти Майдану.

Кажуть, у житті нічого випадкового не буває. Тож і персональна фотовиставка Владислава Негребецького, присвячена 10-річчю журналу "Вісник Національного банку України", теж не збіг, а закономірність. Бо перші свої кольорові фото він запропонував саме "Віснику НБУ". 10 років тому, коли деякі самозакохані "метри" правили за один слайд, "як за маму рідну", Негребецький ладен був знімати для нас навіть безплатно. Бо його, як і нас, теж захопила ідея створення першого повнокольорового банківського журналу. Мабуть, і сам не чекав, що журналістський ентузіазм і взаємовиручка зріднять його з "Вісником" на довгі роки.

Фоторепортера, як і вовка, ноги годують. Йому треба бути постійно в русі, в гущі подій, серед людей. Іншого життя для себе Владислав і не мислить. Такий невгамовний він був завжди: і коли працював на Львівщині в молодіжній газеті, і коли служив у Карелії, краса природи якої знайшла своє відображення на фото його першої персональної виставки, і в Київському державному університеті імені Тараса Шевченка, де він шліфував свою майстерність, і в районній

Хазяйка яблуневого саду.

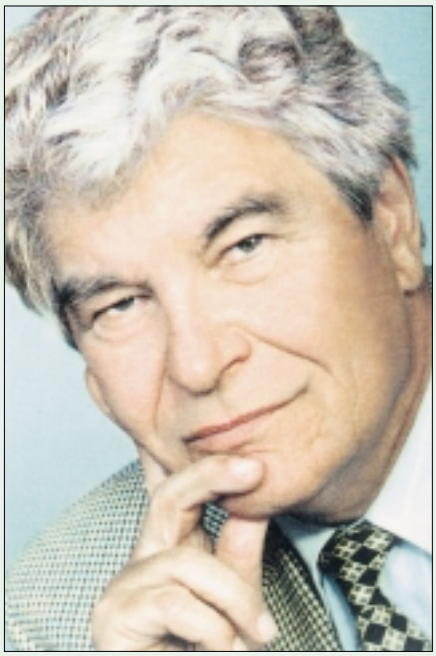

Вадим Гетьман.

Києво-Святошинській газеті "Новий день", якій віддав багато років життя, і в своєму захопленні бальними танцями, в яких досяг професійних вершин, ставши лауреатом не одного престижного конкурсу.

Але і без цієї розповіді знайомство з Владиславом може відбутися безпо-

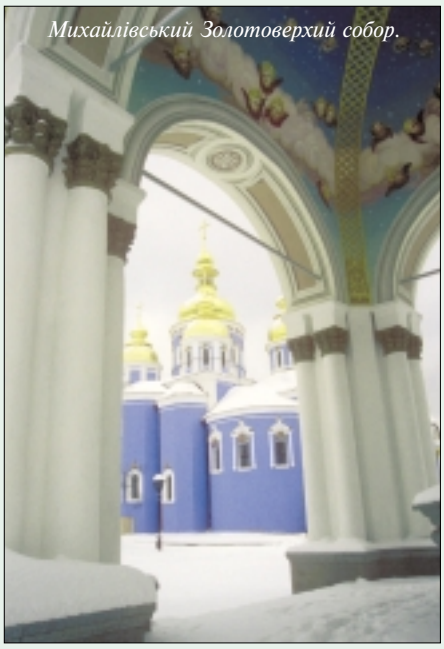

Михайлівський Золотоверхий собор.

Може, сьогодні прийде мама? (Бучанська школа-інтернат для дітей-сиріт).

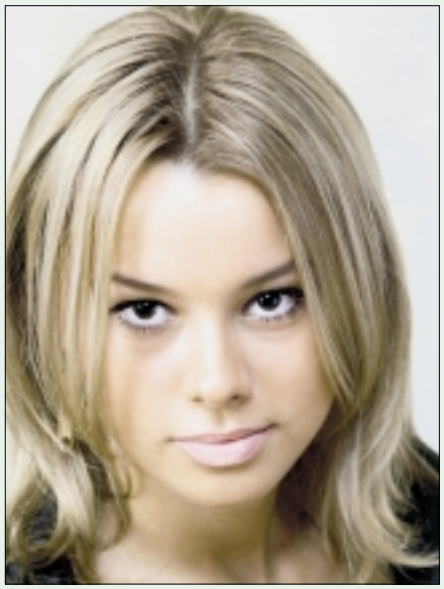

Погляд.

Сімейний стоматолог.

Перша сторінка долі.

“Думи мої, думи мої...”

середньо на виставці через його твори. Бо він — увесь у них, без останку. Його герої — люди різних характерів, світоглядів, доль. Але всіх їх об’єднує одна загальнолюдська світла риса — риса добра і любові. Їх очі випромінюють мудрість, а душі — закоханість у життя. Всі вони — професіонали, кожен неперевершений у своїй галузі. І кожного з них по-своєму неповторно побачив митець — банкірів Володимира Стельмаха, Вадима Гетьмана, Віктора Ющенка, Володимира Матвієнка, учених Бориса Патона і Миколу Амосова, артистів Богдана Бенюка і Валерія Леонтьєва, легендарних Валерія Лобановського і Яну Клочкову. Цю портретну галерею можна продовжувати і продовжувати. Творчість Негребецького полонить і жіночою красою, і красою природи, і рукотворною красою золотоверхих храмів, створюючи ауру добра, світла і любові.

Такий він, Владислав Негребецький, фоторепортер нашого банківського “Вісника”, людина надзвичайно багатогранна, щира і самовіддана не лише у стосунках із людьми, а й у всьому, до чого доторкається його добра душа. Бо він — Майстер. □

Милана Бойчук,
“Вісник НБУ”.
Фото ***Владислава Негребецького.***

Запрошення до танцю.

Кокетка.

Спеціально для "Вісника НБУ"

Основні макроекономічні показники розвитку України у квітні 2000–2005 років

Відсотки

Показники	Квітень 2000 р.	Квітень 2001 р.	Квітень 2002 р.	Квітень 2003 р.	Квітень 2004 р.	Квітень 2005 р.
Реальний ВВП (*до відповідного місяця попереднього року*)	105.2	110.8	105.0	107.4	113.3	103.9
Реальний ВВП (*кумулятивно*)	105.5	108.5	104.1	107.1	111.5	105.0
Темпи (зростання / зниження) промислового виробництва (*до попереднього місяця*)	96.1	98.4	100.6	102.7	98.0	96.2
Темпи (зростання / зниження) промислового виробництва (*кумулятивно*)	110.7	118.7	106.2	111.7	118.2	106.7
Індекс споживчих цін (*до попереднього місяця*)	101.7	101.5	101.4	100.7	100.7	100.7
Індекс споживчих цін (*до грудня попереднього року*)	112.1	104.3	100.3	104.5	102.9	105.1
Індекс цін виробників (*до попереднього місяця*)	102.0	100.2	101.2	100.3	103.3	102.5
Індекс цін виробників (*до грудня попереднього року*)	110.1	101.1	100.7	103.6	110.3	107.5

Темпи (зростання/зниження) промислового виробництва та індекс цін виробників у квітні 2000–2005 років (відсотки)

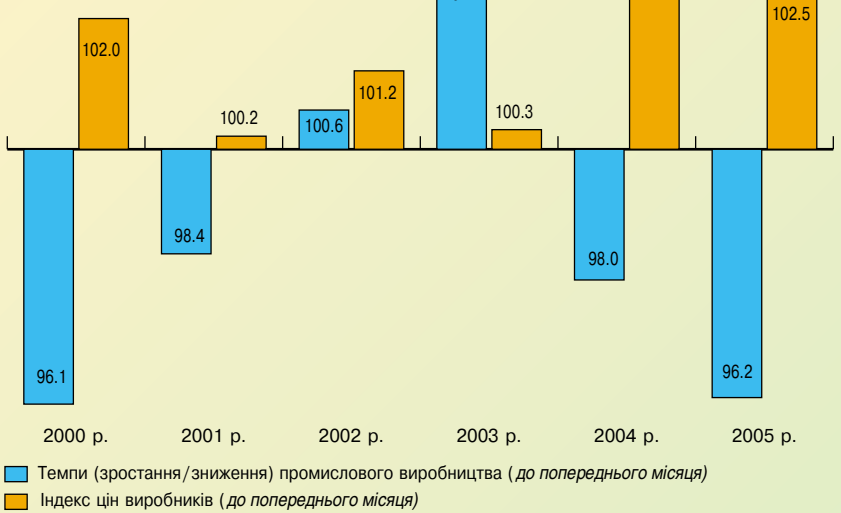

Реальний ВВП, індекс споживчих цін та цін виробників у квітні 2000–2005 років (відсотки)

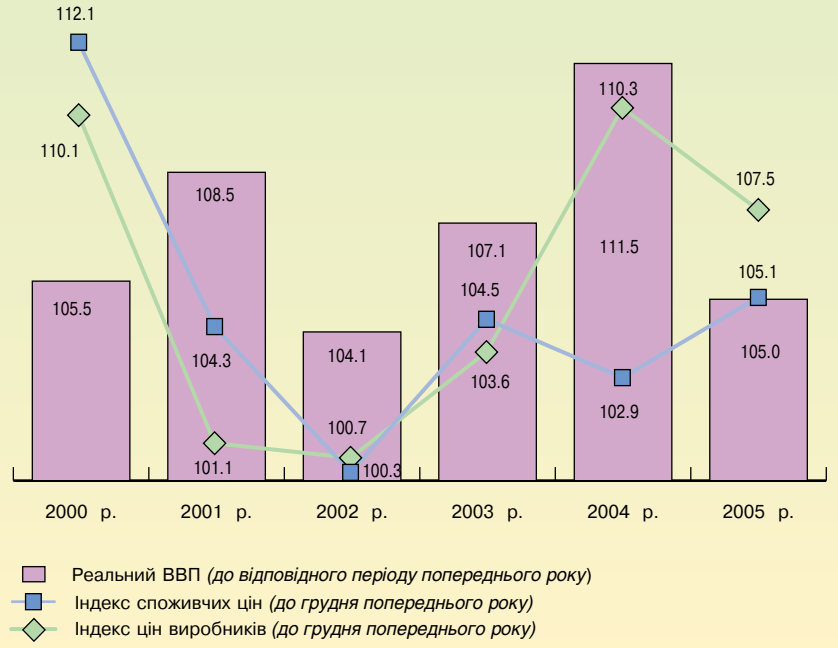

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками департаменту статистики та звітності Національного банку України.

Структура активів банків України

№ п/п	Назва банку	Грошові кошти і залишки в НБУ	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ та емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ та емітовані НБУ	Резерв під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються НБУ	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	Кошти в інших банках	Резерв під заборгованість інших банків	Цінні папери у торговому портфелі	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	Цінні папери в портфелі банку на продаж	Резерв під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Група I (кількість банків у групі — 10)											
1	ПРИВАТБАНК	2 275 881	75 434	75 434	0	2 627 148	2 683 881	56 733	0	747 626	748 341	715
2	"АВАЛЬ"	1 301 000	801 940	801 940	0	966 093	974 476	8 383	2 000	208 138	211 138	3 001
3	ПРОМІНВЕСТБАНК	1 995 053	0	0	0	979 938	1 030 427	50 489	0	126 711	127 562	850
4	УКРСОЦБАНК	1 521 871	718 101	718 101	0	1 149 455	1 151 937	2 482	2 960	279 008	344 418	65 410
5	УКРЕКСІМБАНК	544 837	366 656	366 656	0	1 233 894	1 243 948	10 055	0	62 355	139 487	77 132
6	УКРСИББАНК	730 814	66 026	66 026	0	650 663	653 090	2 427	0	388 337	388 363	26
7	ОЩАДБАНК	1 333 580	1 615 587	1 615 587	0	339 935	364 628	24 693	0	4 385	16 747	12 363
8	РАЙФФАЙЗЕНБАНК УКРАЇНА	456 981	2 759	2 759	0	213 957	214 736	779	0	38 115	40 905	2 790
9	"НАДРА"	414 966	72 691	72 691	0	571 104	582 204	11 100	0	52 625	53 604	979
10	БРОКБІЗНЕСБАНК	312 309	335 766	335 766	0	63 994	65 893	1 899	0	156 621	158 348	1 727
	Усього по групі	**10 887 293**	**4 054 959**	**4 054 959**	**0**	**8 796 181**	**8 965 221**	**169 040**	**4 960**	**2 063 921**	**2 228 913**	**164 992**
	Група II (кількість банків у групі — 14)											
11	УКРПРОМБАНК	157 097	18	18	0	142 937	143 026	89	0	8 150	8 150	0
12	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 709 663	13 299	13 299	0	37 392	38 968	1 576	22 484	56	56	0
13	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	432 973	168	168	0	248 744	250 028	1 283	0	278 035	279 210	1 174
14	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	303 242	80 251	82 837	2 586	700 905	722 858	21 953	0	22 790	22 790	0
15	"ФОРУМ"	125 216	0	0	0	487 771	493 589	5 818	1 352	25 416	25 476	59
16	"ХРЕЩАТИК"	183 559	137 654	137 654	0	697 729	698 584	855	0	32 890	32 915	25
17	ПРАВЕКС-БАНК	206 994	70 000	70 000	0	110 664	111 486	822	0	1 058	1 058	0
18	"ПІВДЕННИЙ"	352 226	0	0	0	78 610	78 857	247	0	14 704	15 047	343
19	УКРГАЗБАНК	150 547	0	0	0	228 660	234 690	6 030	0	104 170	105 206	1 036
20	ДОНГОРБАНК	90 343	171 203	172 003	800	268 714	269 052	338	0	227 345	232 394	5 049
21	КРЕДИТПРОМБАНК	181 854	17 927	17 927	0	329 322	330 972	1 650	0	39 647	39 647	0
22	КРЕДИТ БАНК (УКРАЇНА)	173 387	82 221	82 221	0	69 677	74 758	5 080	0	3 483	3 538	54
23	ВАБАНК	225 973	12 448	12 448	0	305 178	306 687	1 509	0	43 118	43 118	0
24	ЕКСПРЕС-БАНК	302 078	0	0	0	569 771	571 340	1 569	0	0	10	10
	Усього по групі	**4 595 153**	**585 189**	**588 575**	**3 386**	**4 276 074**	**4 324 895**	**48 821**	**23 836**	**800 862**	**808 614**	**7 752**
	Група III (кількість банків у групі — 31)											
25	"КРЕДИТ-ДНІПРО"	395 554	0	0	0	107 879	124 138	16 259	0	124 600	138 859	14 259
26	ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК	85 166	2	2	0	137 504	137 799	294	0	143 714	144 074	360
27	"МРІЯ"	185 975	9 900	9 900	0	95 637	95 936	299	0	13 333	13 366	33
28	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	77 059	300 137	300 137	0	161 215	161 739	524	0	0	0	0
29	ІНДУСТРІАЛБАНК	110 564	0	0	0	487 542	490 356	2 814	0	21 783	21 783	0
30	ТАС-КОМЕРЦБАНК	85 916	0	0	0	143 099	145 000	1 901	0	39 357	42 640	3 283
31	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	45 866	19 523	19 523	0	217 981	220 125	2 143	0	130 628	132 525	1 897
32	РОДОВІД БАНК	202 605	159	159	0	157 677	159 194	1 517	0	79 586	79 586	0
33	ІМЕКСБАНК	131 181	0	0	0	166 163	171 398	5 235	0	25	25	0
34	ХФБ БАНК УКРАЇНА	121 694	19 649	19 649	0	210 980	216 039	5 059	0	0	26	26
35	АЛЬФА-БАНК	40 258	0	0	0	158 759	172 084	13 325	0	43 524	43 531	6
36	"КИЇВ"	92 050	0	0	0	6 541	6 632	91	0	5 067	6 037	970
37	МТ-БАНК	114 001	2 988	2 988	0	167 612	173 340	5 728	0	9 415	13 750	4 336
38	ТАС-ІНВЕСТБАНК	24 528	0	0	0	370 431	371 587	1 156	0	2 148	3 001	853
39	ПРОКРЕДИТ БАНК	83 658	0	0	0	60 743	61 126	383	0	0	0	0
40	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	173 532	1	1	0	108 541	110 924	2 383	0	12 575	12 575	0
41	"ТАВРИКА"	92 409	0	0	0	74 343	76 260	1 916	0	23 775	24 126	351
42	МЕГАБАНК	49 255	3 928	3 928	0	102 142	104 004	1 862	0	47 926	48 457	531
43	"НРБ-УКРАЇНА"	23 749	0	0	0	100 870	112 218	11 348	0	84 204	84 204	0
44	УКРІНБАНК	109 511	927	927	0	39 891	40 033	143	0	3 119	3 226	107
45	ЗАХІДІНКОМБАНК	58 006	0	0	0	69 482	77 120	7 639	0	0	0	0
46	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	28 726	0	0	0	131 181	141 781	10 600	0	8 078	8 082	4

за станом на 01.04.2005 р.

Тис. грн.

Чисті кредити та заборгованість клієнтів	Кредити та заборгованість клієнтів	Резерви під заборгованість за кредитами	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	Цінні папери в портфелі банку до погашення	Резерв під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Основні засоби та нематеріальні активи	Чисті нараховані доходи до отримання	Нараховані доходи до отримання	Резерв під заборгованість за нарахованими доходами	Інші активи за вирахуванням резервів	Інші активи	Резерв під дебіторську заборгованість	Усього активів
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
9 518 430	10 804 059	1 285 629	0	2	2	122 273	749 348	249 845	304 137	54 292	256 533	281 786	25 253	16 622 519
8 410 569	8 901 986	491 416	5 742	7 616	1 873	35 132	913 253	19 434	37 654	18 220	473 926	482 946	9 019	13 137 228
7 989 478	8 434 069	444 591	3 074	4 078	1 003	23 662	723 547	18 366	23 351	4 985	62 520	76 986	14 466	11 922 350
4 266 629	4 452 722	186 094	0	4 063	4 063	2 729	876 199	59 341	82 155	22 814	74 462	78 343	3 881	8 950 755
3 696 096	4 125 604	429 508	0	0	0	0	410 393	63 550	73 182	9 632	66 050	67 040	990	6 443 831
3 731 942	4 057 231	325 289	0	0	0	21 883	446 972	72 825	82 005	9 181	83 504	94 173	10 670	6 192 965
1 484 130	1 794 004	309 875	0	753	753	10 816	484 979	36 560	75 769	39 209	47 935	130 697	82 762	5 357 906
3 536 193	3 779 134	242 941	125 289	130 199	4 911	0	49 474	19 639	19 946	307	12 907	12 977	70	4 455 313
2 690 122	2 839 535	149 413	0	0	0	3 268	121 031	69 857	91 067	21 210	64 928	67 686	2 758	4 060 592
1 794 811	1 856 239	61 428	0	761	761	22	201 878	49 788	61 222	11 435	32 607	60 762	28 155	2 947 797
47 118 400	**51 044 583**	**3 926 183**	**134 106**	**147 472**	**13 366**	**219 786**	**4 977 074**	**659 204**	**850 488**	**191 285**	**1 175 373**	**1 353 397**	**178 024**	**80 091 257**
2 567 189	2 712 036	144 847	0	0	0	0	70 394	34 731	35 019	288	6 865	7 698	833	2 987 380
1 049 878	1 050 330	452	0	0	0	0	7 128	7 413	8 744	1 330	1 907	1 929	22	2 849 220
1 705 021	1 761 961	56 940	203	264	61	0	66 509	18 613	19 805	1 191	93 086	93 391	306	2 843 354
951 458	983 419	31 961	0	0	0	0	272 036	5 975	6 059	85	55 158	59 129	3 972	2 391 814
1 505 945	1 584 486	78 541	0	0	0	44	50 155	31 637	31 911	274	21 450	21 483	33	2 248 987
743 073	751 101	8 027	0	0	0	0	50 580	12 017	12 705	688	44 263	49 898	5 634	1 901 766
1 085 163	1 129 320	44 157	0	0	0	0	165 161	14 493	16 237	1 744	40 467	41 260	793	1 694 000
1 150 948	1 271 071	120 123	0	0	0	0	59 587	12 320	14 821	2 501	7 898	8 912	1 014	1 676 293
1 043 523	1 090 070	46 546	0	0	0	150	101 200	12 170	19 078	6 907	18 680	20 245	1 565	1 659 099
768 137	820 145	52 008	0	0	0	0	68 897	6 264	6 304	41	4 685	4 695	10	1 605 588
906 851	997 381	90 530	0	0	0	0	85 562	5 572	7 710	2 139	15 714	16 541	826	1 582 449
1 043 903	1 088 530	44 628	14 572	15 384	812	0	95 062	3 542	13 279	9 736	31 614	42 841	11 227	1 517 462
752 870	762 579	9 709	0	0	0	3 750	63 988	5 292	8 733	3 441	64 079	64 179	100	1 476 696
508 186	515 674	7 487	0	0	0	2 737	73 315	8 643	8 833	190	8 537	8 541	4	1 473 268
15 782 145	**16 518 102**	**735 957**	**14 775**	**15 648**	**873**	**6 682**	**1 229 576**	**178 681**	**209 237**	**30 556**	**414 404**	**440 743**	**26 339**	**27 907 376**
876 874	964 397	87 522	0	0	0	16 611	18 775	15 016	21 009	5 994	6 121	6 152	31	1 561 430
839 049	863 837	24 788	0	20	20	0	115 618	16 830	21 763	4 933	120 052	121 012	960	1 457 935
1 000 426	1 015 855	15 429	0	0	0	0	59 292	4 189	5 036	847	11 467	11 476	9	1 380 219
608 772	637 736	28 964	0	0	0	0	31 888	7 238	7 238	1	923	954	31	1 187 232
332 478	348 203	15 725	106 034	107 800	1 766	0	15 219	3 818	3 904	86	5 415	5 431	17	1 082 852
729 865	821 959	92 094	0	0	0	0	38 936	12 181	14 928	2 747	16 133	17 988	1 856	1 065 487
555 305	570 156	14 851	199	1 890	1 691	0	32 226	8 599	9 150	550	46 960	47 523	563	1 057 288
451 458	464 977	13 519	40 000	40 000	0	0	80 307	5 117	5 602	485	2 828	3 005	177	1 019 736
555 098	566 071	10 974	0	0	0	0	138 770	1 276	2 103	828	9 852	10 151	299	1 002 364
629 718	640 976	11 258	0	0	0	0	4 357	3 954	4 057	103	1 422	1 438	17	991 775
578 985	612 514	33 529	0	0	0	0	118 787	5 554	5 558	5	1 432	2 018	586	947 297
692 708	712 549	19 840	0	36	36	0	85 580	24 603	26 614	2 011	18 755	18 832	76	925 305
401 723	452 659	50 936	0	0	0	6 599	78 494	5 931	6 174	243	10 420	10 893	473	797 183
375 458	419 819	44 361	0	0	0	0	2 060	9 199	9 211	12	1 814	1 814	0	785 639
571 513	590 123	18 610	0	0	0	0	44 052	5 506	5 916	410	7 650	7 828	178	773 121
341 330	421 753	80 423	0	0	0	0	49 687	2 579	3 069	490	10 689	10 696	7	698 934
451 415	506 207	54 792	0	0	0	0	4 397	7 825	8 123	298	514	517	4	654 678
366 963	372 364	5 401	0	0	0	14 190	44 444	4 154	5 487	1 332	9 373	9 376	3	642 376
406 080	439 927	33 848	0	0	0	2 898	1 926	10 763	11 088	324	9 505	9 557	52	639 996
377 107	397 273	20 166	0	67	67	0	87 885	6 655	11 118	4 463	10 697	12 608	1 910	635 791
411 604	459 193	47 589	0	0	0	0	14 337	815	1 439	624	15 131	15 659	528	569 375
349 244	383 382	34 138	0	0	0	0	8 749	1 472	1 530	58	25 581	25 590	9	553 032

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
47	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	93 557	0	0	0	42 272	42 746	474	0	935	935	0
48	ЕКСПОБАНК	59 875	0	0	0	49 024	49 081	57	0	1 014	1 017	3
49	ФАКТОРІАЛ-БАНК	19 506	0	0	0	71 053	71 300	247	0	127 650	127 819	169
50	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	53 732	0	0	0	57 793	57 914	121	0	49 463	50 965	1 502
51	“КИЇВСЬКА РУСЬ”	34 508	0	0	0	29 794	29 996	201	0	5 406	5 729	322
52	“ДНІСТЕР”	43 227	9	9	0	28 946	29 406	459	0	16 577	16 601	25
53	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	57 959	0	0	0	74 036	74 461	425	0	5 550	5 633	83
54	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК	2 892	0	0	0	6 695	6 730	34	0	6 306	10 405	4 099
55	“НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ”	37 877	0	0	0	33 023	34 483	1 459	0	39 798	40 603	806
	Усього по групі	**2 734 396**	**357 222**	**357 222**	**0**	**3 668 852**	**3 764 949**	**96 097**	**0**	**1 045 555**	**1 079 581**	**34 026**
	Група IV (кількість банків у групі — 106)											
56	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	88 576	0	0	0	102 038	105 218	3 180	0	0	9	9
57	“АЖІО”	41 618	950	950	0	79 931	80 703	772	0	7 097	7 255	158
58	ПОЛТАВА БАНК	30 377	0	0	0	32 982	33 009	27	0	18 033	19 451	1 418
59	ІНТЕРКОНТИНЕНТБАНК	14 902	0	0	0	42 162	42 315	153	0	31 897	31 897	0
60	“АРКАДА”	113 779	0	0	0	4 350	4 350	0	0	6 153	6 208	55
61	ІНПРОМБАНК	35 841	0	0	0	12 542	12 542	0	0	3 003	3 003	0
62	ЕНЕРГОБАНК	82 155	0	0	0	49 948	49 963	15	0	57 722	58 072	350
63	“ДІАМАНТ”	60 060	0	0	0	32 883	32 989	106	0	12 491	16 947	4 456
64	“БАЗИС”	30 278	0	0	0	26 878	26 987	108	0	13 254	13 308	54
65	ЕЛЕКТРОН БАНК	28 145	0	0	0	29 416	29 608	192	0	1 024	1 031	7
66	МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	37 756	12 642	12 642	0	16 942	16 943	2	0	31	91	60
67	ТРАНСБАНК	48 697	20 500	20 500	0	4 904	4 965	62	0	6 499	6 809	310
68	“ЗОЛОТІ ВОРОТА”	32 067	0	0	0	12 492	12 554	62	0	10 010	10 010	0
69	“УНІВЕРСАЛЬНИЙ”	35 771	0	0	0	37 675	37 715	40	8 189	12	12	0
70	“ЄВРОПЕЙСЬКИЙ”	28 393	0	0	0	22 995	23 435	440	0	22 388	22 388	0
71	“ПРИВАТІНВЕСТ”	15 248	0	0	0	112 180	112 186	6	0	8 295	8 295	0
72	МІСТО-БАНК	11 772	0	0	0	42 323	42 451	128	0	11 755	14 129	2 375
73	“НОВИЙ”	37 282	0	0	0	117 346	117 434	88	0	33 088	34 436	1 348
74	АВТОЗАЗБАНК	15 618	0	0	0	29 843	30 289	447	2 800	19 410	20 081	671
75	АГРОБАНК	36 312	0	0	0	9 480	9 510	30	0	989	989	0
76	АКТИВ БАНК	80 803	4 309	4 350	41	32 039	32 041	2	0	8 942	8 942	0
77	“МЕРКУРІЙ”	28 102	0	0	0	19 698	19 753	55	0	5 821	5 874	53
78	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	16 176	0	0	0	40 350	40 414	64	0	31 500	31 947	447
79	УКРГАЗПРОМБАНК	28 535	0	0	0	100 759	114 692	13 933	0	203	236	33
80	ЛЕГБАНК	21 887	0	0	0	13 291	14 394	1 104	0	28 993	28 998	5
81	“КАПІТАЛ”	18 817	2 551	2 551	0	65 981	66 035	54	0	15 246	16 183	936
82	“НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ”	34 712	0	0	0	18 312	18 312	0	0	0	0	0
83	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	16 219	0	0	0	51 279	51 420	141	5 312	7 329	7 558	229
84	УКРКОМУНБАНК	58 269	0	0	0	15 421	15 429	7	0	2 194	2 194	0
85	“СИНТЕЗ”	37 177	0	0	0	19 049	19 369	320	0	0	104	104
86	ФОРТУНА БАНК	12 391	0	0	0	17 616	17 736	120	0	0	0	0
87	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	10 979	0	0	0	30 896	30 939	42	0	47 681	48 375	693
88	ПРОМЕКОНОМБАНК	17 922	0	0	0	45 952	46 315	364	0	31 539	31 539	0
89	АРТЕМ БАНК	17 716	0	0	0	159 925	161 918	1 994	5 700	124	145	21
90	“МЕТАЛУРГ”	18 173	0	0	0	14 266	14 533	267	0	9 093	9 197	104
91	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	10 166	0	0	0	12 552	12 827	275	0	26 449	26 449	0
92	“ЮНЕКС”	110 221	0	0	0	15 778	15 778	0	0	30 163	30 163	0
93	ІНТЕРБАНК	13 062	0	0	0	22 933	23 075	142	0	43 625	43 703	78
94	ОБ’ЄДНАНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	12 160	0	0	0	22 330	24 057	1 727	0	41 976	45 247	3 271
95	ПІВДЕНКОМБАНК	33 821	0	0	0	24 216	24 256	40	0	12 574	12 603	28
96	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	57 996	0	0	0	6 179	6 202	23	0	13 396	15 868	2 471
97	“ГРАНТ”	17 556	0	0	0	5 347	5 365	18	0	4 389	4 517	128
98	“ДЕМАРК”	12 561	0	0	0	7 261	7 472	211	0	1 487	1 529	42
99	“КЛІРИНГОВИЙ ДІМ”	2 249	2 440	2 440	0	24 316	24 432	116	0	11 746	11 835	89
100	РЕАЛ БАНК	10 970	0	0	0	69 565	70 213	648	0	18 721	18 787	66
101	“ДОНКРЕДИТІНВЕСТ”	31 726	0	0	0	5 511	5 654	143	0	15	2 040	2 025
102	“УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ”	32 572	0	0	0	6 162	6 162	0	0	9 287	9 288	1
103	“ІНТЕГРАЛ”	6 588	0	0	0	23 681	25 543	1 862	0	22 729	22 816	86
104	“ПРИКАРПАТТЯ”	9 693	0	0	0	29 822	29 826	5	0	1 298	1 304	5
105	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	9 061	900	900	0	39 651	39 697	46	0	22 896	23 249	353

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
380 426	386 498	6 073	0	0	0	0	3 447	1 409	1 409	0	7 958	8 693	735	530 004
360 730	379 431	18 701	0	0	0	0	51 059	2 739	3 649	910	2 653	2 800	147	527 094
213 981	229 297	15 316	0	0	0	0	49 882	2 146	4 392	2 247	29 988	30 038	50	514 206
264 987	303 215	38 228	4 535	4 755	220	5	46 567	7 561	13 343	5 782	2 275	2 686	410	486 918
319 047	346 794	27 746	0	0	0	0	30 158	8 111	8 907	796	1 773	1 794	20	428 797
282 325	302 153	19 829	896	896	0	0	44 104	2 649	3 687	1 038	6 431	6 482	51	425 164
235 923	240 256	4 333	3 502	4 377	875	0	13 211	1 806	3 280	1 474	4 696	4 749	53	396 683
330 913	359 860	28 947	0	0	0	0	9 281	21 709	27 554	5 845	5 227	5 227	0	383 024
229 315	237 238	7 924	477	710	232	0	10 230	4 989	6 355	1 366	829	830	2	356 537
14 520 819	**15 446 672**	**925 853**	**155 643**	**160 551**	**4 908**	**40 303**	**1 333 725**	**216 393**	**262 693**	**46 301**	**404 562**	**413 814**	**9 252**	**24 477 471**
207 686	215 483	7 797	0	0	0	0	6 132	66	654	588	10 695	10 727	32	415 193
211 025	218 426	7 400	100	105	5	99	60 745	1 362	1 546	184	2 021	2 059	38	404 948
273 088	284 760	11 672	0	0	0	0	32 501	949	2 808	1 859	15 152	16 413	1 260	403 081
287 713	299 047	11 334	1 470	1 470	0	0	7 265	5 387	7 525	2 138	11 066	11 078	11	401 863
198 361	202 208	3 847	0	0	0	10 818	25 469	8 490	8 536	46	16 479	16 537	57	383 898
259 625	266 521	6 896	0	0	0	0	55 370	2 315	2 686	371	7 891	7 896	5	376 586
124 643	134 761	10 117	689	727	38	0	45 258	2 261	2 571	311	5 790	6 228	438	368 466
237 039	280 406	43 367	0	0	0	0	19 976	287	377	90	2 340	2 670	330	365 077
219 130	220 522	1 391	2 799	2 982	182	0	48 105	5 013	5 374	361	4 071	4 626	555	349 529
205 557	209 747	4 190	0	0	0	448	81 437	1 100	3 054	1 954	1 616	1 616	0	348 743
217 828	220 933	3 106	268	286	18	3 453	35 707	6 506	7 172	666	6 538	6 607	69	337 672
231 325	244 141	12 816	0	1	1	0	13 522	3 538	3 990	452	4 814	4 842	28	333 798
251 677	257 200	5 523	0	0	0	0	6 982	5 438	6 284	846	13 019	13 021	2	331 686
201 081	216 613	15 532	0	0	0	0	38 078	3 578	4 058	479	1 923	1 940	17	326 308
157 976	179 175	21 199	0	2 266	2 266	0	26 703	2 402	3 251	849	60 187	60 767	580	321 044
170 389	183 459	13 070	0	0	0	0	7 254	1 875	2 918	1 043	3 191	3 357	167	318 432
209 447	229 564	20 116	0	0	0	487	20 314	8 210	8 517	307	11 464	11 464	0	315 772
108 034	116 497	8 463	0	0	0	0	17 166	505	2 376	1 871	2 279	2 279	0	315 699
218 626	227 227	8 601	0	0	0	0	23 018	1 638	2 770	1 132	1 681	1 733	52	312 634
241 449	245 717	4 268	0	0	0	0	11 081	3 691	4 103	411	3 795	3 854	59	306 796
149 830	154 433	4 603	0	0	0	0	6 692	2 268	2 277	9	868	883	16	285 750
199 363	201 068	1 706	0	0	0	0	22 574	1 640	1 673	33	4 022	4 024	2	281 219
173 068	179 196	6 128	0	0	0	0	2 939	3 335	4 383	1 048	4 597	4 662	66	271 963
111 391	133 729	22 338	0	0	0	0	27 088	2 436	2 436	0	393	522	128	270 805
170 396	186 027	15 631	0	0	0	0	9 945	6 494	7 676	1 182	18 256	20 615	2 359	269 263
149 940	156 899	6 959	0	0	0	256	9 359	2 933	4 386	1 453	1 867	2 153	286	266 949
197 877	208 215	10 338	0	0	0	0	6 458	149	1 230	1 081	1 520	1 664	144	259 028
142 974	145 993	3 018	0	0	0	0	16 675	2 308	2 483	175	8 438	8 465	27	250 534
109 126	120 661	11 534	0	0	0	0	36 865	1 713	2 117	404	16 768	16 773	5	240 357
160 778	163 846	3 068	0	0	0	0	9 284	2 372	2 777	405	1 409	1 443	35	230 068
170 547	176 842	6 295	0	0	0	0	19 608	1 044	1 044	0	915	915	0	222 122
104 240	110 721	6 482	555	718	164	0	24 951	1 976	2 375	399	496	1 389	893	221 773
119 951	129 208	9 257	0	0	0	0	2 221	1 130	3 378	2 248	1 775	1 903	128	220 490
30 083	30 964	880	2 310	2 310	0	0	2 829	497	531	34	1 035	1 035	0	220 220
144 583	168 822	24 239	0	31	31	1 318	17 286	3 915	4 662	748	1 806	1 816	10	210 441
114 480	117 720	3 240	0	0	0	81	25 515	10 014	10 294	280	11 133	11 201	68	210 389
38 389	38 946	557	0	0	0	0	12 314	28	3 546	3 518	1 629	1 865	236	208 522
83 085	84 360	1 276	0	0	0	0	36 727	1 206	1 212	6	1 173	1 179	6	201 811
82 329	87 727	5 398	0	4	4	0	24 039	7 992	10 189	2 197	7 748	8 531	784	198 574
115 013	126 035	11 022	0	0	0	0	8 464	3 643	4 251	608	303	450	148	198 033
105 230	110 206	4 976	0	0	0	0	2 691	3 165	3 557	392	8 229	10 239	2 011	196 887
145 763	149 249	3 486	0	0	0	0	19 091	844	1 156	313	2 651	2 654	2	195 641
150 623	171 634	21 011	0	0	0	0	17 375	1 779	3 976	2 197	389	395	6	191 474
139 645	145 521	5 876	1 058	2 115	1 058	0	4 500	3 341	4 705	1 364	1 317	1 421	103	190 612
81 193	81 906	712	0	0	0	32	4 877	199	226	27	2 525	2 870	345	188 082
115 662	142 689	27 027	0	0	0	0	31 955	1 177	1 348	171	698	698	0	186 743
134 536	136 642	2 106	0	0	0	0	3 352	241	252	11	328	336	8	186 477
114 552	140 344	25 792	0	0	0	0	1 593	366	1 545	1 179	12 385	12 388	3	181 895
110 989	112 459	1 471	0	0	0	0	27 872	1 293	1 410	117	718	718	0	181 685
89 954	93 103	3 148	0	0	0	0	4 874	1 286	1 554	268	12 641	12 641	0	181 262

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
106	ІКАР-БАНК	39 843	0	0	0	8 284	8 287	3	0	125	126	1
107	"ПРИЧОРНОМОР'Я"	22 043	0	0	0	7 121	8 181	1 060	0	6 898	7 968	1 070
108	АВТОКРАЗБАНК	14 712	0	0	0	3 457	5 459	2 002	0	22 541	23 485	944
109	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	16 108	0	0	0	20 866	23 315	2 448	0	1 111	1 255	144
110	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК	11 939	0	0	0	31 067	31 206	139	0	16 815	16 815	0
111	"УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	21 078	0	0	0	4 154	4 156	1	0	0	30	30
112	"ГАРАНТ"	8 061	0	0	0	2 296	3 842	1 546	0	5 077	5 377	300
113	ПОЛІКОМБАНК	11 906	0	0	0	708	725	16	0	2 435	2 669	234
114	"МУНІЦИПАЛЬНИЙ"	10 429	0	0	0	20 595	20 611	15	0	2 627	3 116	490
115	КООПІНВЕСТБАНК	10 373	0	0	0	13 014	13 026	12	0	0	0	0
116	ФІНБАНК	9 740	0	0	0	2 780	2 780	0	0	0	0	0
117	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	18 253	0	0	0	16 184	16 339	155	0	22 232	22 340	108
118	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	20 292	0	0	0	3 944	4 000	56	0	197	222	25
119	"СТОЛИЦЯ"	54 232	0	0	0	13 218	13 376	158	0	0	0	0
120	"АНТАРЕС"	20 732	0	0	0	5 372	6 872	1 500	0	10 054	10 054	0
121	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	16 252	0	0	0	15 234	18 440	3 206	0	4 204	4 518	314
122	СОЦКОМБАНК	13 971	0	0	0	10 315	10 315	0	0	0	0	0
123	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	4 803	0	0	0	53 699	54 719	1 020	0	0	0	0
124	БАНК "ПЕРСПЕКТИВА"	56 700	0	0	0	2 258	2 798	540	1 000	0	0	0
125	"ПОРТО-ФРАНКО"	13 630	0	0	0	22 831	22 831	0	5 132	9 142	9 142	0
126	КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК	12 934	0	0	0	459	459	0	0	0	0	0
127	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	10 721	0	0	0	16 063	16 155	92	0	737	738	1
128	ІНВЕСТБАНК	5 477	0	0	0	8 765	8 777	13	0	0	0	0
129	"КАМБІО"	10 424	0	0	0	7 635	7 650	15	0	0	0	0
130	"МОРСЬКИЙ"	10 786	0	0	0	5 024	5 025	2	0	6 279	6 418	139
131	ДІАЛОГБАНК	6 580	0	0	0	8 302	8 302	0	0	5 419	5 764	345
132	РЕГІОН БАНК	7 757	0	0	0	6 103	6 943	840	0	30	92	63
133	"УКООПСПІЛКА"	12 348	0	0	0	1 217	1 217	0	0	25	25	1
134	"ЛЬВІВ"	6 702	0	0	0	3 148	3 148	0	310	0	15	15
135	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	3 924	0	0	0	20 247	20 981	734	0	0	0	0
136	"ДАНІЄЛЬ"	5 243	0	0	0	9 588	9 674	86	0	9 050	9 050	0
137	"ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА"	8 591	0	0	0	29 079	29 079	0	0	10 118	10 482	364
138	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	8 636	467	467	0	10 016	10 055	39	0	1 008	1 008	0
139	ВНЄШТОРГБАНК	76 522	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
140	"ВЕЛЕС"	7 591	1 630	1 630	0	7 894	7 988	94	0	0	10	10
141	ТММ-БАНК	17 691	0	0	0	6 056	6 056	0	0	0	0	0
142	"ТК КРЕДИТ"	6 535	0	0	0	13 460	13 466	7	20 694	0	3	3
143	"ФАМІЛЬНИЙ"	3 216	10 415	10 415	0	7 542	8 471	929	0	1 406	1 406	0
144	БАНК ПЕКАО (УКРАЇНА)	9 146	0	0	0	16 051	16 909	858	0	0	0	0
145	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	4 313	0	0	0	3 453	3 462	9	0	4 973	5 950	977
146	ОДЕСА-БАНК	4 982	0	0	0	12 562	12 572	10	0	7 801	10 397	2 596
147	ПРАЙМ-БАНК	7 193	0	0	0	14 621	15 014	393	0	1 777	1 777	0
148	"АРМА"	5 112	21 607	21 607	0	9 564	9 564	0	0	2 702	2 702	0
149	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	3 515	0	0	0	9 585	10 211	626	0	1	1	0
150	УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	2 935	0	0	0	883	883	0	0	0	0	0
151	"ФЕБ"	2 806	0	0	0	87	87	0	0	12 629	12 629	0
152	КРИМУНІВЕРСАЛБАНК	5 982	0	0	0	9 012	9 027	15	0	0	0	0
153	"АЛЬЯНС"	3 672	0	0	0	9 795	9 995	200	0	0	1	1
154	"СЛАВУТИЧ"	2 067	0	0	0	7 970	7 990	20	0	0	0	0
155	РАДАБАНК	4 538	0	0	0	10 624	10 725	100	0	0	2 403	2 403
156	ІНВЕСТ-КРИВБАС БАНК	5 606	0	0	0	2 121	2 221	100	0	14 589	14 589	0
157	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	22 918	0	0	0	2 116	2 116	0	0	0	0	0
158	КЛАСИКБАНК	997	0	0	0	11	11	0	0	8	8	0
159	ФЕРМЕРСЬКИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	3 906	0	0	0	41	41	0	0	0	0	0
160	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	76	0	0	0	30 063	30 063	0	0	0	0	0
161	"СТОЛИЧНИЙ"	282	0	0	0	20 663	20 847	185	0	5 398	5 672	275
	Усього по групі	**2 319 744**	**78 411**	**78 452**	**41**	**2 356 661**	**2 405 489**	**48 828**	**49 136**	**899 977**	**933 369**	**33 392**
	Усього по банках	**20 536 586**	**5 075 781**	**5 079 208**	**3 427**	**19 097 769**	**19 460 555**	**362 786**	**77 933**	**4 810 315**	**5 050 478**	**240 163**

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
108 177	108 798	621	0	0	0	0	18 267	732	780	48	1 492	4 149	2 656	176 921
130 168	151 606	21 438	0	0	0	0	3 103	752	786	34	2 962	2 962	0	173 048
96 824	105 464	8 639	0	0	0	0	12 598	1 539	2 668	1 128	6 971	7 061	90	158 642
108 009	124 163	16 155	0	0	0	0	6 776	2 595	5 171	2 576	1 714	1 878	164	157 179
86 669	92 541	5 872	0	0	0	0	6 426	1 174	1 187	13	2 882	2 882	0	156 971
101 707	112 249	10 542	0	0	0	0	17 449	607	939	332	1 183	1 232	49	146 178
102 615	103 986	1 371	0	0	0	20 143	3 289	157	388	231	465	465	0	142 103
98 290	109 856	11 566	0	0	0	0	13 244	1 890	2 780	891	2 533	3 163	629	131 006
71 273	84 406	13 133	5 019	5 708	689	0	13 532	6 316	8 018	1 702	524	524	0	130 314
88 295	94 184	5 889	0	0	0	0	13 217	303	1 398	1 095	3 505	4 640	1 135	128 707
74 627	76 220	1 593	6 280	6 544	263	0	34 125	124	174	50	637	644	7	128 312
67 962	69 861	1 899	0	0	0	0	925	174	317	143	483	483	0	126 212
81 363	82 587	1 224	0	0	0	0	5 910	45	106	61	11 461	11 513	52	123 212
46 061	47 319	1 258	0	0	0	0	1 927	1 607	1 666	59	5 898	5 898	0	122 943
61 273	67 092	5 819	0	0	0	0	11 667	147	455	308	13 677	13 677	0	122 922
64 371	69 498	5 127	0	0	0	0	11 724	189	216	27	1 117	1 123	6	113 091
71 597	74 879	3 281	5 741	6 790	1 049	1 238	3 474	861	861	0	482	482	0	107 679
43 183	43 449	266	0	0	0	684	1 131	703	703	0	413	414	2	104 616
36 186	42 824	6 637	0	0	0	0	5 254	257	257	0	46	46	0	101 702
46 642	48 823	2 182	0	0	0	0	1 910	195	205	9	997	1 000	3	100 479
74 613	83 100	8 488	0	0	0	0	9 436	1 182	2 093	911	465	470	5	99 089
54 702	57 818	3 116	0	0	0	0	10 138	1 012	1 176	165	2 887	2 906	19	96 260
69 272	74 970	5 699	0	0	0	0	8 802	1 546	1 685	139	493	493	0	94 354
67 742	69 839	2 097	0	0	0	0	6 193	654	654	0	46	46	0	92 694
49 233	55 899	6 666	0	610	610	0	8 346	1 779	2 045	267	10 803	10 803	0	92 249
68 531	78 568	10 037	1 812	1 974	162	0	331	1 049	1 956	907	160	166	6	92 184
63 257	65 338	2 080	0	59	59	0	10 288	46	616	570	1 718	1 721	3	89 199
50 271	53 601	3 330	0	0	0	0	22 799	97	715	619	1 544	1 547	3	88 300
61 225	63 003	1 778	0	0	0	0	14 060	562	709	147	2 103	2 133	30	88 111
47 093	51 689	4 596	0	0	0	0	9 405	1 346	1 346	0	1 503	1 503	0	83 518
38 165	38 631	466	0	0	0	0	20 491	544	544	0	353	353	0	83 435
29 065	31 920	2 854	0	0	0	0	2 174	538	545	7	2 174	2 174	0	81 741
56 651	57 012	362	0	0	0	0	2 930	439	439	0	431	432	0	80 579
0	0	0	0	0	0	0	1 168	2	2	0	633	633	0	78 325
51 100	52 619	1 519	0	0	0	0	5 446	121	221	101	1 021	1 409	388	74 803
34 915	37 452	2 537	26	26	0	0	12 694	173	173	0	2 945	2 957	12	74 500
27 010	40 785	13 775	0	0	0	0	2 214	1 187	8 934	7 747	898	898	0	71 998
24 546	25 378	832	0	0	0	0	19 728	400	405	5	174	174	0	67 426
28 440	28 632	192	0	0	0	2 757	10 488	70	72	3	250	250	0	67 203
44 989	45 629	639	1 191	1 216	25	0	2 581	952	952	0	591	591	1	63 043
33 210	36 415	3 205	0	0	0	0	3 270	521	538	18	88	88	0	62 433
34 321	39 629	5 308	0	0	0	0	379	330	331	1	95	95	0	58 716
14 651	14 875	225	0	0	0	0	2 772	1 259	1 259	0	247	247	0	57 913
30 299	30 417	118	0	0	0	0	13 268	286	286	0	276	276	0	57 231
43 845	43 874	29	0	0	0	0	6 844	434	434	0	16	16	0	54 958
27 932	30 803	2 871	0	0	0	0	4 345	36	36	0	71	71	0	47 906
25 964	27 345	1 380	0	0	0	0	3 863	161	214	53	639	639	0	45 621
29 713	33 341	3 628	0	0	0	0	649	278	1 523	1 245	213	213	0	44 321
23 943	24 734	791	0	0	0	0	9 638	59	138	79	117	124	6	43 795
23 703	25 979	2 276	2 307	2 900	593	0	1 008	428	899	470	952	952	0	43 560
13 627	13 839	212	0	0	0	0	4 327	161	224	64	112	112	0	40 541
6 860	6 904	44	0	0	0	0	4 057	0	0	0	42	42	0	35 992
28 837	29 750	913	0	1 289	1 289	0	2 884	2 622	3 052	430	397	397	0	35 757
28 547	33 869	5 322	0	0	0	0	346	405	781	375	35	35	0	33 280
0	0	0	0	0	0	0	1 010	0	0	0	13	13	0	31 162
2 082	3 278	1 196	0	0	0	0	314	249	558	309	143	144	2	29 132
10 880 935	**11 574 305**	**693 370**	**31 623**	**40 131**	**8 508**	**41 815**	**1 446 726**	**176 688**	**237 849**	**61 161**	**408 136**	**424 923**	**16 787**	**18 689 852**
88 302 299	**94 583 663**	**6 281 363**	**336 147**	**363 801**	**27 654**	**308 585**	**8 987 101**	**1 230 966**	**1 560 268**	**329 302**	**2 402 475**	**2 632 877**	**230 402**	**151 165 956**

Структура зобов'язань банків України за станом на 01.04.2005 р.

Тис. грн.

№ п/п	Назва банку	Кошти банків	У тому числі кредити, які отримані від НБУ	Кошти клієнтів	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	Боргові цінні папери, емітовані банком	Нараховані витрати до сплати	Інші зобов'я-зання	Усього зобов'язань
1		2	3	4	5	6	7	8	9
	Група I (кількість банків у групі — 10)								
1	ПРИВАТБАНК	1 171 534	14 489	12 966 726	6 705	659	150 747	441 942	14 738 313
2	"АВАЛЬ"	1 361 744	113 007	10 221 220	0	0	87 916	179 822	11 850 703
3	ПРОМІНВЕСТБАНК	104 635	0	10 410 124	33 218	0	29 263	157 703	10 734 943
4	УКРСОЦБАНК	529 019	69 389	7 245 448	31 518	0	78 755	143 566	8 028 305
5	УКРЕКСІМБАНК	1 852 448	90 749	3 661 091	0	0	25 875	265 225	5 804 639
6	УКРСИББАНК	1 376 259	37 319	3 822 372	29 652	2	75 839	139 179	5 443 303
7	ОЩАДБАНК	83 077	22 503	4 816 058	383	0	92 065	10 337	5 001 920
8	РАЙФФАЙЗЕНБАНК УКРАЇНА	1 738 953	0	1 984 719	51 647	0	24 629	295 163	4 095 111
9	"НАДРА"	755 129	14 873	2 631 981	110 534	0	53 204	137 799	3 688 648
10	БРОКБІЗНЕСБАНК	293 724	142 500	2 190 417	0	0	22 726	59 028	2 565 895
	Усього по групі	**9 266 522**	**504 828**	**59 950 157**	**263 657**	**661**	**641 018**	**1 829 764**	**71 951 779**
	Група II (кількість банків у групі — 14)								
11	УКРПРОМБАНК	216 331	26 700	2 116 399	0	0	25 106	16 497	2 374 334
12	ІНГ БАНК УКРАЇНА	685 926	0	1 946 045	0	0	9 582	32 779	2 674 331
13	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	262 395	0	2 244 233	0	11 443	35 750	96 015	2 649 836
14	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	180 959	7 350	1 512 702	138 283	0	12 921	93 624	1 938 489
15	"ФОРУМ"	500 621	18 964	1 394 487	30	12 810	19 792	65 912	1 993 654
16	"ХРЕЩАТИК"	122 389	0	1 563 511	81	15 000	9 912	8 552	1 719 444
17	ПРАВЕКС-БАНК	18 462	0	1 439 411	1	0	42 513	48 557	1 548 944
18	"ПІВДЕННИЙ"	148 507	0	1 313 984	17 800	0	16 431	8 689	1 505 412
19	УКРГАЗБАНК	209 951	7 000	1 205 747	0	0	17 662	74 018	1 507 378
20	ДОНГОРБАНК	70 251	0	1 285 028	0	0	1 866	4 393	1 361 538
21	КРЕДИТПРОМБАНК	218 552	0	941 878	0	26 944	11 624	65 652	1 264 652
22	КРЕДИТ БАНК (УКРАЇНА)	174 424	0	1 171 153	0	0	19 657	3 047	1 368 281
23	ВАБАНК	191 605	8 000	1 056 179	2	15 001	14 684	109 607	1 387 078
24	ЕКСПРЕС-БАНК	15 326	0	1 268 808	0	0	7 542	9 810	1 301 486
	Усього по групі	**3 015 699**	**68 014**	**20 459 566**	**156 197**	**81 198**	**245 042**	**637 151**	**24 594 855**
	Група III (кількість банків у групі — 31)								
25	"КРЕДИТ-ДНІПРО"	68 608	0	1 308 075	42 992	0	3 854	20 636	1 444 166
26	ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК	110 557	4 586	1 098 268	3 021	0	21 916	101 494	1 335 258
27	"МРІЯ"	92 339	0	1 025 384	29 572	0	7 821	90 976	1 246 093
28	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	439 819	0	563 258	0	0	1 485	7 771	1 012 333
29	ІНДУСТРІАЛБАНК	223 017	0	654 391	0	10 000	2 649	23 297	913 355
30	ТАС-КОМЕРЦБАНК	117 255	0	729 482	53	0	9 038	11 533	867 361
31	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	272 647	16 893	509 866	559	0	11 369	119 861	914 302

1		2	3	4	5	6	7	8	9
32	РОДОВІД БАНК	180 095	0	663 484	0	0	5 730	419	849 729
33	ІМЕКСБАНК	82 179	0	744 029	0	0	8 572	51 642	886 422
34	ХФБ БАНК УКРАЇНА	370 114	0	389 631	0	0	4 432	109 995	874 171
35	АЛЬФА-БАНК	373 659	24 429	276 839	9	43 334	5 819	57 686	757 346
36	“КИЇВ”	33 019	0	751 647	0	0	6 633	13 599	804 897
37	МТ-БАНК	159 162	0	476 987	0	0	3 786	6 846	646 781
38	ТАС-ІНВЕСТБАНК	152 811	0	533 384	0	0	3 255	1 792	691 242
39	ПРОКРЕДИТ БАНК	48 108	0	571 030	0	46 433	8 938	2 712	677 221
40	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	111 970	0	447 365	0	0	1 673	13 836	574 844
41	“ТАВРИКА”	58 615	0	481 850	0	30 000	7 666	1 142	579 273
42	МЕГАБАНК	10 583	3 578	503 247	116	4 520	2 862	38 444	559 772
43	“НРБ-УКРАЇНА”	165 219	0	368 307	0	0	5 094	4 733	543 353
44	УКРІНБАНК	41 040	0	483 269	0	0	2 012	12 997	539 318
45	ЗАХІДІНКОМБАНК	66 103	0	421 813	0	0	3 600	18 661	510 177
46	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	63 134	0	369 789	0	0	2 843	34 459	470 225
47	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	54 627	0	382 822	0	0	2 402	30 289	470 141
48	ЕКСПОБАНК	106 208	0	295 335	18 035	0	4 828	13 973	438 379
49	ФАКТОРІАЛ-БАНК	85 291	0	330 944	0	0	6 223	3 081	425 539
50	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	55 345	0	324 034	3 450	0	3 389	2 611	388 828
51	“КИЇВСЬКА РУСЬ”	36 749	0	328 511	674	5 043	4 714	8 940	384 631
52	“ДНІСТЕР”	55 924	0	270 402	10 571	5 856	6 834	16 676	366 264
53	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	83 715	0	255 660	0	0	3 515	18 836	361 726
54	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК	119 718	0	69 901	0	0	1 379	125 717	316 715
55	“НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ”	45 681	0	261 196	7 304	0	2 723	8 995	325 899
	Усього по групі	**3 883 313**	**49 485**	**15 890 202**	**116 356**	**145 186**	**167 054**	**973 648**	**21 175 759**
	Група IV (кількість банків у групі — 106)								
56	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	103 768	0	220 965	1 016	0	1 299	3 186	330 234
57	“АЖІО”	108 084	440	199 279	0	0	4 079	1 630	313 072
58	ПОЛТАВА БАНК	27 000	0	302 532	0	3 897	5 470	4 710	343 610
59	ІНТЕРКОНТИНЕНТБАНК	57 498	1 397	245 989	5 674	5 000	2 244	5 479	321 885
60	“АРКАДА”	0	0	306 893	0	0	1 338	3 476	311 706
61	ІНПРОМБАНК	41 184	0	237 300	0	0	1 941	10 118	290 543
62	ЕНЕРГОБАНК	40	0	290 576	0	0	1 569	33 866	326 051
63	“ДІАМАНТ”	43 619	0	201 132	0	0	3 132	4 049	251 931
64	“БАЗИС”	13 751	0	277 911	0	0	2 067	19 152	312 881
65	ЕЛЕКТРОН БАНК	9 264	0	240 125	0	0	4 369	9 190	262 948
66	МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	24 833	0	259 883	0	0	4 121	546	289 384
67	ТРАНСБАНК	30 117	0	210 873	0	0	3 847	29 269	274 107
68	“ЗОЛОТІ ВОРОТА”	11 500	0	257 646	6 865	0	2 452	9 511	287 974
69	“УНІВЕРСАЛЬНИЙ”	7 936	0	239 064	0	0	3 422	6 828	257 251
70	“ЄВРОПЕЙСЬКИЙ”	29 867	0	183 964	0	3 305	502	53 700	271 338
71	“ПРИВАТІНВЕСТ”	150 449	0	115 109	0	0	2 917	8 980	277 454
72	МІСТО-БАНК	97 393	0	151 114	0	0	832	4 215	253 554
73	“НОВИЙ”	1 144	0	250 988	0	0	1 888	4 680	258 700
74	АВТОЗАЗБАНК	7 939	0	234 628	0	0	1 181	2 812	246 561

1		2	3	4	5	6	7	8	9
75	АГРОБАНК	2 904	0	221 436	30 462	0	6 787	2 149	263 739
76	АКТИВ БАНК	26 426	3 915	202 821	0	9 989	2 976	9 161	251 372
77	“МЕРКУРІЙ”	2 376	0	206 177	0	0	5 561	10 168	224 282
78	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	62 093	0	159 338	0	0	2 996	11 688	236 115
79	УКРГАЗПРОМБАНК	60 263	0	126 767	0	0	1 469	4 109	192 608
80	ЛЕГБАНК	21 651	0	193 045	697	0	2 474	10 946	228 813
81	“КАПІТАЛ”	46 307	0	175 327	0	0	1 478	8 583	231 695
82	“НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ”	21 000	0	188 102	0	0	535	1 161	210 799
83	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	52 582	0	132 261	12 209	0	2 376	8 896	208 324
84	УКРКОМУНБАНК	1 025	0	188 356	0	0	2 687	12 713	204 781
85	“СИНТЕЗ”	8 425	0	144 704	337	0	1 247	5 831	160 544
86	ФОРТУНА БАНК	14 093	0	154 444	0	0	1 244	133	169 914
87	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	27 831	0	139 458	0	0	1 520	770	169 579
88	ПРОМЕКОНОМБАНК	27 168	0	140 414	4 429	0	2 263	8 404	182 678
89	АРТЕМ БАНК	40 050	0	141 775	0	0	827	166	182 817
90	“МЕТАЛУРГ”	2 673	0	116 776	0	0	1 949	3 204	124 602
91	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	15 000	0	151 091	0	0	3 541	9 546	179 179
92	“ЮНЕКС”	0	0	138 108	0	396	103	16 438	155 046
93	ІНТЕРБАНК	39 693	0	118 664	225	0	2 572	239	161 392
94	ОБ’ЄДНАНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	27 467	0	126 294	0	0	1 375	1 865	157 001
95	ПІВДЕНКОМБАНК	17 575	0	119 903	0	0	1 686	3 368	142 532
96	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	5 381	0	104 351	0	0	998	13 642	124 372
97	“ГРАНТ”	1 425	0	135 371	0	0	114	2 145	139 056
98	“ДЕМАРК”	10 469	0	108 403	0	0	1 527	1 537	121 936
99	“КЛІРИНГОВИЙ ДІМ”	40 218	2 328	90 154	0	0	455	773	131 600
100	РЕАЛ БАНК	73 414	64 920	62 384	0	0	245	432	136 474
101	“ДОНКРЕДИТІНВЕСТ”	15 016	0	36 368	0	0	275	910	52 569
102	“УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ”	12 900	0	103 818	0	0	336	30 475	147 529
103	“ІНТЕГРАЛ”	22 581	0	104 629	0	0	1 528	4 363	133 101
104	“ПРИКАРПАТТЯ”	34 635	0	110 010	0	0	1 084	3 205	148 934
105	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	50 698	0	79 878	0	12 400	1 153	1 216	145 345
106	ІКАР-БАНК	4 000	0	114 349	0	4 310	433	5 184	128 277
107	“ПРИЧОРНОМОР’Я”	8 004	0	102 875	0	343	2 531	17 096	130 849
108	АВТОКРАЗБАНК	2	0	98 563	0	0	981	1 341	100 887
109	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	13 629	0	85 447	0	0	1 130	16 385	116 590
110	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК	25 079	0	86 900	0	0	823	12 540	125 341
111	“УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ”	3 827	0	86 909	0	0	1 160	3 748	95 643
112	“ГАРАНТ”	13 000	0	62 449	0	0	3 267	17 548	96 264
113	ПОЛІКОМБАНК	3 100	0	88 305	0	0	786	195	92 385
114	“МУНІЦИПАЛЬНИЙ”	2 119	0	93 391	0	0	1 506	447	97 463
115	КООПІНВЕСТБАНК	14 173	0	71 675	0	0	501	148	86 497
116	ФІНБАНК	11 000	0	64 852	0	0	638	564	77 054
117	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	14 000	0	63 992	0	0	745	664	79 400
118	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	3 430	0	88 598	0	0	1 036	2 092	95 155
119	“СТОЛИЦЯ”	0	0	79 392	0	0	243	538	80 173

1		2	3	4	5	6	7	8	9
120	“АНТАРЕС”	9 000	0	67 083	0	0	799	15 704	92 586
121	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	9 536	0	59 641	0	0	706	8 614	78 496
122	СОЦКОМБАНК	7 654	0	47 036	0	0	213	30	54 933
123	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	17 500	0	41 128	0	0	95	9 709	68 431
124	БАНК “ПЕРСПЕКТИВА”	0	0	65 802	0	0	8	213	66 023
125	“ПОРТО-ФРАНКО”	10 100	0	60 473	0	0	768	2 468	73 810
126	КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК	8 500	0	46 943	0	0	1 119	10 199	66 762
127	“ВОЛОДИМИРСЬКИЙ”	3 702	0	45 446	0	0	822	6 253	56 223
128	ІНВЕСТБАНК	11 034	0	51 113	0	0	19	5 730	67 895
129	“КАМБІО”	2 112	0	51 580	0	0	406	112	54 210
130	“МОРСЬКИЙ”	20 863	0	30 510	0	0	641	8 129	60 142
131	ДІАЛОГБАНК	9 540	0	34 298	0	0	263	172	44 273
132	РЕГІОН БАНК	3 171	0	47 480	0	0	570	2 219	53 440
133	“УКООПСПІЛКА”	0	0	36 213	0	0	419	9 531	46 163
134	“ЛЬВІВ”	7 075	0	50 637	0	0	1 112	254	59 078
135	“ТРАСТ-КАПІТАЛ”	10 594	0	30 151	0	0	148	185	41 078
136	“ДАНІЄЛЬ”	2 000	0	33 860	0	0	426	3 138	39 424
137	“ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА”	2 250	0	10 320	0	0	203	12 283	25 055
138	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	2 760	0	45 095	0	3 003	246	3 844	54 947
139	ВНЄШТОРГБАНК	0	0	48	0	0	259	0	307
140	“ВЕЛЕС”	9 261	0	21 322	0	0	137	2 631	33 350
141	ТММ-БАНК	6 971	0	37 484	0	0	1	916	45 373
142	“ТК КРЕДИТ”	16 282	0	23 724	0	0	27	80	40 113
143	“ФАМІЛЬНИЙ”	6 601	0	10 244	0	0	99	16 048	32 992
144	БАНК ПЕКАО (УКРАЇНА)	1 054	0	15 056	0	0	21	8 007	24 139
145	“ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ”	2 885	0	29 707	0	0	687	6 583	39 862
146	ОДЕСА-БАНК	12 500	0	18 112	0	0	246	164	31 023
147	ПРАЙМ-БАНК	5 740	0	19 801	4 734	0	213	1 341	31 829
148	“АРМА”	4 000	0	17 663	0	0	340	333	22 337
149	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	4 804	0	18 161	0	0	153	260	23 379
150	УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	0	0	20 638	0	0	59	233	20 930
151	“ФЕБ”	0	0	10 342	0	0	68	3 705	14 116
152	КРИМУНІВЕРСАЛБАНК	2 200	0	5 637	0	0	49	172	8 058
153	“АЛЬЯНС”	5 700	0	8 225	0	0	93	68	14 085
154	“СЛАВУТИЧ”	0	0	13 270	0	0	237	593	14 101
155	РАДАБАНК	0	0	14 744	0	0	324	96	15 164
156	ІНВЕСТ-КРИВБАС БАНК	0	0	10 885	0	0	206	4 037	15 128
157	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	0	0	30	0	0	0	0	30
158	КЛАСИКБАНК	1 109	0	4 139	0	0	51	37	5 336
159	ФЕРМЕРСЬКИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	0	0	3 577	0	0	7	3 919	7 502
160	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	0	0	0	0	0	30	16	46
161	“СТОЛИЧНИЙ”	0	0	530	0	0	73	5 701	6 304
	Усього по групі	**1 880 589**	**72 999**	**10 992 442**	**66 648**	**42 643**	**132 190**	**635 850**	**13 750 362**
	Усього по банках	**18 046 123**	**695 326**	**107 292 367**	**602 858**	**269 688**	**1185 305**	**4 076 413**	**131 472 754**

Структура власного капіталу банків України

№ п/п	Назва банку	Статутний капітал	Зареєстровані прості акції	Зареєстровані привілейовані акції	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	Капіталізовані дивіденди	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Група I (кількість банків у групі — 10)									
1	ПРИВАТБАНК	1 130 000	1 130 000	0	0	0	0	0	133 839	237 203
2	"АВАЛЬ"	1 000 000	1 000 000	0	0	0	43 915	2 509	119 601	198 495
3	ПРОМІНВЕСТБАНК	200 175	200 175	0	0	0	0	0	676 545	138 333
4	УКРСОЦБАНК	70 000	69 499	501	0	0	466	983	19 915	399 245
5	УКРЕКСІМБАНК	368 000	368 000	0	0	0	0	0	41 781	110 912
6	УКРСИББАНК	600 000	600 000	0	0	0	0	0	6 238	16 706
7	ОЩАДБАНК	301 000	301 000	0	0	2 000	0	0	10 953	30 391
8	РАЙФФАЙЗЕНБАНК УКРАЇНА	309 477	309 477	0	0	0	0	2 754	18 997	0
9	"НАДРА"	80 942	80 542	400	0	0	0	195 460	5 039	408
10	БРОКБІЗНЕСБАНК	250 000	250 000	0	0	0	0	13 020	16 578	65 625
	Усього по групі	**4 309 594**	**4 308 692**	**901**	**0**	**2 000**	**44 381**	**214 727**	**1 049 488**	**1 197 318**
	Група II (кількість банків у групі — 14)									
11	УКРПРОМБАНК	590 000	0	0	0	0	0	0	1 929	0
12	ІНГ БАНК УКРАЇНА	111 523	111 523	0	0	0	0	0	1 726	0
13	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	136 245	0	0	0	0	0	0	3 926	8 985
14	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	23 000	23 000	0	0	0	0	98 129	9 502	83 077
15	"ФОРУМ"	200 000	270 000	0	70 000	0	0	0	3 510	6 320
16	"ХРЕЩАТИК"	140 000	140 000	0	0	0	0	0	9 301	13 248
17	ПРАВЕКС–БАНК	94 960	107 460	1 500	14 000	0	0	672	3 032	15 818
18	"ПІВДЕННИЙ"	140 002	140 002	0	0	0	0	0	4 146	0
19	УКРГАЗБАНК	120 000	119 523	477	0	0	60	2 025	14 267	303
20	ДОНГОРБАНК	158 700	158 700	0	0	0	0	0	12 542	4 408
21	КРЕДИТПРОМБАНК	249 000	249 000	0	0	0	0	1 061	46 976	0
22	КРЕДИТ БАНК (УКРАЇНА)	143 549	143 549	0	0	0	468	21	2 926	0
23	ВАБАНК	52 500	52 500	0	0	0	256	5 264	13 127	5 525
24	ЕКСПРЕС–БАНК	49 613	47 659	1 954	0	0	462	0	30 469	8
	Усього по групі	**2 209 092**	**1 562 916**	**3 931**	**84 000**	**0**	**1 246**	**107 173**	**157 378**	**137 691**
	Група III (кількість банків у групі — 31)									
25	"КРЕДИТ–ДНІПРО"	73 706	73 706	0	0	0	0	0	34 675	0
26	ІНДУСТРІАЛЬНО–ЕКСПОРТНИЙ БАНК	100 000	99 998	2	0	0	0	0	311	6 402
27	"МРІЯ"	61 251	61 200	51	0	0	0	43	35 983	462
28	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	50 000	50 000	0	0	0	0	17 090	56 156	0
29	ІНДУСТРІАЛБАНК	96 561	96 561	0	0	0	0	0	9 098	1 120
30	ТАС–КОМЕРЦБАНК	167 600	167 600	0	0	0	0	0	15 579	25
31	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	100 000	100 000	0	0	0	0	0	28 222	88
32	РОДОВІД БАНК	100 000	100 000	0	0	0	0	0	2 350	54 898
33	ІМЕКСБАНК	90 000	90 000	0	0	0	0	0	10 910	8 123
34	ХФБ БАНК УКРАЇНА	79 184	79 184	0	0	0	0	571	1 824	0
35	АЛЬФА–БАНК	127 000	127 000	0	0	0	0	6	1 228	60 171
36	"КИЇВ"	46 000	46 000	0	0	0	2 822	0	18 144	34 114
37	МТ–БАНК	54 354	54 354	0	0	0	341	7 917	65 382	0
38	ТАС–ІНВЕСТБАНК	82 219	82 219	0	0	0	0	0	2 777	0
39	ПРОКРЕДИТ БАНК	75 000	75 000	0	0	0	0	778	1 346	0
40	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	50 000	49 800	200	0	0	0	14 016	26 112	26 699
41	"ТАВРИКА"	51 352	51 352	0	0	0	0	0	18 004	0
42	МЕГАБАНК	44 428	50 104	0	5 676	0	5	0	36 995	430
43	"НРБ–УКРАЇНА"	75 573	75 573	0	0	0	0	0	421	0
44	УКРІНБАНК	47 276	47 276	0	0	0	0	12	7 964	48 285
45	ЗАХІДІНКОМБАНК	25 400	27 500	0	2 100	0	0	0	793	9 650
46	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	80 000	80 000	0	0	0	0	0	448	0

за станом на 01.04.2005 р.

Тис. грн.

	У тому числі				Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років	У тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	У тому числі сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	Результат поточного року	Усього власного капіталу	Усього пасивів
	резерви переоцінки необоротних активів	резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	резерви переоцінки за операціями хеджування							
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	237 203	0	0	0	11 842	3 099	0	164 842	206 480	1 884 207	16 622 519
	198 475	0	20	0	6 179	0	0	0	3 655	1 286 525	13 137 228
	138 333	0	0	0	29 687	29 687	0	122 321	20 346	1 187 407	11 922 350
	399 245	0	0	0	334 415	1 200	0	85 711	12 647	922 451	8 950 755
	110 912	0	0	0	3 621	3 621	0	90 020	24 857	639 192	6 443 831
	16 705	0	1	0	79 727	14	0	39 005	7 986	749 662	6 192 965
	30 391	0	0	0	9 681	2 974	0	1 396	566	355 986	5 357 906
	0	0	0	0	0	0	0	22 942	6 032	360 202	4 455 313
	403	0	5	0	60 158	0	60 158	24 649	5 288	371 944	4 060 592
	65 625	0	0	0	23 505	0	0	12 020	1 153	381 902	2 947 797
	1 197 292	**0**	**26**	**0**	**558 815**	**40 595**	**60 158**	**562 907**	**289 011**	**8 139 478**	**80 091 257**
	0	0	0	0	4 201	0	0	12 749	4 167	613 047	2 987 380
	0	0	0	0	32 776	0	0	23 422	5 443	174 889	2 849 220
	8 985	0	0	0	35 713	0	0	6 630	2 019	193 518	2 843 354
	83 077	0	0	0	194 016	355	0	29 349	16 252	453 325	2 391 814
	6 320	0	0	0	39 940	7	0	0	5 562	255 332	2 248 987
	13 248	0	0	0	4 800	0	0	11 629	3 344	182 322	1 901 766
	15 818	0	0	0	20 563	156	0	6 108	3 903	145 056	1 694 000
	0	0	0	0	3 871	0	0	17 734	5 129	170 881	1 676 293
	303	0	0	0	1 733	22	0	12 158	1 296	151 721	1 659 099
	4 408	0	0	0	0	0	0	48 137	20 264	244 050	1 605 588
	0	0	0	0	0	0	0	14 707	6 053	317 797	1 582 449
	0	0	0	0	–6 229	0	0	7 827	1 555	149 181	1 517 462
	5 525	0	0	0	4 200	0	0	8 016	1 242	89 618	1 476 696
	8	0	0	0	47 314	0	0	36 508	8 333	171 782	1 473 268
	137 691	**0**	**0**	**0**	**382 897**	**540**	**0**	**234 974**	**84 561**	**3 312 521**	**27 907 376**
	0	0	0	0	0	0	0	6 972	1 913	117 265	1 561 430
	6 402	0	0	0	6 064	119	0	7 179	2 721	122 678	1 457 935
	462	0	0	0	20	20	0	29 418	6 949	134 126	1 380 219
	0	0	0	0	0	0	0	40 663	10 990	174 899	1 187 232
	523	597	0	0	91	80	0	43 283	19 344	169 497	1 082 852
	25	0	0	0	0	0	0	8 781	6 142	198 126	1 065 487
	88	0	0	0	6 290	0	0	8 095	290	142 986	1 057 288
	54 898	0	0	0	7 529	0	0	3 472	1 757	170 007	1 019 736
	8 123	0	0	0	0	0	0	5 619	1 289	115 941	1 002 364
	0	0	0	0	23 175	0	0	0	12 850	117 604	991 775
	60 171	0	0	0	0	0	0	1 078	468	189 952	947 297
	34 114	0	0	0	0	0	0	19 309	5 662	120 407	925 305
	0	0	0	0	0	0	0	15 503	7 587	150 401	797 183
	0	0	0	0	3 809	0	0	4 092	1 501	94 397	785 639
	0	0	0	0	0	0	0	14 973	3 803	95 900	773 121
	26 699	0	0	0	0	0	0	1 737	5 526	124 090	698 934
	0	0	0	0	258	0	0	4 789	1 002	75 405	654 678
	25	0	405	0	0	0	0	0	757	82 604	642 376
	0	0	0	0	8 007	0	0	9 448	3 193	96 642	639 996
	48 285	0	0	0	–12 347	0	0	3 951	1 333	96 474	635 791
	9 650	0	0	0	11 135	0	0	9 754	2 465	59 198	569 375
	0	0	0	0	721	0	0	1 394	244	82 807	553 032

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
47	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	31 239	31 239	0	0	0	0	0	2 934	0
48	ЕКСПОБАНК	47 240	0	0	8 260	0	0	0	1 486	33 599
49	ФАКТОРІАЛ-БАНК	57 112	57 112	0	0	0	0	2	3 873	24 238
50	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	57 304	68 455	158	11 310	0	0	17 924	11 769	2 684
51	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	32 330	32 330	0	0	0	0	0	4 692	4 297
52	"ДНІСТЕР"	37 005	36 630	375	0	0	0	0	800	10 576
53	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	22 965	22 965	0	0	0	0	124	2 259	0
54	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК	32 000	32 000	0	0	0	0	41	15 517	3 075
55	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	16 000	16 000	0	0	0	0	0	473	0
	Усього по групі	**2 010 097**	**1 981 156**	**786**	**27 346**	**0**	**3 169**	**58 524**	**418 526**	**328 937**
	Група IV (кількість банків у групі — 106)									
56	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	70 000	69 985	15	0	0	0	9 540	2 344	95
57	"АЖІО"	12 577	12 577	0	0	0	0	0	4 471	32 951
58	ПОЛТАВА БАНК	20 000	19 975	25	0	0	0	60	5 306	14 457
59	ІНТЕРКОНТИНЕНТБАНК	75 698	75 698	0	0	0	0	0	366	0
60	"АРКАДА"	46 445	46 445	0	0	0	0	13	1 626	2 336
61	ІНПРОМБАНК	43 648	43 648	0	0	0	0	0	6 922	31 116
62	ЕНЕРГОБАНК	34 451	34 451	0	0	0	0	0	8 031	14 168
63	"ДІАМАНТ"	100 000	100 000	0	0	0	0	0	6 733	0
64	"БАЗИС"	24 691	24 691	0	0	0	78	0	4 381	2 815
65	ЕЛЕКТРОН БАНК	40 000	40 000	0	0	0	140	0	4 207	41 170
66	МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	35 041	35 041	0	0	0	1 066	0	4 870	7 045
67	ТРАНСБАНК	40 042	40 041	1	0	0	1 567	0	4 462	615
68	"ЗОЛОТІ ВОРОТА"	42 000	41 720	280	0	0	0	0	775	1
69	"УНІВЕРСАЛЬНИЙ"	55 000	55 000	0	0	0	0	0	387	699
70	"ЄВРОПЕЙСЬКИЙ"	27 000	26 669	331	0	0	0	3 365	463	16 132
71	"ПРИВАТІНВЕСТ"	38 000	38 000	0	0	0	5	3	340	0
72	МІСТО-БАНК	55 916	0	0	0	0	0	0	851	0
73	"НОВИЙ"	55 000	55 000	0	0	0	0	0	441	2 403
74	АВТОЗАЗБАНК	31 000	31 000	0	0	0	18	0	2 121	3 551
75	АГРОБАНК	40 000	40 000	0	0	0	0	0	75	0
76	АКТИВ БАНК	28 000	0	0	0	0	0	0	380	0
77	"МЕРКУРІЙ"	41 000	40 999	1	0	0	0	0	2 960	7 768
78	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	27 683	27 683	0	0	0	0	0	8 030	0
79	УКРГАЗПРОМБАНК	18 200	18 200	0	0	0	0	5	3 683	0
80	ЛЕГБАНК	34 000	34 000	0	0	0	0	0	1 006	153
81	"КАПІТАЛ"	29 000	28 560	440	0	0	0	1 049	1 465	0
82	"НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	20 085	20 085	0	0	0	0	0	1 666	0
83	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	36 600	40 500	4 500	8 400	0	0	0	2 449	1 005
84	УКРКОМУНБАНК	28 700	27 200	1 500	0	0	0	0	101	4 013
85	"СИНТЕЗ"	63 800	63 800	0	0	0	0	0	220	0
86	ФОРТУНА БАНК	43 595	0	0	0	0	0	0	263	0
87	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	27 160	27 160	0	0	0	0	0	5 642	17 975
88	ПРОМЕКОНОМБАНК	33 200	32 530	670	0	0	0	0	3 771	0
89	АРТЕМ БАНК	36 000	0	0	0	0	0	0	477	0
90	"МЕТАЛУРГ"	13 251	12 300	951	0	0	0	1 612	55 642	5 102
91	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	26 240	0	0	0	0	0	0	2 360	0
92	"ЮНЕКС"	50 000	50 000	0	0	0	0	4 161	1 183	9 536
93	ІНТЕРБАНК	30 000	29 640	360	0	0	0	0	496	323
94	ОБ'ЄДНАНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	30 066	30 066	0	0	0	0	0	4 965	6 303
95	ПІВДЕНКОМБАНК	41 280	37 230	4 050	0	0	0	0	842	4 556
96	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	66 434	75 016	10	8 593	0	0	5 093	723	1 691
97	"ГРАНТ"	32 500	35 000	0	2 500	0	0	0	3 042	12 565
98	"ДЕМАРК"	51 900	51 900	0	0	0	25	466	4 345	8 721
99	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	54 680	54 680	0	0	0	0	0	1 095	0
100	РЕАЛ БАНК	38 700	57 000	0	18 300	0	0	0	6 320	924
101	"ДОНКРЕДИТІНВЕСТ"	120 094	150 000	0	29 906	0	3 729	0	3 079	13 394
102	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	38 263	0	0	0	0	0	0	5	0
103	"ІНТЕГРАЛ"	39 500	39 495	5	0	0	0	14	5 047	0
104	"ПРИКАРПАТТЯ"	18 000	18 000	0	0	0	0	0	444	10 896
105	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	26 000	26 000	0	0	0	0	1	302	2 766
106	ІКАР-БАНК	35 000	35 000	0	0	0	0	3	875	8 539

	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	0	0	0	0	10 717	0	0	12 425	2 548	59 863	530 004
	33 599	0	0	0	16	16	0	4 675	1 700	88 715	527 094
	24 238	0	0	0	91	0	0	2 993	358	88 667	514 206
	0	2 681	3	0	0	0	0	5 615	2 795	98 090	486 918
	4 297	0	0	0	551	3	0	1 646	650	44 166	428 797
	10 576	0	0	0	9 396	0	0	0	1 124	58 900	425 164
	0	0	0	0	6 356	0	0	2 609	644	34 957	396 683
	3 075	0	0	0	14 881	0	0	0	796	66 309	383 024
	0	0	0	0	9 002	0	0	3 731	1 434	30 639	356 537
	325 251	**3 279**	**407**	**0**	**105 760**	**238**	**0**	**273 203**	**109 834**	**3 301 713**	**24 477 471**
	95	0	0	0	0	0	0	2 347	633	84 959	415 193
	32 951	0	0	0	34 803	1 191	0	6 147	926	91 876	404 948
	14 457	0	0	0	16 670	0	0	0	2 978	59 471	403 081
	0	0	0	0	1 406	0	0	1 739	768	79 978	401 863
	13	0	2 323	0	13 091	0	263	5 217	3 463	72 192	383 898
	31 116	0	0	0	3 222	0	0	0	1 134	86 043	376 586
	14 168	0	0	0	−9 141	0	0	−5 320	227	42 415	368 466
	0	0	0	0	0	0	0	4 684	1 729	113 146	365 077
	2 815	0	0	0	1 626	0	0	2 496	717	36 649	349 529
	41 170	0	0	0	0	0	0	0	558	85 795	348 743
	7 045	0	0	0	0	0	0	2 335	63	48 288	337 672
	615	0	0	0	12 108	50	0	3 366	666	59 691	333 798
	1	0	0	0	637	0	0	0	298	43 712	331 686
	699	0	0	0	5 437	1	0	7 081	453	69 057	326 308
	16 132	0	0	0	1 968	0	0	588	191	49 706	321 044
	0	0	0	0	2 326	0	0	286	26	40 978	318 432
	0	0	0	0	0	0	0	4 306	1 145	62 219	315 772
	2 403	0	0	0	−1 864	0	0	815	205	56 999	315 699
	3 551	0	0	0	28 268	1	0	0	1 151	66 073	312 634
	0	0	0	0	1 148	0	0	1 760	74	43 057	306 796
	0	0	0	0	2 856	0	0	2 606	536	34 378	285 750
	7 768	0	0	0	234	0	0	4 212	763	56 937	281 219
	0	0	0	0	0	0	0	0	135	35 848	271 963
	0	0	0	0	47 860	0	0	6 504	1 946	78 197	270 805
	153	0	0	0	2 374	0	0	2 293	624	40 450	269 263
	0	0	0	0	837	0	0	2 556	346	35 254	266 949
	0	0	0	0	20 828	0	0	5 099	551	48 229	259 028
	1 005	0	0	0	0	0	0	1 687	468	42 209	250 534
	4 013	0	0	0	877	0	0	1 462	423	35 576	240 357
	0	0	0	0	2 872	0	0	2 182	450	69 524	230 068
	0	0	0	0	2 370	0	0	4 570	1 411	52 208	222 122
	17 975	0	0	0	0	0	0	755	663	52 194	221 773
	0	0	0	0	98	0	0	736	6	37 812	220 490
	0	0	0	0	0	0	0	649	276	37 403	220 220
	5 102	0	0	0	31	31	0	2 853	7 348	85 839	210 441
	0	0	0	0	0	0	0	2 070	539	31 209	210 389
	9 536	0	0	0	−7 821	0	0	−3 685	102	53 476	208 522
	323	0	0	0	6 157	0	0	3 062	381	40 418	201 811
	6 303	0	0	0	118	0	0	0	121	41 573	198 574
	4 556	0	0	0	523	567	0	7 323	978	55 501	198 033
	1 691	0	0	0	−2 269	180	0	615	229	72 515	196 887
	12 565	0	0	0	6 964	8	0	1 447	67	56 585	195 641
	8 721	0	0	0	52	52	0	3 369	709	69 538	191 474
	0	0	0	0	0	0	0	2 566	672	59 012	190 612
	918	0	7	0	4 351	10	0	1 049	264	51 608	188 082
	13 394	0	0	0	0	0	0	1 198	137	134 174	186 743
	0	0	0	0	0	0	0	441	240	38 948	186 477
	0	0	0	0	0	0	0	3 320	913	48 794	181 895
	10 896	0	0	0	2 176	0	0	1 095	140	32 751	181 685
	2 766	0	0	0	5 585	0	0	1 095	169	35 917	181 262
	8 539	0	0	0	568	0	0	2 427	1 233	48 645	176 921

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
107	"ПРИЧОРНОМОР'Я"	32 000	32 000	0	0	0	0	0	2 598	16
108	АВТОКРАЗБАНК	45 000	45 000	1	0	0	0	1 525	1 068	1 287
109	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	35 000	35 000	0	0	0	0	609	3 567	1 348
110	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНО-ТОРГОВИЙ БАНК	27 500	34 093	0	6 593	0	0	3	1 839	1 555
111	"УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	40 000	40 000	0	0	0	0	0	1 787	7 955
112	"ГАРАНТ"	41 421	41 421	0	0	0	0	0	80	1 107
113	ПОЛІКОМБАНК	21 249	23 778	222	2 751	0	0	0	2 025	10 947
114	"МУНІЦИПАЛЬНИЙ"	25 000	25 000	0	0	0	0	0	3 969	5 247
115	КООПІНВЕСТБАНК	39 080	39 080	0	0	0	0	0	935	1 298
116	ФІНБАНК	48 050	47 700	350	0	0	137	44	1 160	270
117	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	37 000	36 982	18	0	0	0	2 295	658	0
118	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	16 800	16 800	0	0	4 100	0	0	2 541	2 823
119	"СТОЛИЦЯ"	41 800	0	0	0	0	0	0	114	0
120	"АНТАРЕС"	27 700	27 700	0	0	0	0	0	177	1 571
121	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	25 007	25 007	0	0	0	0	0	3 154	5 367
122	СОЦКОМБАНК	48 050	48 050	0	0	0	0	0	124	0
123	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	25 082	0	0	0	0	0	0	950	38
124	БАНК "ПЕРСПЕКТИВА"	32 646	0	0	0	0	0	0	40	0
125	"ПОРТО-ФРАНКО"	20 654	18 114	2 540	0	0	0	0	973	515
126	КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК	22 500	0	0	0	0	77	0	5 336	4 464
127	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	35 860	0	0	0	0	0	0	1 960	0
128	ІНВЕСТБАНК	22 180	22 180	0	0	0	0	0	76	3 636
129	"КАМБІО"	38 000	0	0	0	0	0	0	0	0
130	"МОРСЬКИЙ"	23 961	23 961	0	0	0	0	0	434	5 581
131	ДІАЛОГБАНК	45 950	0	0	0	0	0	0	192	0
132	РЕГІОН БАНК	24 670	24 670	0	0	0	395	264	1 362	6 292
133	"УКООПСПІЛКА"	22 398	22 398	0	0	0	192	0	214	15 821
134	"ЛЬВІВ"	17 305	17 305	0	0	0	0	0	1 273	7 928
135	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	33 250	33 250	0	0	0	0	0	0	8 288
136	"ДАНІЄЛЬ"	34 250	0	0	0	0	0	0	33	8 839
137	"ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА"	56 650	56 650	0	0	0	1 042	7	7	0
138	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	22 237	0	0	1 463	0	0	0	712	0
139	ВНЄШТОРГБАНК	80 000	80 000	0	0	0	0	0	0	0
140	"ВЕЛЕС"	28 000	28 000	0	0	0	0	5 200	1 788	3 536
141	ТММ-БАНК	26 000	26 000	0	0	0	0	95	1 123	0
142	"ТК КРЕДИТ"	24 829	31 829	0	7 000	0	0	5	6 575	323
143	"ФАМІЛЬНИЙ"	28 371	0	0	0	0	0	0	2 265	0
144	БАНК ПЕКАО (УКРАЇНА)	33 002	0	0	0	0	0	1 447	8 287	244
145	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	20 308	20 308	0	0	0	0	0	830	26
146	ОДЕСА-БАНК	22 686	22 686	0	0	0	0	0	1 093	479
147	ПРАЙМ-БАНК	20 200	20 200	0	0	0	0	3 920	1 497	0
148	"АРМА"	35 000	0	0	0	0	0	0	432	0
149	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	33 311	0	0	0	0	0	0	0	0
150	УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	32 660	33 320	0	660	0	0	0	0	0
151	"ФЕБ"	27 500	0	0	8 500	0	0	0	635	4 018
152	КРИМУНІВЕРСАЛБАНК	32 406	39 974	0	7 568	0	0	0	537	567
153	"АЛЬЯНС"	27 693	28 102	0	408	0	0	0	1 832	0
154	"СЛАВУТИЧ"	22 160	22 120	40	0	0	0	17	659	5 371
155	РАДАБАНК	25 835	30 835	0	5 000	0	0	0	1 028	0
156	ІНВЕСТ-КРИВБАС БАНК	20 141	20 141	0	0	0	0	0	1 674	3 162
157	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	37 167	37 167	0	0	0	0	0	0	0
158	КЛАСИКБАНК	28 461	0	0	1 339	0	0	0	458	1 099
159	ФЕРМЕРСЬКИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	24 856	24 856	0	0	0	0	0	285	0
160	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	32 000	32 000	0	0	0	0	0	0	0
161	"СТОЛИЧНИЙ"	23 635	23 625	10	0	0	0	0	734	5
	Усього по групі	**3 779 910**	**3 149 286**	**16 320**	**108 981**	**4 100**	**8 472**	**40 818**	**253 141**	**406 805**
	Усього по банках	**12 308 693**	**11 002 051**	**21 939**	**220 326**	**6 100**	**57 268**	**421 242**	**1 878 533**	**2 070 752**

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
16	0	0	0	2 000	0	0	1 987	3 598	42 199	173 048
1 287	0	0	0	8 358	0	0	0	516	57 755	158 642
1 348	0	0	0	0	0	0	0	66	40 589	157 179
1 555	0	0	0	579	0	0	0	153	31 630	156 971
7 955	0	0	0	229	0	0	0	565	50 535	146 178
1 107	0	0	0	1 475	0	0	1 376	380	45 838	142 103
10 947	0	0	0	4 277	0	0	70	53	38 621	131 006
5 247	0	0	0	1 550	0	0	0	−2 915	32 851	130 314
1 298	0	0	0	0	0	0	671	226	42 210	128 707
270	0	0	0	360	0	0	1 429	82	51 258	128 312
0	0	0	0	3 778	0	0	2 699	383	46 812	126 212
2 823	0	0	0	1 289	0	0	0	504	28 057	123 212
0	0	0	0	0	0	0	0	856	42 770	122 943
1 571	0	0	0	0	0	0	643	245	30 336	122 922
5 367	0	0	0	0	0	0	923	143	34 594	113 091
0	0	0	0	2 581	2 581	0	1 365	625	52 746	107 679
38	0	0	0	4 024	0	0	4 929	1 161	36 184	104 616
0	0	0	0	0	0	0	2 788	204	35 679	101 702
515	0	0	0	746	0	0	3 413	368	26 669	100 479
4 464	0	0	0	0	0	0	0	104	32 328	99 089
0	0	0	0	0	0	0	2 042	175	40 037	96 260
3 636	0	0	0	384	0	0	0	183	26 459	94 354
0	0	0	0	0	0	0	16	468	38 483	92 694
5 581	0	0	0	1 851	0	0	210	70	32 107	92 249
0	0	0	0	483	0	0	1 173	114	47 912	92 184
6 292	0	0	0	3 354	0	0	0	211	35 759	89 199
15 821	0	0	0	3 637	0	0	0	259	42 137	88 300
7 928	0	0	0	1 213	0	0	1 010	304	29 033	88 111
8 288	0	0	0	0	0	0	593	308	42 440	83 518
8 839	0	0	0	0	0	0	633	257	44 012	83 435
0	0	0	0	102	0	0	730	232	56 686	81 741
0	0	0	0	0	0	0	2 256	426	25 631	80 579
0	0	0	0	0	0	0	0	−1 983	78 017	78 325
3 536	0	0	0	500	0	0	2 396	33	41 453	74 803
0	0	0	0	0	0	0	1 401	508	29 127	74 500
323	0	0	0	2	0	0	130	22	31 885	71 998
0	0	0	0	2 410	0	0	1 358	32	34 435	67 426
244	0	0	0	2 914	9	0	−2 289	−543	43 064	67 203
26	0	0	0	1 057	0	0	826	134	23 181	63 043
479	0	0	0	0	0	0	7 023	129	31 410	62 433
0	0	0	0	0	0	0	1 065	205	26 887	58 716
0	0	0	0	0	0	0	0	144	35 576	57 913
0	0	0	0	0	0	0	81	460	33 852	57 231
0	0	0	0	0	0	0	833	534	34 027	54 958
4 018	0	0	0	1 489	0	0	64	85	33 790	47 906
567	0	0	0	4 719	4 657	0	479	−1 145	37 563	45 621
0	0	0	0	193	0	0	396	120	30 236	44 321
5 371	0	0	0	877	0	0	495	115	29 694	43 795
0	0	0	0	1 373	0	0	112	49	28 397	43 560
3 162	0	0	0	51	0	0	371	14	25 413	40 541
0	0	0	0	0	0	0	0	−1 205	35 962	35 992
1 099	0	0	0	334	0	0	63	5	30 421	35 757
0	0	0	0	327	0	0	259	52	25 778	33 280
0	0	0	0	0	0	0	−560	−324	31 116	31 162
5	0	0	0	−824	0	0	−593	−128	22 828	29 132
404 475	**0**	**2 330**	**0**	**267 037**	**9 339**	**263**	**148 267**	**47 885**	**4 939 490**	**18 689 852**
2 064 709	**3 279**	**2 764**	**0**	**1 314 509**	**50 711**	**60 421**	**1 219 351**	**531 290**	**19 693 202**	**151 165 956**

Фінансові результати діяльності банків

№ п/п	Назва банку	Процентний дохід	Процентні витрати	Чистий процентний дохід	Комісійний дохід	Комісійні витрати	Чистий комісійний дохід	Торговельний дохід	Дохід у вигляді дивідендів	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Група I (кількість банків у групі — 10)										
1	ПРИВАТБАНК	465 092	−298 569	166 523	150 376	−8 730	141 646	49 290	6 960	0	617
2	"АВАЛЬ"	352 406	−177 103	175 303	145 257	−17 521	127 736	33 691	0	0	0
3	ПРОМІНВЕСТБАНК	322 330	−174 435	147 896	117 170	−5 397	111 774	2 907	0	0	0
4	УКРСОЦБАНК	187 328	−116 162	71 166	70 737	−2 276	68 461	8 296	0	0	0
5	УКРЕКСІМБАНК	149 538	−79 360	70 178	39 692	−4 386	35 307	8 736	0	0	0
6	УКРСИББАНК	164 496	−112 006	52 489	25 001	−6 382	18 619	13 465	0	0	0
7	ОЩАДБАНК	123 264	−45 257	78 007	73 663	−13 101	60 562	4 619	0	0	0
8	РАЙФФАЙЗЕНБАНК УКРАЇНА	109 683	−43 406	66 276	22 767	−5 213	17 554	1 179	0	0	0
9	"НАДРА"	112 704	−70 974	41 730	20 005	−4 092	15 914	3 399	0	0	0
10	БРОКБІЗНЕСБАНК	62 749	−63 079	−331	13 337	−1 172	12 165	1 698	0	0	0
	Усього по групі	**2 049 589**	**−1 180 351**	**869 238**	**678 007**	**−68 271**	**609 736**	**127 280**	**6 960**	**0**	**617**
	Група II (кількість банків у групі — 14)										
11	УКРПРОМБАНК	124 957	−60 944	64 014	4 221	−453	3 768	1 407	0	0	0
12	ІНГ БАНК УКРАЇНА	16 145	−9 115	7 030	9 847	−2 184	7 663	3 514	0	0	0
13	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	69 702	−56 460	13 241	17 558	−1 737	15 821	7 338	0	0	0
14	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	43 762	−20 048	23 715	23 981	−3 954	20 027	3 950	0	0	0
15	"ФОРУМ"	61 546	−34 690	26 856	7 577	−849	6 729	1 157	0	0	0
16	"ХРЕЩАТИК"	40 723	−29 166	11 557	7 326	−659	6 666	2 013	0	0	0
17	ПРАВЕКС−БАНК	41 234	−31 635	9 599	30 736	−792	29 943	7 067	0	0	0
18	"ПІВДЕННИЙ"	48 378	−26 499	21 879	11 900	−796	11 105	3 306	0	0	0
19	УКРГАЗБАНК	49 290	−32 761	16 528	9 106	−1 725	7 381	2 020	3	0	0
20	ДОНГОРБАНК	41 728	−16 458	25 270	10 116	−519	9 597	555	0	0	0
21	КРЕДИТПРОМБАНК	36 220	−23 757	12 462	7 862	−550	7 312	364	0	0	0
22	КРЕДИТ БАНК (УКРАЇНА)	41 324	−26 504	14 821	15 439	−1 591	13 849	3 126	0	0	0
23	ВАБАНК	30 101	−20 153	9 948	7 445	−622	6 823	1 322	0	0	0
24	ЕКСПРЕС−БАНК	36 472	−19 950	16 522	21 885	−718	21 167	1 058	0	0	0
	Усього по групі	**681 582**	**−408 140**	**273 442**	**184 998**	**−17 149**	**167 849**	**38 196**	**3**	**0**	**0**
	Група III (кількість банків у групі — 31)										
25	"КРЕДИТ−ДНІПРО"	26 669	−14 360	12 310	5 303	−1 732	3 571	203	0	0	0
26	ІНДУСТРІАЛЬНО−ЕКСПОРТНИЙ БАНК	33 963	−33 776	187	6 681	−436	6 244	917	0	0	0
27	"МРІЯ"	37 272	−21 014	16 258	9 528	−950	8 577	1 722	0	0	0
28	СІТІБАНК (УКРАЇНА)	14 826	−3 263	11 563	2 123	−415	1 708	11 226	0	0	0
29	ІНДУСТРІАЛБАНК	23 761	−8 847	14 915	10 404	−807	9 597	6	0	0	0
30	ТАС−КОМЕРЦБАНК	34 397	−15 953	18 444	17 935	−554	17 381	−201	0	0	0
31	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	25 195	−19 243	5 952	3 328	−176	3 151	139	0	0	0
32	РОДОВІД БАНК	14 502	−9 050	5 452	4 691	−362	4 329	1 502	0	0	0
33	ІМЕКСБАНК	30 061	−21 852	8 209	5 565	−235	5 330	1 416	0	0	0
34	ХФБ БАНК УКРАЇНА	20 081	−6 859	13 221	4 695	−895	3 800	1 248	0	0	0
35	АЛЬФА−БАНК	21 313	−11 611	9 702	6 282	−234	6 048	589	0	0	0
36	"КИЇВ"	31 826	−20 459	11 367	4 658	−291	4 367	735	1 198	0	0
37	МТ−БАНК	17 733	−7 280	10 453	5 576	−485	5 090	−28	0	0	0
38	ТАС−ІНВЕСТБАНК	17 939	−7 498	10 442	1 524	−79	1 444	230	0	0	0
39	ПРОКРЕДИТ БАНК	26 989	−10 970	16 020	6 901	−494	6 408	860	0	0	0
40	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	15 784	−6 379	9 405	7 311	−337	6 974	−335	0	0	0
41	"ТАВРИКА"	26 429	−16 487	9 942	1 225	−78	1 147	338	0	0	0
42	МЕГАБАНК	16 363	−10 065	6 298	10 402	−101	10 301	557	182	0	0
43	"НРБ−УКРАЇНА"	19 528	−8 584	10 944	1 563	−124	1 439	548	0	0	0
44	УКРІНБАНК	18 173	−9 580	8 593	7 358	−1 789	5 570	2 671	0	0	0
45	ЗАХІДІНКОМБАНК	19 414	−11 869	7 545	4 845	−558	4 287	1 846	0	0	0
46	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	14 555	−5 824	8 731	2 606	−211	2 394	902	0	0	0

України за станом на 01.04.2005 р.

Тис. грн.

	Інший дохід	Операційний дохід	Загальні адміністративні витрати	Витрати на персонал	Втрати від інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	Інші витрати	Прибуток від операцій	Чисті витрати на формування резервів	Прибуток до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток після оподаткування	Непередбачені доходи/ витрати	Чистий прибуток/ збиток банку	Чистий прибуток на одну просту акцію, грн.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію, грн.
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	260 180	625 216	−96 894	−112 219	0	−54 783	361 320	−77 705	283 615	−77 134	206 480	0	206 480	0	0
	5 146	341 876	−82 986	−115 262	0	−103 967	39 661	−35 216	4 444	−790	3 654	1	3 655	0	0
	6 097	268 673	−72 062	−83 366	0	−7 928	105 318	−74 787	30 531	−10 170	20 361	−15	20 346	0	0
	2 850	150 773	−44 007	−60 647	0	−11 105	35 014	−15 542	19 472	−6 825	12 647	0	12 647	0	0
	912	115 133	−21 235	−36 822	0	−2 025	55 051	−20 394	34 657	−9 800	24 857	0	24 857	0	0
	13 958	98 531	−29 206	−43 855	0	−20 765	4 704	3 986	8 690	−704	7 986	0	7 986	0	0
	14 518	157 705	−36 560	−79 849	0	−11 978	29 319	−28 753	566	0	566	0	566	2	2
	364	85 372	−10 089	−15 177	0	−7 796	52 310	−42 761	9 549	−3 517	6 032	0	6 032	0	0
	4 075	65 118	−22 236	−22 645	0	−7 768	12 469	−5 736	6 733	−1 448	5 285	3	5 288	0	0
	10 361	23 893	−9 261	−9 985	0	−1 052	3 595	−1 560	2 035	−882	1 153	0	1 153	0	0
	318 459	**1 932 290**	**−424 535**	**−579 827**	**0**	**−229 167**	**698 761**	**−298 469**	**400 292**	**−111 270**	**289 022**	**−11**	**289 011**	**2**	**2**
	100	69 288	−10 870	−13 604	0	−2 276	42 538	−38 047	4 490	−323	4 167	0	4 167	0	0
	1 327	19 534	−2 933	−3 810	0	−2 119	10 672	−2 720	7 952	−2 803	5 150	293	5 443	0	0
	396	36 796	−11 024	−15 209	0	−6 468	4 095	−2 072	2 023	−4	2 019	0	2 019	0	0
	1 610	49 301	−14 000	−12 622	0	−2 047	20 633	−733	19 900	−3 670	16 229	23	16 252	0	0
	329	35 071	−6 629	−9 795	0	−2 551	16 095	−8 803	7 292	−1 732	5 561	2	5 562	0	0
	341	20 578	−5 948	−7 690	0	−1 999	4 940	−626	4 315	−971	3 344	1	3 344	0	0
	1 460	48 070	−19 579	−17 243	0	−8 217	3 030	873	3 903	0	3 903	0	3 903	0	0
	3 609	39 898	−13 984	−10 494	0	−3 614	11 806	−4 797	7 009	−1 880	5 129	0	5 129	0	0
	8 890	34 822	−10 151	−9 035	0	−3 284	12 352	−11 055	1 297	0	1 297	−1	1 296	0	0
	2 191	37 613	−4 606	−5 342	0	−374	27 291	−7 027	20 264	0	20 264	0	20 264	0	0
	11 635	31 772	−8 215	−9 290	0	−1 737	12 531	−6 478	6 053	0	6 053	0	6 053	0	0
	346	32 141	−12 532	−9 331	0	−3 884	6 393	−3 415	2 978	−1 423	1 555	0	1 555	0	0
	641	18 735	−6 860	−6 936	0	−2 442	2 496	−1 254	1 242	0	1 242	0	1 242	0	0
	54	38 801	−11 771	−12 025	0	−2 148	12 858	−1 225	11 632	−3 300	8 333	0	8 333	0	0
	32 929	**512 419**	**−139 103**	**−142 425**	**0**	**−43 162**	**187 730**	**−87 381**	**100 349**	**−16 105**	**84 243**	**318**	**84 561**	**0**	**0**
	−431	15 653	−3 045	−3 384	0	−744	8 480	−6 567	1 913	0	1 913	0	1 913	0	0
	18 627	25 975	−9 490	−10 557	0	−2 679	3 250	−523	2 727	−6	2 721	0	2 721	0	0
	107	26 665	−5 349	−8 831	0	−2 211	10 276	−1 866	8 409	−1 461	6 949	0	6 949	0	0
	448	24 946	−2 382	−4 515	0	−569	17 481	−2 664	14 817	−3 827	10 990	0	10 990	0	0
	978	25 495	−3 043	−2 927	0	−1 047	18 478	7 314	25 792	−6 448	19 344	0	19 344	0	0
	1 295	36 919	−6 092	−10 413	0	−3 704	16 711	−7 997	8 714	−2 572	6 142	0	6 142	0	0
	3 913	13 156	−3 774	−4 369	0	−1 443	3 570	−3 280	290	0	290	0	290	0	0
	530	11 813	−2 867	−3 526	0	−503	4 917	−2 902	2 015	−258	1 757	0	1 757	0	0
	83	15 038	−5 705	−4 954	0	−2 227	2 151	−625	1 527	−238	1 289	0	1 289	0	0
	6 589	24 859	−2 016	−2 415	0	−1 501	18 928	−1 795	17 133	−4 283	12 850	0	12 850	0	0
	2 499	18 838	−3 288	−5 899	0	−797	8 853	−8 386	468	0	468	0	468	0	0
	475	18 142	−3 932	−4 644	0	−1 303	8 263	−2 097	6 165	−516	5 650	13	5 662	0	0
	655	16 169	−5 499	−4 019	0	−504	6 148	2 006	8 153	−567	7 587	0	7 587	0	0
	15	12 131	−1 024	−1 354	0	−1 243	8 511	−6 989	1 522	−21	1 501	0	1 501	0	0
	337	23 624	−6 543	−7 307	0	−3 152	6 622	−1 497	5 126	−1 322	3 803	0	3 803	0	0
	428	16 471	−4 707	−3 952	0	−5 485	2 327	3 198	5 525	0	5 525	1	5 526	0	0
	390	11 817	−2 057	−2 439	0	−936	6 385	−4 667	1 718	−716	1 002	0	1 002	0	0
	802	18 139	−5 525	−5 812	−9	−3 149	3 644	−2 487	1 157	−400	757	0	757	0	0
	599	13 530	−924	−1 490	0	−2 832	8 285	−3 991	4 294	−1 101	3 193	0	3 193	0	0
	1 081	17 915	−5 127	−8 476	0	−1 451	2 862	−1 148	1 713	−380	1 333	0	1 333	0	0
	28	13 706	−4 002	−1 453	0	−1 452	6 798	−3 742	3 056	−591	2 465	0	2 465	0	0
	277	12 305	−1 917	−1 717	0	−570	8 101	−7 607	494	−250	244	0	244	0	0

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
47	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	8 083	–591	7 492	4 700	–619	4 081	–194	0	0	0
48	ЕКСПОБАНК	15 172	–8 121	7 051	3 557	–200	3 357	68	0	0	0
49	ФАКТОРІАЛ–БАНК	11 494	–10 293	1 201	2 144	–125	2 020	535	0	0	0
50	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	15 936	–9 016	6 920	1 883	–161	1 722	308	0	0	0
51	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	16 386	–11 095	5 291	3 032	–288	2 744	1 410	51	0	0
52	"ДНІСТЕР"	13 784	–9 948	3 836	2 211	–47	2 163	157	0	0	0
53	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ–УКРАЇНА	11 080	–6 295	4 785	4 804	–390	4 414	887	0	0	0
54	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК	17 467	–4 560	12 907	1 006	–148	858	–561	0	0	0
55	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	9 913	–6 922	2 991	1 113	–1 227	–114	1 807	0	0	0
	Усього по групі	**626 088**	**–347 661**	**278 427**	**154 955**	**–14 549**	**140 406**	**31 508**	**1 430**	**0**	**0**
	Група IV (кількість банків у групі — 106)										
56	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	9 019	–5 476	3 543	1 648	–74	1 574	–141	0	0	0
57	"АЖІО"	9 814	–3 646	6 169	3 669	–257	3 413	476	0	0	0
58	ПОЛТАВА БАНК	11 747	–10 194	1 554	3 075	–170	2 905	585	0	0	0
59	ІНТЕРКОНТИНЕНТБАНК	14 298	–10 141	4 157	5 210	–115	5 095	119	0	0	0
60	"АРКАДА"	8 589	–4 151	4 438	8 408	–28	8 380	190	0	0	0
61	ІНПРОМБАНК	13 551	–9 297	4 254	3 854	–400	3 454	810	0	0	0
62	ЕНЕРГОБАНК	5 729	–3 895	1 833	2 649	–492	2 158	144	0	0	0
63	"ДІАМАНТ"	12 402	–5 327	7 074	2 030	–157	1 874	–299	0	0	0
64	"БАЗИС"	9 656	–5 870	3 786	3 002	–64	2 938	80	0	0	0
65	ЕЛЕКТРОН БАНК	9 545	–5 746	3 799	1 836	–126	1 711	239	0	0	0
66	МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	11 433	–8 142	3 291	2 959	–264	2 694	603	0	0	0
67	ТРАНСБАНК	10 968	–4 482	6 486	1 970	–128	1 842	158	0	0	0
68	"ЗОЛОТІ ВОРОТА"	11 974	–10 485	1 489	1 939	–138	1 801	36	0	0	0
69	"УНІВЕРСАЛЬНИЙ"	9 605	–5 748	3 856	1 882	–69	1 813	440	0	0	0
70	"ЄВРОПЕЙСЬКИЙ"	8 403	–4 478	3 925	1 286	–31	1 254	52	0	0	0
71	"ПРИВАТІНВЕСТ"	9 352	–4 336	5 016	1 920	–86	1 834	205	0	0	0
72	МІСТО–БАНК	8 323	–3 042	5 281	1 535	–117	1 418	392	0	0	0
73	"НОВИЙ"	4 242	–2 952	1 291	1 918	–300	1 618	224	0	0	0
74	АВТОЗАЗБАНК	9 584	–5 178	4 406	1 598	–80	1 518	226	0	0	0
75	АГРОБАНК	9 143	–4 553	4 590	3 943	–159	3 784	–3	0	0	0
76	АКТИВ БАНК	7 578	–4 172	3 406	850	–63	787	307	0	0	0
77	"МЕРКУРІЙ"	9 176	–5 597	3 578	2 200	–72	2 128	62	0	0	0
78	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	7 818	–5 668	2 150	1 400	–184	1 217	386	0	0	0
79	УКРГАЗПРОМБАНК	8 526	–4 273	4 253	470	–37	433	–147	0	0	0
80	ЛЕГБАНК	8 475	–4 774	3 702	1 342	–290	1 052	581	0	0	0
81	"КАПІТАЛ"	7 210	–3 358	3 852	1 246	–289	957	20	0	0	0
82	"НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	9 030	–3 858	5 172	3 542	–199	3 344	182	0	0	0
83	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	7 876	–6 316	1 560	2 326	–206	2 120	180	0	0	0
84	УКРКОМУНБАНК	5 518	–3 977	1 541	2 226	–112	2 114	–28	0	0	0
85	"СИНТЕЗ"	5 128	–2 015	3 113	1 595	–488	1 107	–210	0	0	0
86	ФОРТУНА БАНК	7 797	–4 159	3 638	402	–522	–121	–9	0	0	0
87	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	6 337	–4 655	1 681	883	–104	779	336	0	0	0
88	ПРОМЕКОНОМБАНК	6 215	–4 875	1 340	1 412	–108	1 303	245	0	0	0
89	АРТЕМ БАНК	7 946	–4 037	3 909	808	–122	685	450	0	0	0
90	"МЕТАЛУРГ"	7 674	–2 671	5 004	2 327	–97	2 231	–61	0	0	0
91	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	7 891	–5 468	2 423	835	–52	783	11	0	0	81
92	"ЮНЕКС"	1 347	–385	962	625	–221	404	72	0	0	0
93	ІНТЕРБАНК	4 093	–4 619	–525	632	–82	550	1 373	0	0	0
94	ОБ'ЄДНАНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	4 446	–4 640	–194	669	–87	583	198	0	0	0
95	ПІВДЕНКОМБАНК	3 624	–2 598	1 026	1 215	–41	1 173	120	0	0	0
96	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	4 375	–2 563	1 812	1 206	–48	1 157	0	0	0	0
97	"ГРАНТ"	6 499	–6 194	305	2 144	–106	2 038	328	33	0	0
98	"ДЕМАРК"	7 494	–2 164	5 330	835	–14	822	105	0	0	0
99	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	6 976	–2 110	4 865	846	–172	673	261	0	0	0
100	РЕАЛ БАНК	4 087	–1 929	2 158	741	–240	502	275	0	0	0
101	"ДОНКРЕДИТІНВЕСТ"	3 603	–769	2 834	1 306	–71	1 235	–187	0	0	0
102	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	3 224	–2 306	918	843	–19	823	336	0	0	0
103	"ІНТЕГРАЛ"	4 879	–2 578	2 301	848	–12	835	–52	0	0	0
104	"ПРИКАРПАТТЯ"	4 288	–3 927	361	1 479	–56	1 424	235	0	0	0
105	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	4 368	–3 531	837	673	–111	562	231	0	0	0

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
84	11 464	−1 516	−3 189	0	−1 572	5 187	−1 538	3 648	−1 100	2 548	0	2 548	0	0
890	11 366	−2 086	−2 872	0	−251	6 158	−4 294	1 864	−164	1 700	0	1 700	0	0
4 822	8 577	−2 028	−2 197	0	−840	3 513	−3 157	356	0	356	3	358	0	0
1 169	10 119	−1 999	−1 548	0	−763	5 810	−2 365	3 445	−650	2 795	0	2 795	0	0
115	9 611	−3 274	−3 642	0	−988	1 706	−1 045	661	−11	650	0	650	0	0
452	6 608	−3 247	−1 752	0	−345	1 264	174	1 437	−321	1 117	8	1 124	0	0
117	10 203	−3 295	−4 333	0	−1 848	728	927	1 654	−1 007	647	−3	644	0	0
12 059	25 264	−1 547	−2 515	0	−12 294	8 908	−8 112	796	0	796	0	796	0	0
530	5 214	−755	−1 297	0	−454	2 708	−1 274	1 434	0	1 434	0	1 434	0	0
59 964	**511 735**	**−108 052**	**−127 795**	**−9**	**−58 857**	**217 022**	**−79 000**	**138 022**	**−28 209**	**109 813**	**21**	**109 834**	**0**	**0**
23	5 000	−2 022	−1 226	0	−352	1 400	−586	814	−181	633	0	633	0	0
206	10 263	−3 029	−4 323	0	−418	2 493	−1 148	1 345	−419	926	0	926	0	0
3 018	8 062	−2 082	−2 891	0	−539	2 550	428	2 978	0	2 978	0	2 978	0	0
18	9 389	−3 390	−1 527	0	−895	3 577	−2 809	768	0	768	0	768	0	0
60	13 067	−2 855	−3 613	0	−1 963	4 636	−487	4 149	−686	3 463	0	3 463	0	0
237	8 755	−1 936	−1 653	0	−3 663	1 504	31	1 535	−401	1 134	0	1 134	0	0
903	5 038	−1 582	−2 504	0	−629	323	−97	227	0	227	0	227	0	0
5	8 653	−2 570	−2 936	0	−307	2 840	−536	2 304	−575	1 729	0	1 729	0	0
182	6 986	−2 704	−2 799	0	−662	821	43	864	−145	719	−2	717	0	0
1 151	6 900	−1 578	−2 720	0	−384	2 218	−1 090	1 128	−570	558	0	558	0	0
101	6 690	−2 353	−3 699	0	−694	−55	177	122	−57	65	−1	63	0	0
782	9 267	−2 426	−3 726	0	−608	2 506	−1 702	804	−139	666	0	666	0	0
20	3 345	−1 597	−717	0	−1 021	10	372	382	−84	298	0	298	0	0
145	6 254	−1 911	−1 845	0	−550	1 948	−1 487	461	−8	453	0	453	0	0
603	5 834	−691	−332	−156	−250	4 406	−4 181	226	−35	191	0	191	0	0
481	7 536	−1 366	−2 761	0	−665	2 745	−2 655	90	−64	26	0	26	0	0
413	7 505	−1 815	−1 597	0	−573	3 520	−1 895	1 625	−479	1 145	0	1 145	0	0
5 998	9 131	−828	−1 669	0	−445	6 189	−5 919	270	−65	205	0	205	0	0
150	6 300	−1 605	−1 824	0	−1 225	1 646	−496	1 150	0	1 150	1	1 151	0	0
43	8 414	−1 909	−2 132	0	−3 308	1 065	−990	74	0	74	0	74	0	0
167	4 666	−1 158	−1 464	0	−369	1 676	−1 055	621	−85	536	0	536	0	0
84	5 852	−1 671	−2 616	0	−275	1 291	−115	1 176	−413	763	0	763	0	0
368	4 120	−1 047	−2 250	0	−748	75	61	135	0	135	0	135	0	0
−144	4 395	−992	−918	0	−35	2 450	242	2 692	−746	1 946	0	1 946	0	0
304	5 639	−1 513	−1 708	0	−1 038	1 379	−745	634	−11	624	0	624	0	0
33	4 863	−1 151	−879	0	−735	2 099	−1 717	382	−35	346	0	346	0	0
79	8 776	−2 271	−4 312	0	−745	1 449	−480	969	−419	551	0	551	0	0
45	3 905	−1 571	−1 237	0	−420	677	−191	486	−18	468	0	468	0	0
−1 519	2 109	−2 028	−1 675	0	−497	−2 091	2 273	182	242	423	0	423	0	0
1 787	5 797	−2 404	−1 512	0	−1 737	144	399	543	−93	450	0	450	0	0
63	3 572	−706	−1 022	0	−397	1 446	−36	1 411	0	1 411	0	1 411	0	0
466	3 262	−1 191	−1 600	0	−195	276	676	953	−289	663	0	663	0	0
80	2 969	−1 330	−1 301	0	−752	−414	411	−3	9	6	0	6	0	0
15	5 059	−900	−243	0	−2 296	1 619	−1 337	282	−6	276	0	276	0	0
159	7 332	−1 884	−3 268	−8	−856	1 316	6 494	7 810	−462	7 348	0	7 348	0	0
1 654	4 951	−1 113	−810	0	−1 270	1 758	−1 213	546	−7	539	0	539	0	0
482	1 920	−635	−389	0	−275	621	−487	134	−32	102	0	102	0	0
1 529	2 926	−962	−959	0	−278	727	−346	381	0	381	0	381	0	0
5 360	5 946	−1 230	−1 558	0	−478	2 680	−2 558	121	0	121	0	121	0	0
2 029	4 348	−1 053	−587	0	−1 014	1 694	−725	969	−3	966	11	978	0	0
−333	2 636	−266	−90	0	−322	1 958	−1 728	229	0	229	0	229	0	0
83	2 787	−1 685	−773	0	−463	−134	225	91	−24	67	0	67	0	0
95	6 352	−988	−1 933	0	−81	3 350	−2 165	1 186	−477	709	0	709	0	0
70	5 869	−1 252	−1 208	0	−1 333	2 076	−1 404	672	0	672	0	672	0	0
108	3 042	−1 014	−1 244	0	−326	459	−185	273	−7	266	−3	264	0	0
1	3 884	−950	−378	0	−126	2 430	−1 551	880	−743	137	0	137	0	0
8	2 085	−518	−250	0	−411	906	−638	268	−28	240	0	240	0	0
42	3 126	−492	−781	0	−369	1 483	−570	913	0	913	0	913	0	0
46	2 067	−809	−904	0	−171	182	−31	152	−12	140	0	140	0	0
−156	1 474	−576	−380	0	−237	280	−117	164	−2	162	7	169	0	0

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
106	ІКАР–БАНК	5 726	–3 249	2 477	730	–103	627	69	0	0	0
107	"ПРИЧОРНОМОР'Я"	6 541	–3 279	3 262	1 740	–171	1 569	153	0	0	0
108	АВТОКРАЗБАНК	5 172	–3 135	2 037	806	–161	645	43	0	0	0
109	ПРОМИСЛОВО–ФІНАНСОВИЙ БАНК	5 041	–1 937	3 104	1 178	–180	998	–40	0	0	0
110	УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНО–ТОРГОВИЙ БАНК	2 999	–1 279	1 721	681	–113	568	112	0	0	0
111	"УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	5 092	–2 269	2 822	726	–54	672	323	0	0	0
112	"ГАРАНТ"	5 716	–3 866	1 850	224	–154	70	190	0	0	0
113	ПОЛІКОМБАНК	3 790	–2 743	1 047	822	–34	788	42	0	0	0
114	"МУНІЦИПАЛЬНИЙ"	4 177	–3 017	1 160	850	–11	839	64	0	0	0
115	КООПІНВЕСТБАНК	4 537	–2 682	1 855	1 023	–50	973	80	0	0	0
116	ФІНБАНК	3 232	–1 953	1 279	365	–15	350	103	0	0	0
117	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	3 171	–1 467	1 704	590	–195	394	281	0	0	0
118	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	3 113	–1 487	1 625	1 039	–88	951	183	0	0	0
119	"СТОЛИЦЯ"	2 202	–749	1 454	2 350	–2	2 348	19	0	0	0
120	"АНТАРЕС"	3 327	–1 929	1 398	929	–213	716	285	0	0	0
121	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	2 824	–1 281	1 544	813	–18	795	130	0	0	0
122	СОЦКОМБАНК	2 781	–959	1 822	835	–52	783	31	0	0	0
123	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	4 248	–1 794	2 453	334	–74	260	517	0	0	0
124	БАНК "ПЕРСПЕКТИВА"	1 079	–5	1 073	1 308	–414	894	–14	0	0	0
125	"ПОРТО–ФРАНКО"	1 522	–631	891	1 097	–253	845	170	0	0	0
126	КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК	3 088	–1 348	1 740	31	–4	27	12	0	0	0
127	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	3 324	–1 281	2 043	1 134	–111	1 023	246	0	0	0
128	ІНВЕСТБАНК	2 417	–1 644	773	774	–151	623	177	0	0	0
129	"КАМБІО"	3 531	–1 227	2 304	1 287	–152	1 135	250	0	0	0
130	"МОРСЬКИЙ"	3 227	–1 544	1 683	210	–3	206	36	0	0	0
131	ДІАЛОГБАНК	3 395	–1 024	2 372	621	–84	538	–24	0	0	0
132	РЕГІОН БАНК	2 672	–1 102	1 570	1 257	–46	1 211	–104	0	0	0
133	"УКООПСПІЛКА"	2 521	–987	1 534	652	–152	499	94	2	0	0
134	"ЛЬВІВ"	2 725	–1 787	938	487	–60	428	85	0	0	0
135	"ТРАСТ–КАПІТАЛ"	2 799	–696	2 103	751	–315	435	–1	0	0	0
136	"ДАНІЄЛЬ"	1 757	–659	1 099	595	–6	588	348	0	0	0
137	"ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА"	1 936	–282	1 655	27	0	27	2	0	0	0
138	СХІДНО–ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	2 816	–1 524	1 291	489	–20	470	103	0	0	0
139	ВНЄШТОРГБАНК	2	0	2	0	–34	–34	–444	0	0	0
140	"ВЕЛЕС"	1 503	–167	1 336	624	–19	605	–100	0	0	0
141	ТММ–БАНК	1 719	–806	913	972	–40	932	0	0	0	0
142	"ТК КРЕДИТ"	1 664	–1 493	172	335	–24	311	–18	0	0	0
143	"ФАМІЛЬНИЙ"	1 250	–459	791	228	–12	216	–20	0	0	0
144	БАНК ПЕКАО (УКРАЇНА)	947	–89	858	387	–24	363	–71	0	0	0
145	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	2 351	–797	1 554	516	–34	482	57	0	0	0
146	ОДЕСА–БАНК	1 514	–603	911	605	–292	313	317	0	0	0
147	ПРАЙМ–БАНК	1 450	–453	997	314	–10	304	91	0	0	0
148	"АРМА"	1 941	–436	1 505	90	–235	–145	75	0	0	0
149	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	1 188	–374	814	352	–112	240	207	0	0	0
150	УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНО–ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	1 501	–38	1 462	143	–3	140	–56	0	0	0
151	"ФЕБ"	454	–81	374	131	–13	118	21	0	0	0
152	КРИМУНІВЕРСАЛБАНК	952	–5	947	90	–2	89	–9	0	0	0
153	"АЛЬЯНС"	1 544	–540	1 003	94	0	94	–19	0	0	0
154	"СЛАВУТИЧ"	1 269	–234	1 035	267	–11	256	19	0	0	0
155	РАДАБАНК	1 530	–456	1 074	184	–13	171	5	0	0	0
156	ІНВЕСТ–КРИВБАС БАНК	744	–412	332	138	–3	135	8	0	0	0
157	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	98	0	98	14	–14	–1	2 435	0	0	0
158	КЛАСИКБАНК	959	–145	814	41	–1	40	52	0	0	0
159	ФЕРМЕРСЬКИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	752	–86	667	504	–30	474	1	0	0	0
160	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	89	0	89	0	–1	–1	0	0	0	0
161	"СТОЛИЧНИЙ"	646	–70	576	0	–3	–3	0	0	0	0
	Усього по групі	**519 438**	**–289 880**	**229 558**	**127 039**	**–11 865**	**115 174**	**16 652**	**35**	**0**	**81**
	Усього по банках	**3 876 697**	**–2 226 033**	**1 650 665**	**1 144 999**	**–111 834**	**1 033 165**	**213 635**	**8 428**	**0**	**698**

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
49	3 223	−607	−1 206	0	−146	1 264	329	1 593	−361	1 233	1	1 233	0	0
131	5 116	−698	−935	0	−271	3 212	409	3 620	−22	3 598	0	3 598	0	0
3 501	6 225	−989	−1 029	0	−573	3 634	−3 111	523	−7	516	0	516	0	0
120	4 183	−1 151	−1 078	0	−603	1 351	−1 244	107	−41	66	0	66	0	0
186	2 587	−1 135	−1 318	0	−213	−79	235	156	−3	153	0	153	0	0
166	3 983	−773	−1 114	0	−148	1 949	−1 177	772	−207	565	0	565	0	0
10	2 120	−384	−691	0	−74	971	−559	412	−32	380	0	380	0	0
32	1 909	−1 317	−692	0	−81	−181	268	87	−35	53	0	53	0	0
24	2 087	−786	−1 365	0	−214	−278	−2 637	−2 915	0	−2 915	0	−2 915	0	0
9	2 918	−785	−813	0	−155	1 166	−832	334	−108	226	0	226	0	0
1	1 732	−516	−499	0	−668	49	144	192	−110	82	0	82	0	0
726	3 105	−855	−808	0	−265	1 177	−683	494	−111	383	0	383	0	0
99	2 858	−1 331	−835	0	−262	430	74	504	0	504	0	504	0	0
7	3 827	−573	−920	0	−168	2 166	−1 011	1 156	−300	856	0	856	0	0
6	2 405	−350	−593	0	−193	1 270	−1 025	245	0	245	0	245	0	0
21	2 490	−972	−466	0	−132	920	−717	203	−60	143	0	143	0	0
5	2 641	−650	−280	0	−104	1 607	−982	625	0	625	0	625	0	0
12	3 242	−696	−607	0	−295	1 643	−482	1 161	0	1 161	0	1 161	0	0
2	1 956	−186	−218	0	−54	1 499	−857	642	−437	204	0	204	0	0
3	1 909	−430	−651	0	−238	589	−200	390	−21	368	0	368	0	0
0	1 779	−437	−282	0	−36	1 025	−848	177	−73	104	0	104	0	0
−2 046	1 265	−1 098	−1 204	0	−636	−1 673	1 864	192	−17	175	0	175	0	0
22	1 595	−535	−530	0	−103	427	−185	243	−60	183	0	183	0	0
7	3 695	−795	−383	0	−995	1 522	−1 054	468	0	468	0	468	0	0
62	1 988	−412	−475	0	−149	952	−880	72	−2	70	0	70	0	0
−52	2 833	−194	−486	0	−56	2 096	−1 937	159	−45	114	0	114	0	0
25	2 702	−663	−1 026	0	−27	986	−661	326	−115	211	0	211	0	0
26	2 156	−603	−1 026	0	−208	320	−32	288	−29	259	0	259	0	0
7	1 457	−411	−577	0	−75	395	29	424	−120	304	0	304	0	0
468	3 006	−216	−151	0	−159	2 479	−2 147	332	−23	308	0	308	0	0
474	2 509	−568	−801	0	−228	913	−613	300	−43	257	0	257	0	0
−49	1 635	−221	−197	0	−294	923	−692	232	0	232	0	232	0	0
141	2 006	−394	−630	0	−285	697	−168	530	−104	426	0	426	0	0
0	−476	−880	−618	0	−9	−1 983	0	−1 983	0	−1 983	0	−1 983	0	0
76	1 917	−1 227	−155	0	−285	250	−218	33	0	33	0	33	0	0
6	1 851	−280	−183	0	−653	735	−107	628	−120	508	0	508	0	0
74	538	−194	−427	0	−103	−185	207	22	0	22	0	22	0	0
105	1 093	−561	−810	0	−131	−410	612	202	−171	32	0	32	0	0
208	1 358	−675	−995	0	−187	−499	−43	−543	0	−543	0	−543	0	0
290	2 384	−391	−874	0	−630	489	−307	181	−47	134	0	134	0	0
8	1 548	−480	−729	0	−296	44	85	129	0	129	0	129	0	0
20	1 412	−335	−379	0	−87	612	−297	315	−111	205	0	205	0	0
367	1 802	−804	−1 206	0	−452	−660	1 092	433	−289	144	0	144	0	0
2	1 262	−324	−536	0	−34	368	93	461	−1	460	0	460	0	0
2	1 549	−224	−518	0	−50	756	−4	752	−218	534	0	534	0	0
−12	501	−85	−97	0	−20	300	−206	93	−9	85	0	85	0	0
−11	1 015	−384	−196	0	−337	98	−1 223	−1 125	−20	−1 145	0	−1 145	0	0
62	1 141	−175	−219	0	−151	596	−476	120	0	120	0	120	0	0
31	1 341	−358	−668	0	−63	252	−121	131	−16	115	0	115	0	0
76	1 327	−273	−343	0	−25	686	−592	94	−45	49	0	49	0	0
277	751	−271	−379	0	−64	37	−23	14	0	14	0	14	0	0
0	2 532	−1 285	−874	0	−1 534	−1 161	−44	−1 205	0	−1 205	0	−1 205	0	0
1	907	−173	−299	0	−34	401	−396	5	0	5	0	5	0	0
5	1 147	−125	−226	0	−75	722	−627	95	−44	52	0	52	0	0
0	88	−105	−148	0	−160	−324	0	−324	0	−324	0	−324	0	0
123	696	−57	−151	0	−179	309	−438	−128	0	−128	0	−128	0	0
33 450	**394 949**	**−107 003**	**−119 660**	**−164**	**−51 064**	**117 057**	**−58 047**	**59 011**	**−11 141**	**47 870**	**15**	**47 885**	**0**	**0**
444 802	**3 351 392**	**−778 693**	**−969 708**	**−173**	**−382 249**	**1 220 570**	**−522 896**	**697 673**	**−166 725**	**530 948**	**342**	**531 290**	**2**	**2**

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено співробітниками управління аналізу звітності та оперативного моніторингу НБУ.

Інформація з першоджерел

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені за період із 1 квітня по 1 травня 2005 р., а також зміни і доповнення до переліку операцій, на здійснення яких банки отримали банківську ліцензію та письмовий дозвіл Національного банку України на здійснення операцій, внесені за період із 1 квітня по 1 травня 2005 р.[1]

А. Зміни і доповнення до Державного реєстру банків

Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса
м. Київ і Київська область					
Акціонерний комерційний банк "Легбанк"	ВАТ	39 000 000	08.10.1991 р.	17	м. Київ, вул. Жилянська, 27
Акціонерний банк "Старокиївський банк"	ЗАТ	20 900 000	31.12.1991 р.	79	м. Київ, вул. Микільсько-Ботанічна, 6/8
Товариство з обмеженою відповідальністю комерційний банк "Столиця"	ТОВ	41 800 000	10.03.2004 р.	290	м. Київ, просп. Героїв Сталінграда, 12-Г
Одеська область					
Акціонерний банк "Південний"	ЗАТ	145 002 200	03.12.1993 р.	218	м. Одеса, пров. Сабанський, 2

Б. Зміни і доповнення до переліку операцій, на здійснення яких банки отримали банківську ліцензію та письмовий дозвіл Національного банку України на здійснення операцій

Назва банку	Юридична адреса	Банківська ліцензія		Письмовий дозвіл на здійснення операцій		Перелік операцій, на здійснення яких банки отримали письмовий дозвіл на здійснення операцій[2]	Заходи впливу, які вжито до банків
		Номер	Дата	Номер	Дата		
1	2	3	4	5	6	7	8
м. Київ і Київська область							
Акціонерний банк "Національні інвестиції"	м. Київ, вул. Володимирська, 54	78	14.12.2001 р.	78-1	14.12.2001 р.	1*,2,3,4,5,6,7,8,12,13,14,15,18,19,20,21	Операцію 1 зупинено до 11.11.2005 р. в частині відкриття пунктів обміну іноземної валюти, які працюють на підставі агентських угод, та відкриття власних обмінних пунктів
Акціонерний комерційний банк "ТК КРЕДИТ"	м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24	82	11.01.2002 р.	82-1	11.01.2002 р.	1,2,3,4*,5,6,7,8,12,13,14,15,18,19,20,21	Операцію 4 зупинено до встановлення стабільного (щоденно протягом місяця) розміру регулятивного капіталу банку відповідно до спеціальних ліцензійних вимог — еквівалента 5 млн. євро
Товариство з обмеженою відповідальністю Комерційний банк "ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	м. Київ, просп. Героїв Сталінграда, 21/38, літера А	219	08.04.2005 р.	219-1	08.04.2005 р.	1,2,3,5,6,7,8,12,13,14,18,19,20	

[1] "Офіційний список банків України, включених до Державного реєстру банків, та перелік операцій, на здійснення яких банки отримали банківську ліцензію та письмовий дозвіл Національного банку України на здійснення операцій" опубліковано у "Віснику НБУ" № 2, 2005 р. Зміни і доповнення, внесені до Державного реєстру банків та до переліку операцій, виділено червоним кольором. Примітки у колонці "Заходи впливу, які вжито до банків" викладено відповідно до рішень комісій з питань нагляду та регулювання діяльності банків. Назви банків подаються за орфографією статутів.

[2] ***Банківські операції, які банки мають право здійснювати на підставі банківської ліцензії:*** 1Л — приймання вкладів (депозитів) від юридичних і фізичних осіб; 2Л — відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів і банків-кореспондентів, у тому числі переказ грошових коштів із цих рахунків за допомогою платіжних інструментів та зарахування коштів на них; 3Л — розміщення залучених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик. *Операції та угоди, які банки мають право здійснювати за наявності банківської ліцензії без отримання письмового дозволу:* 1Н — надання гарантій і поручительств та інших зобов'язань від третіх осіб, які передбачають їх виконання у грошовій формі; 2Н — придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги, беручи на себе ризик виконання таких вимог та приймання платежів (факторинг); 3Н — лізинг; 4Н — послуги з відповідального зберігання та надання в оренду сейфів для зберігання цінностей і документів; 5Н — випуск, купівля, продаж і обслуговування чеків, векселів та інших оборотних платіжних інструментів; 6Н — випуск банківських платіжних карток і здійснення операцій з використан-

1	2	3	4	5	6	7	8
Дніпропетровська область							
Акціонерний комерційний банк "Новий"	м. Дніпропетровськ, просп. К.Маркса, 93	112	14.12.2001 р.	112-3	16.01.2003 р.	1,2,3,4,5,6,7,8,12,13, 14,15,17,18,19,20,21	Обмежено до 01.05.2006 р.: обсяг вкладень в цінні папери, які обліковуються зазначеними в рішенні балансовими рахунками, на рівні визначеної рішенням суми; обсяг незабезпечених заставою кредитів (крім міжбанківських позик) на рівні не більше 20% регулятивного капіталу; як у національній, так і в іноземній валюті загальний обсяг коштів фізичних осіб (включаючи кошти на вимогу, строкові кошти та нараховані за цими коштами витрати) на рівні не більше 130% регулятивного капіталу
Закрите акціонерне товариство "Агробанк"	м. Дніпропетровськ, вул. Курсантська, 24	204	24.12.2002 р.	204-2	22.04.2005 р.	1,2,3,5,6,7,8,12,13,14, +17,18,19,20,+21,+22	
Запорізька область							
Акціонерний банк "Муніципальний"	м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 60-б	84	14.12.2001 р.	84-2	20.04.2005 р.	1,2,3,–4,5,6,7,8,12*, 13, 14*,15*,18,19,20, 21	Заборонено до 01.01.2006 р. надання бланкових (незабезпечених) кредитів у національній та іноземній валютах; зупинено до 01.01.2006 р.: операцію 15, операцію 12, крім акцій банку; операцію 14 у частині придбання акцій та інших цінних паперів із нефіксованим прибутком
АР Крим і м. Севастополь							
Відкрите акціонерне товариство "Об'єднаний комерційний банк"	м. Сімферополь, вул. К.Лібкнехта, 5	120	26.10.2001 р.	120-1	26.10.2001 р.	1,2,3,4,5,6,7,8,12*, 13,14,15,17,18,19,20, 21	Див. примітку 1.

ням цих карток; 7Н — надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських операцій. ***Операції, які банки мають право здійснювати за умови отримання письмового дозволу Національного банку України:*** *Операції з валютними цінностями:* 1 — неторговельні операції з валютними цінностями; 2 — ведення рахунків клієнтів (резидентів і нерезидентів) в іноземній валюті та клієнтів-нерезидентів у грошовій одиниці України; 3 — ведення кореспондентських рахунків банків (резидентів і нерезидентів) у іноземній валюті; 4 — ведення кореспондентських рахунків банків (нерезидентів) у грошовій одиниці України; 5 — відкриття кореспондентських рахунків в уповноважених банках України в іноземній валюті та здійснення операцій за ними; 6 — відкриття кореспондентських рахунків у банках (нерезидентах) в іноземній валюті та здійснення операцій за ними; 7 — залучення та розміщення іноземної валюти на валютному ринку України; 8 — залучення та розміщення іноземної валюти на міжнародних ринках; 9 — операції з банківськими металами на валютному ринку України; 10 — операції з банківськими металами на міжнародних ринках; 11 — інші операції з валютними цінностями на міжнародних ринках; 12 — емісія власних цінних паперів; 13 — організація купівлі та продажу цінних паперів за дорученням клієнтів; 14 — здійснення операцій на ринку цінних паперів від свого імені (включаючи андерайтинг); 15 — здійснення інвестицій у статутні фонди та акції інших юридичних осіб; 16 — здійснення випуску, обігу, погашення (розповсюдження) державної та інших грошових лотерей; 17 — перевезення валютних цінностей та інкасація коштів. *Операції за дорученням клієнтів або від свого імені:* 18 — операції з інструментами грошового ринку; 19 — операції з інструментами, що базуються на обмінних курсах та відсотках; 20 — операції з фінансовими ф'ючерсами та опціонами; 21 — довірче управління коштами та цінними паперами за договорами з юридичними та фізичними особами. *Депозитарна діяльність і діяльність із ведення реєстрів власників іменних цінних паперів:* 22 — депозитарна діяльність зберігача цінних паперів; 23 — діяльність із ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.

Цифра зі знаком "+" означає номер операції, на здійснення якої банк одержав право; зі знаком "–" — втратив право, цифра із символом "*" означає номер операції, здійснення якої для даного банку певною мірою обмежене.

Примітка 1. Обмежено до 15.08.2005 р. приймання вкладів (депозитів) від фізичних осіб як у грошовій одиниці України, так і в іноземній валюті на рівні їх фактичного сумарного обсягу (без урахування нарахованих витрат), що склався в банку на визначену дату; зупинено до 01.07.2005 р. приймання вкладів (депозитів) від юридичних і фізичних осіб у частині приймання вкладів (депозитів) від фізичних осіб як у грошовій одиниці України, так і в іноземній валюті; обмежено до 08.08.2005 р. здійснення активних операцій як у грошовій одиниці України, так і в іноземній валюті на рівні їх фактичного сумарного обсягу, що склався на визначену дату в частині: надання кредитів; збільшення дебіторської заборгованості; надання гарантій та поручительств; продовження (перенесення) строку сплати відсотків за кредитними договорами; зупинено до 08.08.2005 р.: кредитні операції у частині надання кредитів на придбання активів банку; операції з цінними паперами; зупинено до 01.07.2005 р.: відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів і банків-кореспондентів, у тому числі переказ грошових коштів з цих рахунків за допомогою платіжних інструментів та зарахування коштів на них у частині відкриття та ведення рахунків фізичних осіб резидентів та нерезидентів як у грошовій одиниці України, так і в іноземній валюті; операцію 12 у частині випуску ощадних (депозитних) сертифікатів на користь фізичних осіб.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготувала головний економіст департаменту реєстрації та ліцензування банків Національного банку України Олена Сілецька.

Ексклюзив/

Основні показники діяльності банків України на 1 травня 2005 року

№ п/п	Назва показника	01.01. 2001 р.	01.01. 2002 р.	01.01. 2003 р.	01.01. 2004 р.	01.01. 2005 р.	01.05. 2005 р.
1	Кількість зареєстрованих банків	195	189	182	179	182	185
2	Вилучено з Державного реєстру банків (з початку року)	9	9	12	8	4	0
3	Кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації	38	35	24	20	20	21
4	Кількість діючих банків	153	152	157	158	160	162
4.1	*Із них: з іноземним капіталом*	22	21	20	19	19	21
4.1.1	*у тому числі зі 100-відсотковим іноземним капіталом*	7	6	7	7	7	9
5	*Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %*	13.3	12.5	13.7	11.3	9.6	11.4
	Активи, млн. грн.						
1	Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	39 866	50 785	67 774	105 539	141 497	159 704
1.1	Чисті активи (скориговані на резерви за активними операціями)	37 129	47 591	63 896	100 234	134 348	152 177
2	Високоліквідні активи	8 270	7 744	9 043	16 043	23 595	26 542
3	Кредитний портфель	23 637	32 097	46 736	73 442	97 197	107 312
3.1	*У тому числі: кредити, надані суб'єктам господарювання;*	18 216	26 564	38 189	57 957	72 875	78 815
3.2	*кредити, надані фізичним особам*	941	1 373	3 255	8 879	14 599	16 644
4	Довгострокові кредити	3 309	5 683	10 690	28 136	45 531	51 059
4.1	*У тому числі довгострокові кредити, надані суб'єктам господарювання*	2 761	5 125	9 698	23 239	34 693	37 755
5	Проблемні кредити (прострочені та сумнівні)	2 679	1 863	2 113	2 500	3 145	3 280
6	Вкладення в цінні папери	2 175	4 390	4 402	6 534	8 157	11 557
7	Резерви за активними операціями банків	2 737	3 194	3 905	5 355	7 250	7 690
	Відсоток виконання формування резерву	61.5	85.4	93.3	98.2	99.7	99.9
7.1	*У тому числі резерв на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями*	2 336	2 963	3 575	4 631	6 367	6 797
	Пасиви, млн. грн.						
1	Пасиви, всього	37 129	47 591	63 896	100 234	134 348	152 177
2	Балансовий капітал	6 507	7 915	9 983	12 882	18 421	19 891
2.1	*У тому числі: статутний капітал;*	3 671	4 573	5 998	8 116	11 605	12 387
2.2	*частка капіталу в пасивах (капіталоємність)*	17.5	16.6	15.6	12.9	13.7	13.1
3	Зобов'язання банків	30 622	39 676	53 913	87 352	115 926	132 286
3.1	*У тому числі кошти суб'єктів господарювання*	13 071	15 653	19 703	27 987	40 128	48 500
3.1.1	*із них строкові кошти суб'єктів господарювання*	2 867	4 698	6 161	10 391	15 377	18 463
3.2	*Вклади фізичних осіб*	6 649	11 165	19 092	32 113	41 207	51 362
3.2.1	*із них строкові вклади фізичних осіб*	4 569	8 060	14 128	24 861	33 204	40 068
	Довідково						
1	Регулятивний капітал, млн. грн.	5 148	8 025	10 099	13 274	18 188	20 390
2	Адекватність регулятивного капіталу (Н2)	15.53	20.69	18.01	15.11	16.81	16.86
3	Доходи, млн. грн.	7 446	8 583	10 470	13 949	20 072	7 671
4	Витрати, млн. грн.	7 476	8 051	9 785	13 122	18 809	7 034
5	Результат діяльності, млн. грн.	–30	532	685	827	1 263	637
6	Рентабельність активів, %	–0.09	1.27	1.27	1.04	1.07	1.36
7	Рентабельність капіталу, %	–0.45	7.50	7.97	7.61	8.43	10.02
8	Чиста процентна маржа,%	6.31	6.94	6.00	5.78	4.90	4.68
9	Чистий спред, %	7.10	8.45	7.20	6.97	5.72	5.61

Матеріал надано управлінням аналізу звітності та оперативного моніторингу НБУ.

Спеціально для "Вісника НБУ"

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у квітні 2005 року

Обсяги кредитів, наданих Національним банком для підтримання ліквідності банків України у квітні 2005 р. (в розрізі інструментів)

Відсотки

Показники	2005 р.	У тому числі за квітень
Обсяги рефінансування банків, усього	100.0	100.0
У тому числі через:		
— кредити "овернайт", надані через постійно діючу лінію рефінансування	59.1	—
— кредити рефінансування, надані шляхом проведення тендера	25.5	100.0
— операції прямого РЕПО	12.5	—
— стабілізаційний кредит	2.9	—

Середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими Національним банком для підтримання ліквідності банків України в квітні 2005 р.

Відсотки

Показники	2005 р.	У тому числі за квітень
Середньозважена процентна ставка за кредитами рефінансування, всього	17.8	13.0
У тому числі за:		
— кредитами "овернайт", наданими через постійно діючу лінію рефінансування	20.0	—
— кредитами, наданими шляхом проведення тендера	14.7	13.0
— операціями прямого РЕПО	14.0	—
— стабілізаційним кредитом	15.0	—

Процентні ставки банків за кредитами та депозитами у національній валюті у квітні 2005 р.*

Відсотки річні

Показники		Квітень 2005 р.
На міжбанківському ринку:		
	за кредитами, наданими іншим банкам	1.6
	за кредитами, отриманими від інших банків	1.8
	за депозитами, розміщеними в інших банках	3.7
	за депозитами, залученими від інших банків	3.6
На небанківському ринку:		
	за кредитами**	16.4
	за депозитами	9.1

* За щоденною звітністю банків; з урахуванням вартості пролонгованих кредитів (депозитів).

** Без урахування ставок за кредитами "овердрафт".

Темпи зростання грошової маси у січні — квітні 2005 р.

Агрегати грошової маси	01.01.2005 р.	01.02.2005 р.	01.03.2005 р.	01.04.2005 р.	01.05.2005 р.
Готівка. Гроші поза банками					
М0, % до початку року	100.0	96.0	98.7	101.7	112.5
М0 + переказні кошти в національній валюті					
М1, % до початку року	100.0	96.8	100.0	109.5	113.6
М1 + переказні кошти в іноземній валюті та інші кошти					
М2, % до початку року	100.0	100.0	104.1	111.3	116.5
М2 + цінні папери власного боргу банків					
М3, % до початку року	100.0	99.9	104.1	111.4	116.5

Примітка. Облікова ставка Національного банку України в квітні 2005 р. не змінювалася і починаючи з 9 листопада 2004 р. становить 9% річних.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками департаменту монетарної політики Національного банку України.

Ринок державних цінних паперів України у квітні 2005 року

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик у квітні 2005 року

Номер розміщення	Дата проведення розрахунків за придбані облігації	Пропозиція				Результати			
		Встановлені обмеження на загальний обсяг розміщення облігацій, шт.	Номінал облігацій, грн.	Розмір купона на одну облігацію, грн.	Термін погашення облігацій	Обсяг розміщених облігацій, шт.	Залучено коштів до державного бюджету від розміщення облігацій, тис. грн.	Встановлений рівень дохідності облігацій, %	Середньозважений рівень дохідності облігацій, %
7	06.04.2005 р.	–	1 000	16.20	01.04.2009 р.	265 700	265 021.89	6.50	6.48
8	13.04.2005 р.	–	1 000	29.20	02.01.2008 р.	634 839	720 276.05	6.30	6.29
9	13.04.2005 р.	–	1 000	16.20	01.04.2009 р.	72 100	72 083.42	6.45	6.45
10	20.04.2005 р.	–	1 000	13.23	15.11.2006 р.	1 600 830	1 612 954.57	5.80	5.29
11	20.04.2005 р.	–	1 000	13.98	16.05.2007 р.	617 000	621 567.20	5.90	5.59
12	27.04.2005 р.	–	1 000	–	22.08.2007 р.	–	–	–	–
13	27.04.2005 р.	–	1 000	–	21.05.2008 р.	–	–	–	–
14	27.04.2005 р.	–	1 000	11.43	24.05.2006 р.	445 300	448 430.88	5.00	4.57
Разом		**x**	**x**	**x**		**3 635 769**	**3 740 334.01**	**x**	**x**

Обсяг розміщення облігацій внутрішніх державних позик за січень — квітень 2005 року

Період	Обсяг розміщених облігацій, шт.	Залучено коштів до державного бюджету, тис. грн.
Січень	1 044 500	1 056 483.99
Лютий	1 000 000	1 086 613.04
Березень	200 000	245 627.51
I квартал	2 244 500	2 388 724.53
Квітень	3 635 769	3 740 334.01
Травень		
Червень		
II квартал	3 635 769	3 740 334.01
I півріччя	5 880 269	6 129 058.54
Липень		
Серпень		
Вересень		
III квартал		
Жовтень		
Листопад		
Грудень		
IV квартал		
Усього з початку року	**5 880 269**	**6 129 058.54**

Обсяг облігацій внутрішніх державних позик, які перебувають в обігу (на 1 травня 2005 року)

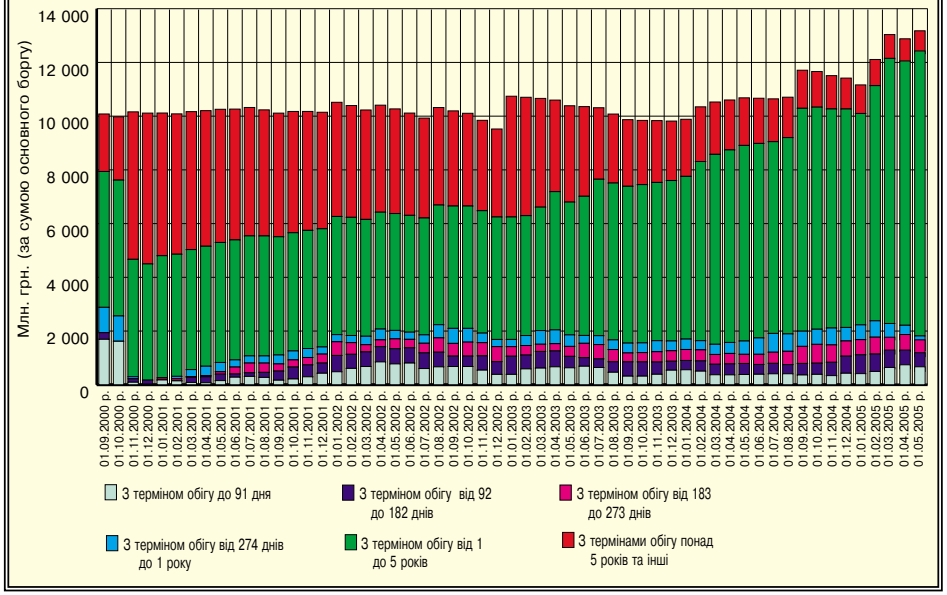

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками департаменту монетарної політики Національного банку України.

АННОТАЦИИ

Поздравление Президента Украины ***В. Ющенко*** *по случаю Дня банковских работников.*

Светлана Компаниец. *Сегодня, завтра и всегда.*
Фоторепортаж об открытии Киевского филиала Электрон-банка.

Мегабанк: 15 лет роста.
Итоги деятельности ОАО "Мегабанк" на рынке банковских услуг.

Ярослав Грудзевич, Ульяна Грудзевич. *Развитие и функционирование малых и средних банков в Украине в контексте глобализационных и евроинтеграционных процессов.*
Подняты проблемы места и роли малых и средних банков в банковской системе Украины, стратегии их развития. Авторы обосновывают необходимость селективной политики Национального банка относительно деятельности этой группы банков.

Структура активов, обязательств, собственного капитала, финансовые результаты деятельности банков Украины по состоянию на 01.04.2005 г.

Изменения и дополнения к Государственному реестру банков, внесенные за период с 1 апреля по 1 мая 2005 г., а также изменения и дополнения к перечню операций, на осуществление которых банки получили банковскую лицензию и письменное разрешение Национального банка Украины на осуществление операций, внесенные за период с 1 апреля по 1 мая 2005 г.

Основные показатели деятельности банков Украины на 1 мая 2005 года.

Александр Петрик. *Переход к большей гибкости обменного курса в Украине — вызов времени.*
Показано, что при более гибком обменном курсе Украина сможет проводить более независимую монетарную политику, а экономика получит "встроенный" стабилизатор, который будет нейтрализовать воздействие внешних и внутренних шоков.

Татьяна Унковская. *Моделирование влияния изменений обменного курса национальной валюты на предприятия экспортного, импортного и внутреннего секторов экономики.*
Предложен комплекс моделей для оценки влияния решений регулирующих органов в области валютно-курсовой политики на развитие предприятий экспортного, импортного и внутреннего секторов экономики.

Марк Меламед. *Валовой внутренний продукт Украины и его налоговый потенциал.*
Излагаются основы анализа налогового потенциала валового внутреннего продукта, которым, по мнению автора, нужно заменить практикующийся в настоящее время эмпирический подход к обоснованию налоговой динамики на базе показателей экономического роста и инфляции.

Основные макроэкономические показатели развития Украины в апреле 2000—2005 годов.

Никто не забыт.
Сообщение о чествовании участников Второй мировой войны и работников тыла в Национальном банке Украины.

Андрей Папуша. *Высокозащищенная печать: украинский вклад.*
Краткое изложение докладов представителей Национального банка Украины на состоявшейся в Киеве II Паневропейской конференции по высокозащищенной печати.

О выпуске в обращение юбилейных монет "60 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років".
Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание юбилейных монет номиналами 20 гривень и 1 гривня, посвященных 60-летию Победы в Великой Отечественной войне 1941—1945 годов. Фотоизображения аверса и реверса монет.

О выпуске в обращение юбилейной монеты "Сергій Всехсвятський".
Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание юбилейной монеты номиналом 2 гривни, посвященной 100-летию со дня рождения выдающегося украинского ученого, астронома Сергея Константиновича Всехсвятского (серия "Выдающиеся личности Украины"). Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение памятной монеты "Скіфське золото".
Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 2 гривни, посвященной так называемому скифскому периоду (VII—III вв. до н. э.) в истории развития ювелирного искусства на территории Украины (серия "Самая маленькая монета"). Фотоизображение аверса и реверса монеты.

Андрей Гриценко. *Архитектоника экономического развития.*
Рецензия на монографию И.В.Крючковой "Структурні чинники розвитку економіки України", выпущенную издательством "Наукова думка" в 2004 году.

Александр Сугоняко. *Фундаментальный труд по теории денег, финансовых рынков и банковского дела.*
Рецензия на учебник профессора Колумбийского университета (США) Габбарда "Гроші, фінансова система та економіка", вышедший в переводе на украинский язык в Киевском национальном экономическом университете.

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины один раз в месяц (за апрель 2005 года).

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины ежедневно (за апрель 2005 года).

Милана Бойчук. *Аура добра и любви.*
Сообщение о выставке фотохудожника Владислава Негребецкого, состоявшейся в банковской галерее центрального офиса Национального банка Украины по случаю 10-летия выхода первого номера журнала "Вісник НБУ".

Основные монетарные параметры денежно-кредитного рынка Украины в апреле 2005 года.
Объемы кредитов, предоставленных Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, средневзвешенные процентные ставки по кредитам, предоставленным Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, процентные ставки банков по кредитам и депозитам в национальной валюте, динамика роста денежной массы по состоянию на 01.05.2005 г.

Рынок государственных ценных бумаг Украины в апреле 2005 года.

ANNOTATIONS

Congratulations of the President of Ukraine Viktor Yuschenko on the Bank Officials` Day.

Svitlana Kompaniets. *Today, tomorrow and always.*
Photo report on the opening of the Kyiv branch of the Lviv bank "Elektron Bank".

Megabank – 15 years of activities.
Activities of the Open Joint-Stock Company "Megabank" in the market of banking facilities.

Yaroslav Hrudzevych, Uliana Hrudzevych. *Development and operation of small- and medium-scale banks in Ukraine in the context of globalization and European integration.*
Elucidated are the problems of place and role of small- and medium-scale banks in the banking system of Ukraine and strategies of their development. Substantiated is the necessity for the NBU selective policy regarding these banks.

Pattern of assets, liabilities, own capital and financial performance of Ukrainian banks as of 1 April 2005.

Amendments to the State Register of Banks and to the list of transactions for whose performance banks were granted a banking license and NBU permission in writing made over a period from 1 April to 1 May 2005.

Major indicators of the activities of Ukrainian banks as of 1 May 2005.

Olexander Petryk. *Transition to greater flexibility of the exchange rate of hryvnia: a challenge to time.*
It is shown that a more flexible exchange rate of hryvnia will enable Ukraine to perform a more independent monetary policy, while the economy will have a 'built-in' stabilizer that will be neutralizing external and internal risks.

Tetiana Unkovska. *Simulation of the impact of the fluctuations in the exchange rate of hryvnia on the export, import and internal economy sectors.*
Suggested is a number of models for assessing the impact of the decisions taken by the exchange rate authorities on the development of the export, import and internal economy sectors.

Mark Melamed. *GDP of Ukraine and its tax potential.*
Given is the framework for the analysis of the GDP tax potential by which, according to the author, the currently practiced empirical treatment of tax dynamics substantiation based on economic growth and inflation indicators should be replaced.

Major macroeconomic indicators of the development of Ukraine in April 2000 – 2005.

No one is forgotten.
Report on the celebration in honor of the Second World War participants and those who served on the home front organized by the National Bank of Ukraine.

Andrii Papusha. *Ukrainian contribution to high security printing.*
Summary of the reports of NBU representatives at the II Pan-European Printing Conference held in Kyiv.

Putting into circulation the commemorative coin "60th Anniversary of Victory in the Second World War of 1941 — 1945".
Official report on putting into circulation the 20 and 1 hryvnia commemorative coins dedicated to the 60th anniversary of victory in the Second World War of 1941 – 1945. Obverse, reverse and numismatic description of the coins are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "Serhii Vsekhsviatskyi".
Official report on putting into circulation the 2 hryvnia commemorative coin dedicated to the birth centenary of Ukrainian academician and astronomer Serhii Vsekhsviatskyi (from the "Outstanding Personalities of Ukraine" series). Obverse, reverse and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "Skythian Gold".
Official report on putting into circulation the 2 hryvnia commemorative coin dedicated to the Skythian period (7th – 3rd centuries B.C.) in the history of the jeweler`s art on the territory of Ukraine (from the "Smallest Gold Coin" series). Obverse, reverse and numismatic description of the coin are enclosed.

Andrii Hrytsenko. *Framework for the economy development.*
Review of the monograph *The framework of the development of Ukrainian economy* by I. Kriuchkova published by the "Naukova Dumka" publishing house in 2004.

Olexander Suhoniako. *The fundamental work on the theory of money, financial markets and banking.*
Review of the textbook by the professor of the Columbia University (USA) R. Glenn Hubbard "Money, the financial system, and the economy" translated from English into Ukrainian by the Kyiv National Economic University.

Official exchange rate of hryvnia against foreign currencies established monthly by the NBU (in April 2005).

Official exchange rate of hryvnia against foreign currencies established daily by the NBU (in April 2005).

Mylana Boichuk. *The aura of good and love.*
Report on the exhibition of the photographs by Vladyslav Nehrebetskyi held in the gallery of the NBU central office on the occasion of the 10th anniversary of the applied science journal "Herald of the NBU"

Major monetary parameters of the monetary market of Ukraine in April 2005.
Volumes of NBU credits for support of banks` liquidity, average weighted interest rates on NBU credits for support of banks` liquidity, interest rates of banks on national currency credits and deposits, dynamics of money supply growth as of 1 May 2005.

Government securities market of Ukraine in April 2005.